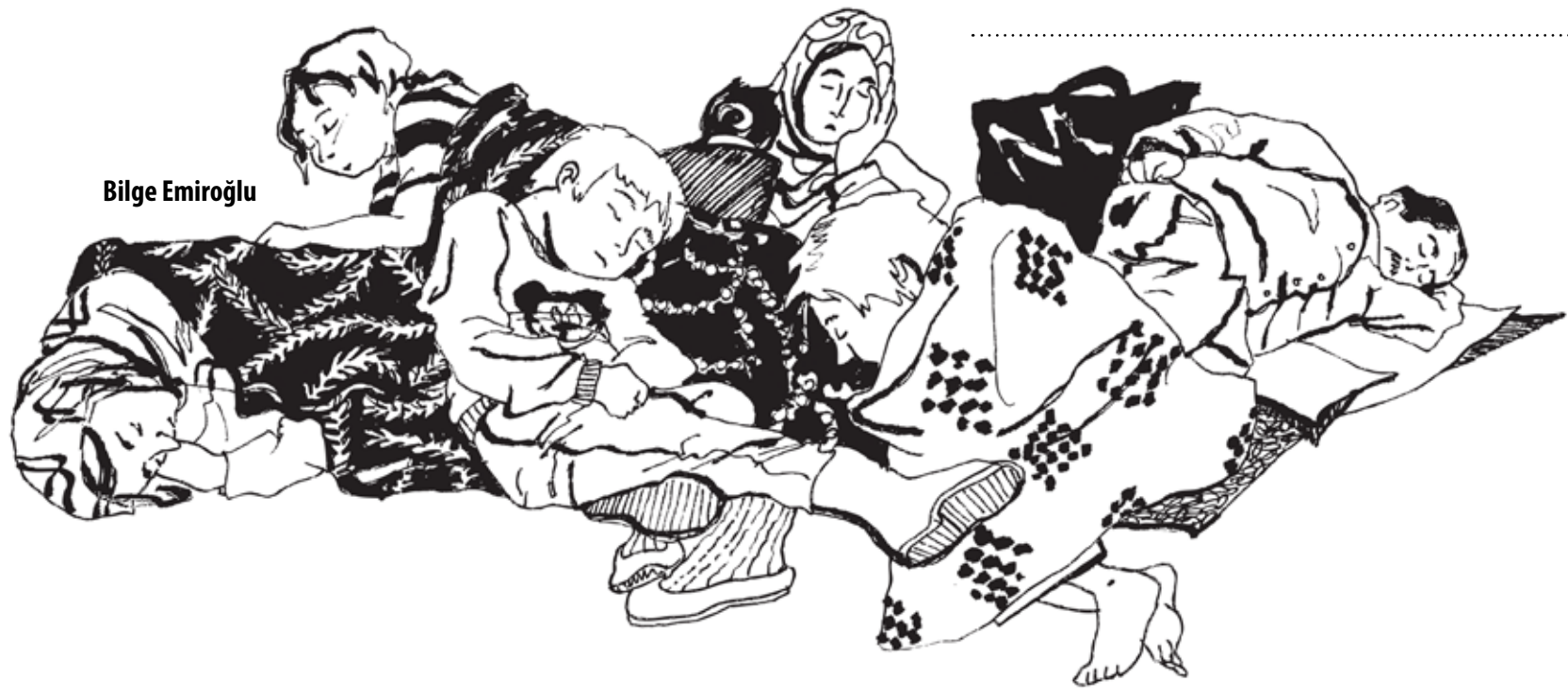

Biz Yatağımızda Rahatça Uyurken... Ankara'nın Mültecileri Direniyor

Bilge Emiroğlu

Soma Faciası

Mehmet Can Çağlayan >> s.10

Yine bir kömür...

Aydın Bodur >> s.11

Türkiye'de Sol Hareketler için
Bir Soyağacı Denemesi

(Abo) >> s.12-13

Berlin'de Gezi Ruhunu Anlatan
Gazeteci Ebru Taşdemir ile Söyleşi

Şehnaz Azcan >> s.16-17

Gezi Kitaplığı

Tuğba Dirican >> s.16-17

Ankara'nın Eymir'i

Güliz Karaarslan >> s.18

Barselona Yazıları-II

Murat Sevinç >> s.19

Yeni-İnsan ve Kadim-Doğa: Akropolis

Reşit İmrahor >> s.21

**Horlama sesleri ve ayak kokusu sarmış ortalığı.
Aynı gürültü, aynı koku, aynı telaş, aynı yük...
Tüm otogarlarda karşınıza çıkabilecek manzaralar
ama karşınıza çıkmayacak başka bir manzara var
burada: Suriyeli sığınmacılar... Hiyerarşiye göre
yerde yatması gerekenler!**

Sibel Durak >> s.6/7

**Afgan mülteciler 15 Nisan'dan bu yana Tiflis
Caddesinde Birleşmiş Milletler Mülteciler
Yüksek Komiserliği'nin (BMMYK) önünde,
BMMYK'nın iltica başvurularını askıya almasını
protesto ediyor, iltica başvurularında eşit ve
adil muamele görmek istediklerini söylüyorlar.**

Cemile Gizem Dinçer >> s.7

Yatağan İşçileri Hala Ankara'da

Ankara Özelleştirme Dairesi Başkanlığı karşısında Kurtuluş Parkı'nda özelleştirme karşıtı direnişlerini sürdüren Yatağan işçileri ile rapor olarak ya da yıllık izinlerini değerlendirerek geldikleri Ankara'da görüştük.

Birgül Ulutaş, Fahri Aksirt >> s.14-15

İşçiler, Soma ve Gençlik

Soma'da meydana gelen ve en az 301 maden işçisinin yaşamını yitirdiği olay toplumun her kesiminde yaygın tepkilere neden oldu. Öncelikle insancıl yönü vardı bu tepkilerin. Düzenin soyguncu kâr hırsına kendini kaptırmayan ve yüreğinde insancıl duygular taşıyanların katliam diye nitelenecek bu olaya tepki duymamaları olanaksız.

Arif Şentek >> s.09

Ankara'da Bir İşgal Evi: Atopya

Avrupa'da özellikle de Almanya'da önemli bir anti otoriter pratik olarak kendini göstermiş olan işgal evleri artık Türkiye'de de kendini göstermeye başladı. İstanbul'daki deneyimlerin ardından Ankara'da da Atopya adıyla bir işgal evi mücadelesi yükseliyor.

Meriç Aytekin >> s.05

Sinemanın Büyüsü 25. Kez Şehre Geliyor Ankara Uluslararası Film Festivali

Ve geldik Haziran'a... Ankara'nın festival zamanının finalini, Ankara Uluslararası Film Festivali ile yapıyoruz. Festival bu yıl tam tamına 25. yaşını kutluyor.

Tanju Gündüzalp >> s.22

Vadi Gazetesi

Yaklaşık 8 yıldır Dikmen Vadisi'nde barınma hakkı için bir mücadele sürüyor. Dikmen vadi halkı da barınma hakkı bürosu etrafında dayanışıyor. Bu dayanışmadan ilham alarak Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü öğrencileri çocuklarla biraraya geldi ve küçük bir gazete çalışması yürüttü. Ekip kendini, çalışmada biraraya gelen küçük büyük bir grup olarak tanımlıyor. Aralarında Hazar, Hazal, Tuncay, Berk, Sude, Mert, Müslüm, Salih, Cumali, Hasan, Salih, Berzan, Yasin, Mustafa, Arda, Süleyman, Hazar, Apo, Baran, Cevdet, Abdullah, Yeter, Müslüm, Derin, Emine, Hakkı, Nusret, Hazar, Eyüp Can, Bayram Can, Halit, Kadir, Berat, Mehmet, Dila, Efe, Alican, Dilan, Samed, Zeynel, Ferhat, Mehmet, Hakan, Tuğçe ve Emrah var.

Vadide Neler Olsun? Oturduk, konuştuk, düşündük, taşındık ve dedik ki;
Dikmen Vadisi'nde;
Polislerin şiddet uygulamamasını,
Yollarımıza çöp kutusu konulmasını,
Bakkal kurulmasını,
Park yapılmasını,
Parklarımıza bank konulmasını,

Parklarımızın düzgün ve anlayışlı kullanılmasını,
Çöpçülerin gelmesini,
Evlerin yıkılmamasını,
Piknik alanlarının yapılmasını,
Ulaşımın kolaylaştırılmasını,
Eğlence alanı yapılmasını,
Bisiklet yollarının yapılmasını,
Gezcek yerlerin olmasını,
Ağaçlarımızın kesilmemesini,
Boş alanlara ağaç veya çim dikilmesini,

ODTÜ Mezunlar Derneği'nde Birlik ve Dayanışma Hareketi, Kendi Listesi ile Seçimlere Girecek...

ODTÜ Mezunlar Derneği'nde yaklaşan seçimlerde uzun bir süredir devam eden Himmet Şahin başkanlığındaki yönetime tepki var. AKP'li 'gerici, faşist bir iktidar tarafından teslim alınmaya çalışıldığımız bir dönemin yaşandığı'nı dile getiren bir grup farklı görüşlerdeki ODTÜ'lü, 'Kazanılmış hak ve özgürlüklerin korunması ve mutlaka geliştirilmesi' için (hükümetin geliştirdiği) bu örgütlü saldırı gücünün karşısında birlikte davranılması gerektiğini' dile getiren ve Çağdaş ODTÜ'lüler adıyla, son birkaç dönemdir seçilen mevcut yönetimin, muhalefetin farklı kesimlerine yeterince temsil hakkı tanımadığını ve demokratik teamüllerden uzaklaştığını' düşünen yeni grup kendini "Birlik ve Dayanışma Hareketi" olarak adlandırıyor. 8 Haziran'da yapılacak seçimlerde tüm mezunların görüşlerine yer verebilecek, biat kültüründen uzak ve birlikte hareket edebilecek bir yönetim anlayışını temsil eden bu grubu destekleyenler arasında, Zeki Sagay, Aylin Nazlıaka, Ali Gökmen, Ahmet İnam, Hüsnü Solmaz, Mustafa Tokyay, Melek Yücel, Seçkin Gültan gibi farklı görüş ve kimliklerden ODTÜ mezunları bulunuyor. *Abo/Solfasol*

Ankara'daki Özelleştirme Karştı Yatağan İşçilerine Yine Polis Saldırısı...

Özelleştirmeye ve taşeronlaştırmaya karşı Ankara'da direnişte olan Yatağan işçileri, kendilerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na zincirledi. Polis saldırısında 15 işçi gözaltına alındı.

Yatağan işçilerinin madenler ve termik santrallerin özelleştirilmesine karşı sürdürdükleri direniş 29 Mayıs sabahı Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanlığı önünde yaptıkları eylemle sürdü. Yatağan'dan gelen maden ve enerji işçisi, giydikleri kefenlerle kendilerini Bakanlık önüne zincirlediler. Taşeron sistemi protesto eden işçiler Soma Maden Faciasının sorumlularının da cezalandırılmasını istediler. Yatağan işçilerine polis, biber gazıyla müdahale etti. 15 işçi gözaltına alındı. *Abo/Solfasol*

Soma'da Maden Yangını: En Az 301 Madenci, Gerekli Önlemler Alınmadığı İçin Yanarak ya da Boğularak Öldü...

TMMOB'a bağlı odaların ve İşçi Aileleri Derneği'nin İş Cinayetlerine dair hatırlatmasının üzerinden 2 hafta geçmeden ya da CHP'nin Soma'daki madenlerdeki işçi güvenliğine dönük önergesinin reddedilmesinin üzerinden daha 3 hafta geçmeden, Soma'da en az 301 ölümlü büyük facia meydana geldi. Facia'nın olduğu maden ocağı, çok değil 6-7 ay önce, bizzat Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından teknolojinin ve iş güvenliği kurallarının iyi olduğuna örnek gösterilen bir ocaktı!? Ancak kaza olduktan sonra yapılan araştırmalarda maddende hiçbir önlemin alınmasına izin verilmediği, neredeyse geçen yüzyıldan kalma tekniklerle madencilik yapıldığı ortaya çıktı.

Türkiye'de işçi haklarının budanmasına, taşeronlaştırmaya, özelleştirmelere karşı çıkan tüm kesimler, Türkiye'nin bu tür facialara gebe olduğunu, ısrarla anlatmaya çalışıyordu. Özelleştirmeye karşı çıkmaya çalışan Yatağan işçileri ısrarla özelleştirmenin, taşeronlaştırmanın acı sonuçlarını anlatabilmek için Ankara'nın yolunu tutmuşlardı, dertlerini dinleyecek makamları arıyorlardı.

Bu katliamın sorumlularını protesto etmek isteyen her kesimden insanlar, yine devletin kolluk güçleri tarafından şiddetle karşılandı. Soma abluka'ya alındı. 3-5 kişinin biraraya gelmemesi için, şehir dışından bir sürü polis ve asker getirildi. İlçeye girişler yasaklandı.

Yasaklamalar sadece Soma'da değil, tüm yurda yayıldı. İstanbul'da, İzmir'de, Bursa'da, Samsun'da, Zonguldak'da, Mersin'de, Adana'da, Eskişehir'de ve daha birçok yerde protesto gösterileri, şiddetle bastırılmaya çalışıldı. Polisin saldırılarına rağmen halk sokaklara çıktı. Ankara'da Ankara Dayanışmasının çağrısıyla daha ilk günden insanlar Kızılay'a çıktı. Madenci Anıtında toplandı. Polis'in gazla saldırmasına rağmen protestolar günlerce devam etti. Ankara Dayanışması/Abo/Solfasol

Huzurevi yapılmasını,
Tiyatro ve sinema salonlarının yapılmasını,
Yolların düzeltilmesini,
Çevremizin temizlenmesini,
Halı saha yapılmasını,
İnsanların kavgı etmemesini

İSTİYORUZ!

Teşekkür!

Dikmen Vadisi'nde, çocukların yapmak istedikleri çalışmanın kolaylaştırıcıları olarak bulunmaktan büyük mutluluk duyduk. Yedi haftalık çalışmanın sonucunda çıkarılan gazete, gazetede yer alması düşünülen bölümler, yazılar ve yorumlar tamamen çocukların düşüncelerinin ürünüdür. Biz bu çalışmanın sadece sürekliliğinin sağlanması, çocukların yapmak istekleri çalışmanın oluşturulması ve yönlendirme durumlarında rol aldık. Bu nedenle bu gazetenin ortaya çıkarılmasında yer alan tüm çocukların ellerine, emeklerine ve yüreklerine sağlık. Ayrıca bize bu imkanı yaratan Gündem Çocuk Derneği'ne, Dikmen Vadisi Barınma Hakkı Bürosuna ve Dikmen Halkına sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Mehmet Darçın, Hakan Alparlan ve Tuğçe Uygun, Mayıs 2014

Soma'da Madenciler DiSK'e Geçiyor

13 Mayıs Salı günü Soma Kömür Holding'e bağlı Eynez madenlerinde yaşanan katliam sonrasında tepki çeken açıklamaları ve patron yanlısı tutumu nedeniyle Türk-İş'ten istifa eden işçiler, toplu şekilde, DiSK'e bağlı Dev Maden Sen'e üye olmaya başladı. Bölgede örgütlü, Türk-İş'e bağlı T.Maden-İş sendikasının yetkilileri de, işçilerin artan protestoları sonrası istifa etmek zorunda kalmışlardı. *Devmadensen/Abo/Solfasol*

Ankara'da Sığınmacı Suriyeliler Tehlike Altında...

Suriye'de savaştan kaçan Suriyeli sığınmacılar, zor koşullarda yaşıyor. Kamplara gönderilen sığınmacılar, kamplardaki kötü koşullar nedeniyle kaçıyor ve Dikmen, Altındağ gibi boşaltılan gecekondulara yerleşiyor. Suriyeli sığınmacıların Altındağ Hacılar Mahallesi'nde mesken tuttuğu evler Mayıs ayında birkaç defa ateşe verildi. Şimdilik can kaybı yok. Gerginlik sürüyor. *Abo/Solfasol*

Ankara'da yağmur yağdı, daha yeni yapılan yollar arabalara da, yayalara da geçit vermedi...

Keçiören, Altındağ ve Pursaklar'da yağış nedeniyle evleri ve işyerlerini su bastı. Ulaşım, yağmur'un yağdığı akşam saatlerinde durma noktasına geldi. Yeni yapılan ODTÜ yolu'nun girişini de su bastı. Arabalar yollarda kaldı. Çukurambar'da yağış sonrası, arabalar yokuş çıkamadı, yayalar caddeyi geçemedi... *Abo/Solfasol*

İsmetpaşa Kentsel Dönüşürken...

İsmetpaşa'ya çıkan güzergah, Telgraf Sokak. Eskiden pavyonların, barların, otel ve lokantaların cenneti olan bir yer. Şimdi sadece bir kısmı kalmış. Yukardaki fotoğraflardan birinde görülen Müzisyenler Kahvesi de eski günlerin izini sürmek için iyi bir işaret. Telgraf Sokak boyunca yer yer kuşkulu, yer yer de dostane tavırla karşılaştık. Bir ayakkabı boyacısı, bizi evine davet edip karısıyla tanıştırdı. Semtin nasıl dönüştüğünü, nasıl rant kapısı haline getirildiğini anlattı.

İsmetpaşa, malum, artık Suriyeli, İranlı ve başka ülkelerden mültecilerle birlikte anılıyor. Seks işçileri var. Mahalle halkının söylediğine göre, terkedilmiş binalarda sokakta yaşayan çocuklar kalıyor geceleri. Kiralık bekar odaları var. Buradaki binaları satmaları için halka baskı yapıyor. Gökçek. Tehdit ve benzeri şeylerden de bahsettiler. Hatta birisi, "Gökçek'e oy verdim ama şimdi canımıza okuyor, bizi sömürmeye çalışıyor" dedi. Kentsel dönüşüme az da olsa tepki olduğuna dair işaretler var. Yukarıdaki fotoğraflardan birinde görülüyor. Gönüllü örgütlerin dönüşüme karşı bir afişini de gördüm. Mahalle sakinleri, özellikle çocuklar turistik gezilerden ve bizim gibi meraklılardan bıkmışlar. Dertlerini kamuya duyurabilecek birilerini istiyorlar. Çocuklar akşam saatinde belli yerlere yaklaşmamamız konusunda bizi uyardılar. / **Funda Şenol Cantek**

Bayram Dede 10 Yıl Beklediği Evini Göremeden Öldü! "Baba Çıksın, Sizin Yaptığınız Kentsel Dönüşüme!"

Mayıs'ın 4'ünde bir cenaze çıktı Dikmen'de bir evin küf kokulu bodrum katından. 76 yaşındaki Bayram Dede'nin kalbi oradan oraya sürüklenmeye, parasızlığa, evsizliğe daha fazla dayanamadı. Bayram Dede 2004'te kentsel dönüşüm bahanesiyle çıkarıldığı evinin bahçesine kendi elleriyle diktiği ceviz

ve kayısı ağaçlarını ve köpeğini özleyerek öldü gitti, on yıldır 250 TL kira yardımına mahkum, ha bugün ha yarın denilerek teslimi onlarca kez ertelenen yeni evinin kapısından içeri giremeden. Geriye yıllar önce çekilmiş bu fotoğrafı ve Temmuz 2011'de konuştuğumuz bize söyledikleri kaldı: **"Yaşım olmuş yetmiş. Bana ev bugün lazım. Ne yapayım ben yarın bitecek evi!"**

O zaman, olur da başına bir iş gelir, zaten ağır aksak yürüyen işte bir de özel zorluklar yaşamasın diye adını değiştirip "Ali" diye vermiştik haberde. Fotoğrafını koyamamıştık gazeteye. Artık bir mahsuru kalmadı: Ali değil "Bayram"dır dedemizin adı! Fotoğrafı da budur!

Bayram Dede ve eşi Keçiören Aktepe'deki bahçeli gecekondularından Ekim 2004'te çıkarıldılar. 2004'te "üç yıl içinde bitirilecek, beğenmezseniz ben 200.000 TL'ye alırım" diye verilen sözlere güvenip boşalttıkları evlerinin yerine yapılacak dairede oturabilmek için tam on yıl beklediler. 70li yaşlarının son on yılını başkalarının evlerinde, bodrum katlarda sığındıkları rutubetli odalarda geçirdiler. Onları bunca yıl bekleten üçkağıtçı bir müteahhit de değil üstelik. Güvendikleri devletin ta kendisidir. Devlet adına söz üstüne söz veren de Ankara Büyükşehir Belediyesi, onun başkanı Melih Gökçek ve TOKİ'dir.

9 yıl 9 ay sonra nihayet geçen ay evlerinin hazır olduğu haberini aldılar. 3000 TL'ye varan "anahtar parası"nı alıp gelmeleri istendi. Parayı toparlayabilmeleri hiç kolay olmadı. Sağdan soldan gelen desteklerle para toparlandı. Anahtar parasını ödeyip anahtarlarını almak için gün sayıyorlardı ki Bayram Dede'nin kalbi bu sürgüne daha fazla dayanamadı. Mayıs'ın 4'ünde durdu.

Bilesiniz ki havaalanı yolundaki yıldır yıldır aydınlatılmış o "havalı" binalar Bayram Dede'nin ceviz ve kayısı ağaçlarının kesildiği yere dikilmiştir. Bayram Dede ağaçlarına ve köpeğine hasret, sürgünde ölmüştür. Eşi, içi elvermediğinden, 58 yıllık eşinin ölümü ardından yeni evinin anahtarını almaya bile gidememektedir. Dediği şudur: **"Baba çıksın, sizin yaptığınız kentsel dönüşüme!" / Mehmet Onur Yılmaz**

Mansur Yavaş'ın Başvurusu

Ankara Büyükşehir Belediye seçimleri henüz bitmedi. CHP adayı Mansur Yavaş'ın AYM'ye başvurusu haftalar önce yayınlanmıştı. Hayli uzun bir metin hazırlamışlar ve bana kalırsa çok da 'güçlü' gerekçelerle bir başvuru dilekçesi yazmışlar. Temel olarak, "seçme ve seçilme" ile "adil yargılanma" haklarının ihlal edildiğini öne sürüyor Yavaş. Son günlerde Rapotör'ün, bazı ek belgeler talep ettiği haberleri yayınlanınca, AKP'liler nadiren hatırladıkları ve mümkünse hiç başvurmadıkları 'hukuk kuralları,' 'kuruluş yasası' ve 'temel anayasal ilkelerden' söz edip tepkilerini 'şimdiden' gösterme telaşına düştüler. Adalet Bakanı'nın tepkisi bugün (27 Mayıs) gazetelerde yayınlandı. Bakan sıfatını taşıyan muhterem, mealen "AYM başvurusu kabul etmemeli, çünkü YSK bir yargı organı değil ve kararlarına karşı yargı yolu kapalı" buyurmuş. Adalet Bakanı'nın AYM üzerinde baskı kurmasının nasıl bir rezalet ve Anayasa'nın pek çok maddesine aykırı olduğunu anlatmaya gerek yok sanırım. Ancak Türkiye, Anayasası'nda hükme bağlanmış olmasına karşın, 'demokratik, laik bir sosyal hukuk devleti' olmadığı ve temel anayasal ilkeler uzunca bir süredir, dilimin 'hükümet' demeye varmadığı, iktidardaki tanımlanması güç, toplumun önemlice bir kesimi için meşruiyetini yitirmiş yönetici grup tarafından askıya alındığı için, Bakan'a tepki göstermek anlamsız hale geldi. Bu durumda, Bakan'ın RTE'ye ricacı olup Raportör'ü tokatlatmadığına şükretmeli sanırım.

Başvuru dilekçesinde, haklı olarak YSK'nin bir yargı organı olmadığı ancak görevinin kısmen yargısal nitelik taşıdığı son derece makul bir şekilde temellendiriliyor oysa. YSK, hem idari hem de yargısal kararlar veren, ikili işlev gören bir organ. Tamamı seçimlere dair ilkelerin uygulanmasından ibaret olan idari nitelikteki kararlarının yargıya taşınmaması son derece doğal, anlaşılır ve bana kalırsa gerekli bir sınırlama. Bir yan sonuç olarak, bu ülkede örneğin seçim sonuçlarının bir iki ay açıklanmadığını bir hayal edin; ne demek istediğim daha iyi anlaşılır. Ancak burada, bir 'temel hakkının ihlal edildiğini' iddia eden başvuru sözü konusu ve AYM, YSK için de diğer yüksek yargı organları açısından da temyiz mercii değil zaten. Dilekçede, Anayasa md.148'e uygun olarak, bir temel hakkın 'kamu gücü' tarafından ihlal edildiği iddia ediliyor. Haliyle, Adalet Bakanı'nın, Anayasa'nın lafzını ve mantığını zorlayan bir yorumu söz konusu. Ancak tabii, 'yorum' sözcüğünü iltifat kabul etmeli, böyle bir dertleri olmadığı açık.

Her neyse, uzatmayayım. AYM, ihlal bulabilir ya da bulmayabilir. Bana kalırsa, seçme ve seçilme, ancak özellikle adil yargılanma hakkının açık bir ihlali söz konusu. Binlerce bilgi ve belge eşliğinde yapılan talebi, bir iki saat içinde karara bağladı YSK; olacak iş değildi. Buna mukabil kararı verecek olan, sonuç olarak AYM. Twitter kararından çok daha güç bir dava olduğu kanısındayım

ancak ihlal bulması, büyük sürpriz olmayacaktır. Cesur bir karar olacağı ise kesin. Çünkü AKP'nin elini güçlendiren AİHM kararları var. Yani, AYM, AİHM'nin bazı kararlarını dahi geniş ve özgürlükçü yorumlamak zorunda. Dolayısıyla ihlal bulunmaması da çok şaşırtıcı olmaz. Tabii bir de her ne karar verirse versin, ne İsa'ya ne Musa'ya yaranabileceği de bir gerçek. Malum, artık bir idari ya da yargısal kararın hukukiliği, doğruluğu değil; hangi cemaatin etkisi, siyasi planları gereğince verildiği tartışılıyor. Çökmüş, çürümüş bir sistemden söz ediyoruz. Ama çökmüş olsa da, çöküntüden Gökçek'e haddini bildiren (böyle bir şey mümkün olmasa da) ve Başkent'in, demokratik sistemin, seçimlere ilişkin ilkelerin babasının malı; bu memleketin ve Ankara'nın Dingo'nun Ahırını olmadığı anımsatan bir karar çıksa fena mı olur. Demem o ki, Bakan'ın ve aklını 'milli olmak' ile bozmuş şürekânın şamatasına aldırınmak gerek. Arada bir hatırladıkları, buna mukabil hiç umursamadıkları 'hukuk devleti' ilkesi, zannettikleri gibi bir şey değil aslında. Hukuk devleti, AKP'linin üzerine yakışanı giymesi demek değil, öyle zannetseler ve hukuku çoğu zaman gönüllerince kullanıp eğip bükmeyi başarsalar da. Her neyse, konu karmaşık, yazacak şey bol, umut her zamanki gibi, fakirin ekmeği. Muhabir yorumu/haberi için ayrılan yer ise sınırlı. Bekleyip görelim. / **Murat Sevinç**

Başbakan'a bir şeyler oluyor!..

Başbakanımızın öfkesi yatışmıyor, sadece geçtiğimiz ay içinde başbakanımızın öfkeli anlarında yaptığı hakaretler içeren ayrımcılık ve nefret suçlarına ilişkin satırları paylaşıyoruz:

• Başbakan bir kez daha Taksim'i işçi sınıfına kapattı. İşçi liderlerine öfkelenen Başbakan yaptığı açıklamada: **"Miting mi yapacaksınız? Git Yenikapı'da yap, git Maltepe'de yap. Bundan sonra bazı ilçelerimizde de butik meydanlar düzenleme kararı aldık. Taksim veya Kadıköy Meydanı'nda artık bu kesinlikle mümkün değil"** dedi.

• 10 Mayıs'ta Başbakan Danıştay töreninde Barolar Başkanı'nın konuşmasına tahammül edemedi... TBB Başkanı Turhan Feyzioğlu'nun sabırları zorlayıcı uzun konuşmasına dayanamayan, Başbakan R.T.Erdoğan, yanındaki Cumhurbaşkanı Gül'ün sakinleştirme çabalarına rağmen, TBB Başkanını "siyasi konuşma" yapmakla suçladı ve **"...sizin yaptığınız edepsizliktir"** diyerek, toplantıyı terk etti. Tüm yatıştırma çabalarına rağmen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Komutanlar da Başbakan'ın arkasından toplantıyı terk etti!?

• Nisan sonunda da Başbakan Erdoğan, Anayasa Mahkemesinin hükümete bağlı TİB tarafından kapatılan Facebook ve internet sitelerinin kapatılmasının bir hak ihlali olması dolayısıyla açılmasına karar vermesi dolayısıyla **"Anayasa Mahkemesini milli olmamakla"** suçlamış ve "paralel yapıyla" ilişkilendirmişti!?

• Yine Nisan sonunda Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauck'un iade ve basın özgürlüğüne dönük hak kısıtlamaları dolayısıyla ODTÜ'de hükümeti eleştiren açıklamalarına Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, **"hala rahip olduğunu sanıyor"** diyerek protokol kurallarını hiçe sayarak çıkıştı. Gauck'a yaptığı eleştiriler nedeniyle çok öfkelenen Başbakan, **"Herhalde kendisini hala rahip sanıyor. Çünkü bir zamanlar rahipti. O anlayışla bakıyor. Olmaz."** dedi ve Gauck'a **"içişlerimize karışmamasını söyledim"** dedi.

• Bilindiği gibi Başbakan, ittifak yaptığı Fethullah Gülen ve takipçileriyle ittifakı bozmuş ve devletin içinden ayıklamakla yetinmeyeceğini ve hemen her fırsatta **"inlerine gireceğini"** söylemişti. 12 Mayıs'ta devletin tüm görevlilere hukuk kuralları içinde tepki göstermesi gerektiği hatırlatılması üzerine, Afyon'daki toplantı sırasında yaptığı açıklamada **"Bu ülkeye ihanet edenlerin görevlerini değiştirmek cadı avıysa, biz bu cadı avını yapacağız, bunu da bilin. Nefes aldığım sürece unutmayacak ve affetmeyeceğim"** dedi. Cadı Avı nitelemesi, hukuk normları geliştirilmeden çok önceleri, insan haklarını göz ardı eden engizisyon mahkemelerinin kurulduğu karanlık çağlara ilişkin bir niteleme!?

• Başta işveren konumundaki devlet ile bağlı işveren ve taşeronlarının hemen hiçbir işçi güvenliğine dönük önlemi almaması nedeniyle 13 Mayıs'ta gerçekleşen Soma Faciası sonrası ise kömür ocaklarında **"bu olanları, lütfen buralarda bu olaylar hiç olmaz diye yorumlamayalım. Bunlar olağan şeylerdir. Literatürde iş kazası denilen bir olay vardır. Bunun yapısında fitratında bunlar var"** diyerek ve yine batı ülkelerinde ancak bundan 50-100 yıl öncesinin vahşi kapitalizm zamanlarında olmuş çok ölümlü kazaları hatırlatarak hiç olmaması gereken kazaları normalleştiren Başbakan Erdoğan, Soma'da halk tarafından protesto edildi. Protesto sırasında şehir dışından getirilen koruma ordusu

tarafından korunan Erdoğan ve ekibi zor anlar yaşadı. Protestocu bir genç, güvenlik güçleri tarafından derdest edilmesine rağmen Erdoğan'ın müsteşarı tarafından darp edildi. Erdoğan, müsteşarına sahip çıktı. Protestolar sırasında bir markete sığınan R.T.Erdoğan burada artan protestolar sırasında çekilen görüntülerde, bir gence elle müdahale ettiği ve **"başbakana yuh çekersen tokadı yersin..."** dediği görüldü!?

• Başbakan Tayyip Erdoğan, Okmeydanı'nda Uğur Kurt'un vurularak öldürüldüğü olaylara değinerek, **"Olayların yıldönümünü gerekçe ettiler. Orayı adeta terörize ettiler. Allah aşkına bütün bunlara karşı polis, eli kolu bağlı mı duracak? Bir tane molotofkokteyli polis aracının içine düştü. Polislerimiz yanmaya başladı. Kendilerini zor dışarı attılar. Kolları vücutları yandı. Nasıl sabrediyorlar anlamıyorum"** diyerek bir kez daha şiddet kullanan polisleri kolladı. Aynı konuşmada bir kez daha Berkin Elvan için dışlayıcı ifadeler kullandı. Konuşmasında kendi mahallesinde Berkin Elvan'ı anmaya çalışan gençler için, **"Kan tacirleri karşısında elbet susmayacağız. Yine bir olay oldu. Neymiş Berkin Elvan'ı anmak için okulda tören düzenleyeceklermiş. Şu hale bak ya. Yani biz bu ülkede kusura bakmayın her ölüm hadisesinde bir tören mi düzenleyeceğiz. O zaman bütün işleri bırakalım törene bakalım. Ama Kılıçdaroğlu'na göre bu zat ekmek almaya giderken ölen birisi. Ölmüştür geçmiştir. Dürüst ol dürüst"** ifadelerini kullandı.

• Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanacak Türk yurttaşlara propaganda için Almanya'ya giden Başbakan R.T. Erdoğanın toplantısına katılanların 3-5 misli kadar, çoğunluğu Alevi ve Solcu Yurttaşlarımızdan oluşan kalabalık grupla tarafından protesto edildi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan AKP grup toplantısında, Almanya'da kendisini protesto eden Alevilere **"Ali'siz Aleviler"** diyerek bir kez daha nefret suçu işlemiş oldu!?

• Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 22 Mayıs'ta düzenlenen toplantısında, bütün protokol ve nezaket kurallarını hiçe sayan Başbakan Erdoğan, Muhalefet lideri Kılıçdaroğlundan önce konuşmuş ve karşısında kendini dinleyen Kılıçdaroğlunu eliyle işaret ederek **"Bana diktator yakıştırması yapanlar var, tam karşında"** demiş ve Kılıçdaroğlunun yaptığı konuşmayı dinlemeden TOBB'un toplantısını terketmişti.

Ve son olarak Başbakan, Gezi Direnişinin yıldönümü nedeniyle öfkeli, ayrımcı ve nefret dolu açıklamalar yaptı. Açıklamalarında gerçek olduğu ispatlanamayan suçlamalarını sürdürdü: **"Bundan bir yıl önce İstanbul'da bazı kendini bilmezler, bazı dinsizler gittiler duvarlara 'zulüm 1453'te başladı' diye yazdılar. İşte bu zihniyet barış savunamaz. Bu zihniyet hakkı, adaleti, dostluğu, kardeşliği savunamaz. Onun için bunlar Molotof kokteylleriyle insanları öldürdüler, başörtülü kızlarımıza, camilerimize alçakça saldırdılar, Türk bayrağını yaktılar, bira şişeleriyle TC yazdılar, bölücü örgüt liderinin posterleriyle Atatürk'ün posterlerini yan yana açtılar."**Ve ısrarla Gezi Direnişi ile hak ve özgürlüklerini arayan geniş kitleleri suçlamayı sürdürdü. **Gazeteler/Abo/Solfasol**

"Sol Cephe"den sonra, "Birleşik Muhalefet" de yola çıktı.

24 Mayıs'ta İnşaat Mühendisleri Odası Teoman Öztürk Toplantı Salonunda yapılan forum ile birleşik bir muhalefet hareketinin temelleri atıldı.

R.T. Erdoğan'ın daha da öne çıkartıldığı, daha da baskıcı, otoriter bir figür haline getirildiği Türkiye'de, cepheleşme, bizzat Başbakan Erdoğan tarafından körükleniyor. Erdoğan, eski bağlaşıkları ile ittifakları bir bir bozuyor ve otoriter kimliğine karşı çıkanlara karşı daha baskıcı sağ politikalar etrafında bir muhafazakar ve milliyetçi bir cephe örüyor. Bilindiği gibi, Türkiye'de son bir kaç yıldır, baskıcı sağ politikalara karşı direnen muhalif güçler, ellerinden alınmaya çalışılan sosyal hak ve özgürlükleri için sokaklara çıkıyor, direniyor. Kimi zaman sokakta kendiliğinden gelişen bu muhalefet, iktidar tarafından korkuyla karşılanıyor ve daha çok polisle, gazla, copla, tomayla, daha çok şiddet ve ölümlerle durdurulmaya çalışılıyor.

Hükümet tarafından yürütülen bu cepheleşme politikası, solda da karşılığını buluyor. TKP'liler tarafından genişletilmeye çalışılan "Sol Cephe"den sonra, Özgürlük ve Dayanışma Partisi de yakın çevresi ile birlikte "Birleşik Muhalefet" adıyla, bir platform, hareket oluşturuyor. Bu hareketin Ankara'da yola çıkışı, kalabalık bir forumla

İnşaat Mühendisleri Odası Teoman Öztürk Salonu'nda yapıldı. Forumda salon doluydu, yaklaşık 500 katılımcı vardı. Forumda, ne sık tekrarlanan slogan Gezi Direnişi sonrası her direnişte atılan **"Bu daha başlangıç mücadeleye devam"** sloganı idi.

Forum, ÖDP'den Önder İşleyen'in konuşması ile başladı. İşleyen, **"Tüm direnenlerin birlikte aşağıdan inşa edebildiği bir harekete ihtiyacımız var. Burada bir hareketi birlikte tartışmaya geldik, Zapatistalar gibi bir soru hareketi olabilmeliyiz. Hareketin forumlarda birlikte tartışılarak örülecek, sol içindeki rekabetleri terk eden dayanışmacı ve katılımcı bir hareket oluşturacağız. Bütün muhalefet çevreleri ile bir rekabet hattında değil birbirimizi bilgilendirme sorumluluğundayız. Birlikte direneceğiz! Bizi burada bir araya getiren sokağın, direnişin, Haziran'ın talepleridir, arayışımız Haziran 2013'ün gösterdiği sorumluluk içindir."** dedi ve devamında **"Birleşik Muhalefet Hareketi'nin programı en geniş ittifak zeminiyle Haziran'ın devrimci demokratik programıdır. Asıl olarak orada ortaya çıkan taleplerin programıdır. Hareket kamucu, emekçilerin hakları için mücadele eden, gerçek laiklikten yana, bağımsızlıkçı, eşitlikçi, toplumsal barış yanlısı, baskıları ortadan kaldıracak bir mücadeleye örecektir, Haziranda anneler nasıl el ele tutuşup çocuklarını koruduysa, biz de onlar gibi umudumuzu koruyacağız. El ele!"** diyerek devam etti.

Forum'a farklı sol kesimlerden de katılım oldu.

Katılımcılardan Bawer Taş: **"Birleşik Muhalefetin sorumluluğunu Berkin'den, Gezi'den, Uğur'dan, kot kumlama**

işçilerinden aldık. Diktatörü yıkmanın yolu birleşik bir yoldan geçiyor, yolumuz açık olsun." diyerek katılımcıları selamladı. Sol Cephe'nin de kurucusu olan eski TMMOB Başkanı Kaya Güvenç: **"Buraya farklı bir kimlikle geldim, Sol Cephe çağrıcısı ve kurucusu olarak geldim, dost meclisinin nefesini solumak, yapılacak ortak şeylerin çokluğunu söylemek için buradayız. Anlayış birliğimizin ve mücadeleyi birlikte büyütme isteğimizin olduğunu görmek büyük bir mutluluktur."** dedi. Makina Mühendisleri Odasından Ercüment Çervatoğlu ise: **"Bu hareket her yerde daha önce boy verdi. Karadeniz'de Hes'lere karsi fili olarak başladı örneğin. Gençler tarihimizi bizden daha iyi anlamışlar, onlar sınıf temelli mücadelenin pratik ve teorik ayaklarını örmek için can atıyor. İdeolojik ve politik hattı büyütecekler ki biz de onlardan öğrenebilelim. Kapitalist ve emperyalist hegemonyayı kırmak için beraber olacağız."** diye görüş bildirdi.

Forumla, CHP Denizli Milletvekili İlhan Cihaner, Ankara Milletvekili Gökhan Günaydın, TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı ve Occupy CHP'den de gözlemciler katıldı. **Abo/Solfasol**

İLÇELER	HAT NO	GÜZERGAH ADI
ÇANKAYA	114.6	ULUS - KIZILAY - KIRKKONAKLAR
	145.6	ULUS - KIZILAY - DİKMEN CD - ATATÜRK SİT.
	185.6	ULUS - KIZILAY - HOŞDERE CAD - ORAN SİT
	128.6	KIZILAY-ULUS - ÜMITKÖY-KONUTKENT-PARK CAD -YAŞAMKENT
GÖLBAŞI	106.6	KIZILAY - ULUS- GÖLBAŞI TOKİ - GÖLBAŞI - AŞTI
		(106-6 NOLU HAT, 195 GÖLBAŞI TOKİ HATTI İLE BİRLEŞTİRİLMİŞTİR)
YENİMAHALLE	295.6	KIZILAY - MALTEPE - LALEGÜL - BATIKENT
	214.6	KIZILAY - MALTEPE - DEMETEVLER - SERHAT
	271.6	KIZILAY - ULUS - Y. MAHALLE - ŞENTEPE
	287.6	KIZILAY - ULUS - BATIKENT- MESUTEVLER
SİNCAN	510.6	ULUS- SİHHİYE- SINCAN
	507.6	BAKANLIK - PLEVNE MAHALLESİ
	517.6	BAKANLIK-FATİH
	557.6	ULUS- SİHHİYE- YENİKENT
ETİMESGUT	540.6	ULUS- SİHHİYE- ERYAMAN
	541.6	KIZILAY -ERYAMAN
	532.6	KIZILAY-ELVANKENT
	530.6	ULUS-SİHHİYE-KIZILAY-ETİMESGUT
ALTINDAĞ	392.6	KIZILAY-SİHHİYE ULUS-DOĞANTEPE-4 CAD.
	321.6	KIZILAY-SİHHİYE-ULUS-KARAPÜRÇEK
	413.6	KIZILAY-ALTINPARK-GÜNEŞEVLER-SOLFASOL
	318.6	ULUS-KIZILAY-BAGCILAR
PURSAKLAR	439.6	KIZILAY - PURSAKLAR - AYYILDIZ MAH.
	440.6	KIZILAY-KARACAÖREN TOKİ-PURSAKLAR-MERKEZ MAH.-SARAY
MAMAK	341.6	KIZILAY-EGE MAHALLESİ
	355.6	KIZILAY - SİHHİYE - ULUS-ZERDALİTEPE
	380.6	KIZILAY-AKDERE-PEYAMİSEFA
	329.6	KIZILAY - ALTIŞEVLER - EKİN MAHALLESİ
KEÇİÖREN	482.6	KIZILAY - ULUS - KUYUBAŞI - AKTEPE - UYANIŞ - GAZİNO
	266.6	KIZILAY-ULUS-SANATORYUM-BAĞLUM
	252.6	KIZILAY-ULUS-INCIRLI-ATAPARK
	263.6	KIZILAY-ULUS-ETÜK- ESERTEPE

Evine Dönemeyenlere...

Aydan Öz

7 Mayıs Çarşamba günü Hürriyet Gazetesi'nin Ankara ekinde manşetten şu haber verildi: Ankara'da gece ulaşımı şartlı başlıyor. Deniz Gürel'in haberine göre Ankara Büyükşehir Belediyesi bir haftalık deneme süresi boyunca gece 12'den sonra 8 metropol ilçeye 4'er hat üzerinden saat başı otobüs koyacaktı.

Bir yıldan daha uzun bir süre uğraşmak gerektiğini bunu duyabilmek için. Ancak bir de şart vardı, uygulamanın devam etmesi için hat başına ortalama 20 yolcu bulunması gerekiyordu. Sosyal medyanın gücüne inandık ve hemen çağrıya başladık bu kadar kısa bir sürede oldu bittiye getirilecek korkusuyla. İki aşamalı plana göre bu uygulamayı elimizden geldiğince duyuracak ve o otobüsleri boş bırak ve bunu belgeleyecektik. Ben imzacılara ulaşmaya çalıştım, Parklar Bizim Ankara grubu #OccupyEGO isimli bir etkinlik oluşturarak büyük bir kitleye ulaştı.

Bütün bunlar olurken yeni bir haber daha çıktı, metro seferleri sinyalizasyon çalışmaları sebebiyle (metronun sinyalizasyonunu yapmadan açmışlar inanabiliyor musunuz? sanırsam bu metrolar çarpışabilir anlamına geliyor; çayyolu metrosunun yavaşlığını da açıklar...)seferlerini bir ila bir buçuk saat daha erken bitirecekti. Üstelik bu uygulamanın ne kadar uzun süreceği belli olmamakla beraber sene sonuna kadar sürebileceği söyleniyordu. Kaşıkla verip kepçeyle almak

bu olsa gerek... İyimser bir tavırla metro seferlerinin erken bitmesini ek otobüs seferleriyle ikame edeceklerini varsayıp üzerine çok düşünmedim.

Bir pazartesi akşamı UKOME toplandı, fiyatları ve çalışacak hatları belirlediler. Buna göre gece tarifişi çiftte işleyecek 00.00-06.00 saatleri arasında 32 ayrı hatta servis verilecekti. Şöyle bir baktım listeye, Ankara'nın en çok yolcu taşıyan hatlarından 413'ün Çankaya kısmı, Ayrancı'yı toparlayan 427 ve üniversitelilerin yoğun olarak yaşadığı Yüzüncü Yıl'a hizmet veren 132 hatları liste dışı bırakılmıştı. Art niyet aramamaya çalıştım ve benim işime yaramıyorsa bile bu kadar hat birilerine yarar elbet diyerek duyurulara devam ettim.

Ve ertesi gün, öğleden sonra Soma'da büyük bir facia yaşandı. Bütün bunlar önemini, anlamını kaybetti. Bir hafta denemişler, denememişler kimse fark etmedi bile. Düşünüyorum da, belki de es kaza ölmediğimize her gün şükretmemiz gereken bu ülkede gece ulaşımı bize hakikaten lüktür. Şimdilik uygulama devam ediyor diyorlar ama açıkçası gidip yerinde görmedim. Ben evimden çıkmıyorum; size de tavsiyem, en güvenlisi bu. Not: Yine de çok isterseniz gelişmeleri Hürriyet Ankara'dan takip edebilirsiniz. Sağ olsunlar neredeyse günlük rapor veriyorlar.

Ankara'da Bir İşgal Evi: Atopya

Meriç Aytekin

Avrupa'da özellikle de Almanya'da önemli bir anti otoriter pratik olarak kendini göstermiş olan işgal evleri artık Türkiye'de de kendini göstermeye başladı. İstanbul'daki deneyimlerin ardından Ankara'da da Atopya adıyla bir işgal evi mücadelesi yükseliyor.

Herşeyden önce Atopya nedir diye sorduğumuz da şunları kesinlikle söyleyebiliriz: Atopya kolektif bir kafe yada bir kültür merkezi değil çünkü atopya böylesi alanların sistemin dışında bir üretim açabileceğine inanmıyor. Bunların tam aksine sistemi olabildiğince üretmeme üzerinden yeni bir varoluşu biçimini kurgulayan, herkesin gelip ortak bir mücadele örebileceği ama kimsenin başka birisi üzerinde iktidar kuramayacağı, insanların sisteme gerçek anlamda alternatif bir eylemliği üretebileceği bir deneyim Atopya işgal evi.

Atopya kendini anarşist bir bakış açısından kurguluyor ve kendi öz disiplinleri ile kaosun oluş halindeki düzeniyle kendini varlamaya çalışıyor. Tüm bireylerin katılımına açık olan atopya sistemin içinde kalan ve öz disiplini kurgulamayan bir araya gelme biçimini kesinlikle reddediyor.

Anarşist bir perpektiften hayvan özgürlüğünü, feminist ve ekolojik mücadeleyi, lgbti mücadelesini kapsayan ve tahakküme karşı olan bütün mücadelelere dokunmak isteyen Atopya'nın temel amacı şehrin göbeğinde özgürlük mücadelesi için bir kıvılcım yakabilmek ve bu kıvılcımı şehrin birçok yerine yayabilmek. Yiğınlarca teorik açıklamanın, çözümlemenin ve söylemin olduğu bir dünyada artık konuşmanın değil eylemin

kendisinin hayata geçmesini savunan Atopya için yeni ilişki biçimlerini hayatın içinde yaratmanın vurgusu çok önemli çünkü Atopya anarşiyi bir mekana hapsetmenin kaygısı değil aksine bir mekandan yola çıkarak mücadelenin bütün yaşam alanlarına yaymanın derdinde.

Bugüne kadar dünyayı hep teorisyenlerin söylemleriyle anlamaya çalıştık ve bunlardan yola çıkarak değiştirmeye çalıştık. Gezi'yi anlamak için bourdieu'ye, deleuze'e yada başka bir çok düşünere başvurduk oysa Gezi'yi anlamak için sadece gezinin kendisine başvurmamız yeterliydi. İşte Atopya tamda kendini anlama, kendini fark etme durumuna odaklanıyor ve bireylerin eyleme ve düşünme biçimlerinin bir referansa sahip olmak zorunda olmadığını savunuyor.

Atopya için sevginin üretilmesi ve insan ilişkilerinden bir sevgi ağı oluşturulması hayal edilen dünyanın tam da bugün başlatılması açısından temel bir değer olarak konumlandırılıyor.

Atopya İşgal Evi için herşey çok yeni yeni yaratımların, gelişmelerin ve tutku dolu hayallerin dokunuşlarına açık. Otoriter olmayan ve tek kurtuluşun anarşi olduğuna inanan bir mücadele Ankara Seyran bağlarında ilmek ilmek dokunmaya çalışıyor. Dileyen ziyaret edip anti otoriter bir ilişkilenenin ilk tohumlarını görebilir.

Atopya İşgal Evi
Adres:Seyranbağları Mah.Başçavus
Sok.No:10 Ankara

Hrant Dink Vakfı'ndan Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu

Hrant Dink Vakfı, iki komşu ülke halkı arasında doğrudan temasların artırılması ve her alanda işbirliğinin teşviki için Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu oluşturdu.

AB desteğiyle hayata geçen Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu, Mart 2014 – Mayıs 2015 tarihleri arasında, toplam 200 kişinin Türkiye-Ermenistan arasında seyahat etmesini hedefliyor. Vakıf, Seyahat Fonu'nu Civilitas Foundation ortaklığında, Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ve Gümrü merkezli Youth Initiative Center (YIC) işbirliğiyle yürütüyor.

Seyahat Fonu, iki ülkenin gençleri, lise-üniversite öğrencileri, öğretmenleri, akademisyenleri, üniversite kulüpleri, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri, yerel gençlik girişimleri ve araştırmacılar, gazeteciler, sanatçılar, spor kulüpleri, sporcular, iş dünyası ve yerel yönetimlerin komşu ülkeye belirli amaçlarla yapacakları seyahatlere destek vermeyi amaçlayan bir fon. Vakfın amacı, Ermenistan ve Türkiye'den sivil toplum, gençlik ve gönüllülük politikaları, insan hakları ve demokrasi, eğitim, çevre, tarih, kültür-sanat, kalkınma, spor, bölgesel işbirliği ve Avrupa entegrasyonu gibi **çeşitli temalar çevresinde gerçekleştirilecek işbirliklerine** katkı sunmak.

Seyahat Fonu, komşu ülkede ortak bulma ve ağ kurma faaliyetleri, fizibilite ziyaretleri, sınır ötesi işbirliği projeleri, proje hazırlık toplantıları, değişim programları, eğitim ve dil öğrenme, akademik işbirliği, araştırma ve tez yazımı, sivil toplum kuruluşlarında gönüllülük, kültür ve sanat alanında ortak üretimler ve yukarıda belirtilen tematik alanlarda toplantı, panel, seminer, konferans, atölye, sergi, konser ve benzeri etkinliklerin organizasyonu ya da bu etkinliklere katılım amaçlı faaliyet türlerini destekleyecek.

Türkiye ve Ermenistan vatandaşları, Türkiye ve Ermenistan'da ikameti olan bireyler, Türkiye ve Ermenistan merkezli veya bu iki ülkenin birinde faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen grup, insiyatif ve kuruluşlar Seyahat Fonu'ndan yararlanabilecek.

Seyahat Fonu'ndan yararlanan birey, grup ve kuruluşların komşu ülke ile ilgili izlenimleri ve deneyimleri, seyahat sonrası Hrant Dink Vakfı internet sitesi üzerinden paylaşılacak.

Seyahat Fonu'ndan yararlanmak için yapılacak başvurular, Türkiye ve Ermenistan'dan beş üyenin görev yapacağı bağımsız bir Seçici Kurul tarafından değerlendirilecek ve seçim sonuçları www.hrantdink.org'dan duyurulacak.

Seçim Takvimi		
Başvurular için Son Tarihler	Seçici Kurul Karar Tarihleri	Yararlanıcıların
Açıklanacağı Tarih		
24 Mart 2014	31 Mart 2014	5 Nisan 2014
15 Haziran 2014	25 Haziran 2014	30 Haziran 2014
15 Eylül 2014	25 Eylül 2014	30 Eylül 2014
15 Aralık 2014	25 Aralık 2014	31 Aralık 2014
1 Mart 2015	10 Mart 2015	15 Mart 2015

Hedeflenen Yararlanıcı Sayısı, her dönem için, Türkiye'den 25, Ermenistan'dan 15 kişidir.

Başvuru için <http://form.jotformeu.com/hrantdinkfoundation/travelgrant> adresinde yer alan formu doldurabilir, formu doldurmadan önce de katılım koşullarını görebilmek için Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu Yönetmeliği'ni inceleyebilirsiniz.

Vakfı'n oluşturduğu fonun Seçici Kurulu'da şöyle: Anahit Minassian, Dikran Altun, Feray Salman, Gayane Mkrtchyan, Neslihan Özgüneş / Solfasol

İki Şehir Arasında Araf'tayım. Burada Herkes Mülteci... Sokakta Kalmaktan Mülteci Olmaya

Yazı ve fotoğraflar: Sibel Durak - İllustrasyon: Erhan Muratoğlu

Bazen kontrolünüz dışında gelişir olaylar ve kendinizi istemediğiniz bir durumda bulursunuz. Gecenin üçünde beni Ankara otogarı nam-ı diğer AŞTİ'ye getiren de alt üst olan planlarım oldu. Oysa sabah İstanbul'daydım ve birkaç gün şehrin tadını çıkaracağımı sanıyordum. Yabancıyı olduğum şehirlerde karanlık ve aydınlığa bakarak ölçtüğüm zamanın bana artık sokakta durmamam gerektiğini söylediği bir saatte öğrendim ki kalacak yerim yok. Sebep önemsiz, önemli olan sokakta kaldım ve şimdi ne yapacağım. Aransa belki bir yer bulunabilir ama hem sonucundan emin olmadığım ihtimallerin peşinde koşarak zaman kaybetmek hem de sabah yeniden "bugün nerede kalacağım" düşüncesi ile uyanmak zor gelince bulduğum ilk otobüsle geri döndüm. Aynı otobüsü paylaştığım insanlar hızlı adımlarla çıkışa doğru yöneldi. Belli ki bir karşılayanları var ya da evleri yakın taksiye binecekler. Bense toplu taşımanın başlayacağı saate kadar beklemek zorundayım.

Otogarda kadın olmak

Gece yarısından sabaha ilerleyen saatlerde ilk kez buradayım. İçimde ufak da olsa bir endişe... Tek başına bir kadın olarak beni neyin karşılayacağını bilmiyorum henüz. Oturursam uykum gelir, uyumak istemiyorum. Gelen yolcu katını bu yüzden boydan boya turluyorum. Uyuma şekliyle kendini ele veren sözsüz bir hiyerarşi kurulmuş gibi. Oturakların hemen hepsi erkekler tarafından işgal edilmiş. Yolcular çantalarını güvenli buldukları yerlere iliştirmiş, çıplak oturakların üzerine öylece uzanmışlar. Burayı barınma amaçlı kullananlar ise sabahın serinliğinde otururken bile insanı üşüten metal sıraların üzerine karton sermiş yatıyorlar. Battaniyeleri hatta kimisinin yastığı bile var. Uykuya ilk dalan çocuklar, onlara her şey serbest. Bu erkek kalabalığının içindeki tek tük kadın ise her zaman olduğu gibi "edep"li davranarak uzanmak yerine gözlerinden akan uykuya rağmen oturmak zorundalar. İlle uyumak isterlerse ellerini başlarına dayayarak kestiriyorlar. Eşleri ise tetikte...

Yerde yatması gereken insanlar: Suriyeliler

Horlama sesleri ve ayak kokusu sarmış ortalığı. Aynı gürültü, aynı koku, aynı telaş, aynı yük... Tüm otogarlarda karşınıza çıkabilecek manzaralar ama karşınıza çıkmayacak başka bir manzara var burada: Suriyeli sığınmacılar... Hiyerarşiye göre yerde yatması gerekenler! Peron kapısının hemen yanında yere serdikleri battaniyenin üzerinde yatan üç çocuklu bir aile... Üstlerine aldıkları battaniyeyle bütün vücutlarını sarıp sarmalamışlar. Çenesine kadar çektiği battaniyenin altında uyuyan adamın sakallı yüzüne bakıyorum: Uyku bütün insanları masumlaştırıyor. Yanımdan geçen görevliye burada mı kaldıklarını soruyorum. "Yok. Yeni geldiler, gidecekler" diyor. Bal gibi de yalan söylüyor. "Bir de çık üst katları gör diyor." Görmek için çıkıyorum. Giden yolcu katının üst bekleme salonuna bakıyorum ilk. Elden ayaktan uzak olduğu için burada olabileceklerini

düşünüyorum ama yanılıyorum. Tüm sıralarda erkekler uyuyor ve hiçbiri Suriyeliye benzemiyor. Aşağı katta ise tek bir aile...

"Suda bile yaşar bunlar"

Bir köşeye geçip oturuyorum. Zonguldak'a gitmek için sabahı bekleyen emekli öğretmenle kısa bir sohbete giriyoruz. Çocuklar uykuda bile yaramazlıklarını sürdürüyor. Ailenin küçük kızının başı battaniyeden beton zemine düşmüş. Adamın gözü küçük kıza takılıyor. "Yazık, üşüyecek" diyor. Yanımızdan geçen bir temizlik görevlisinden rica ediyor, adam umursamaz bir edayla "Biz olsak hasta oluruz. Onlara hiçbir şey olmaz. Suda bile yaşar bunlar" deyip işine devam ediyor. Gerçekten suda bile yaşıyorlar, gördüm. Saat sabahın dördü ve adam bu cümleleri kurarken bir yandan da temizlik görevlileri giden yolcu katını kova kova su dökerek yıkıyorlar. Her taraf ıslak. İçim üşüyor bu görüntüden sonra. Emekli öğretmenin aklı ise hala küçük kıza. "30 yıl, birinci sınıftan beşinci sınıfa kadar bu çocukları okuttum. Nasıl dayanayım diyor." Turlama bahanesiyle kalkıyor ama niyetini biliyorum. Başka bir temizlik görevlisine zoraki de olsa kızın başını betondan kaldırtıyor. Buradaki görevlilerin Suriyelilerin varlığından duydukları rahatsızlık yüzlerinden okunuyor. Ailelere rahat vermeme bahanesiyle mi ortalığı yıkıyorlar? Gelen yolcu katının da yıkanıp yıkanmadığını görmek için tekrar aşağı iniyorum. Burası kupkuru...

Düşman bakışlar altında uyumak

İçimde hiçbir endişe kalmadığı için artık ortalıkta daha rahat dolanabiliyorum. Tek endişem otogarin yükü çekildikten sonra ancak uykuya dalmış ve çok değil bir saat sonra gözlerini açmak zorunda kalacak bu insanların uyandırmak. Dışarı çıkıp camın ardından izlemeyi sürdürüyorum. Gelen yolcu katında belirli aralıklarla yatan 8 aile ve başlarında yetişkin olmayan üç erkek çocuk. Tüm sermayeleri cam kenarına dayadıkları poşetlerin içinde saklı. Bir iki paket kraker ve bisküvi... Her ailede en az üç çocuk var. Battaniyelerin kenarında terlikler. Hava serin içeri geçiyorum. Saat beş ve sözleşmiş gibi Suriyeli kadınlar uyanıyor ilk. Bağdaş kurup oturuyorlar. Her gün yüzlerce çift bakışın altında uyumanın, uyanmanın nasıl bir duygu olabileceğini anlamam çok zor. Üstelik son derece düşmanca bakışlar bunlar. Otogarda olağan hareket başlamak üzere. Beş buçuğa doğru kadınlar kocalarını üstelerindeki battaniyeleri çekerek uyandırmayla meşguller.

Öyle mağrur bir duruşu var ki kendimden utanıyorum

O an göz göze geliyoruz bir Suriyeli kadınla. Daha önce yolcu uğurlamaya geldiğim bir sefer karşıma dilenci olarak çıkmıştı, o zaman bakmamıştım bu gözlere. İçim

bir tuhaf... Sabah simidi alıyorum ama varlıklarından rahatsızlık duyanların yardım ettiğini gördüklerinde "hep bunların yüzünden geliyorlar" tarzında cümleler kuracakları endişesiyle nasıl vereceğimi bilmiyorum. Kocasının yanından ayrılmasını fırsat bilip battaniyenin kenarına çömelip kadına simitleri uzatıyorum. "Allah razı olsun" diyor. "Çay ister misin" diye soruyorum çat pat Türkçesiyle "zahmat etme" diyor. Bana bu kadarlık zahmet olsun. Çayı getirdiğimde yine aynı cümle "zahmat etmeseydin". Bu kadının zahmet etme diyen tavrında "ben dilenci değilim" cümlesini buluyorum. Öyle mağrur bir duruşu var ki bugüne kadarki düşüncelerimden ötürü kendimden utanıyorum. Çayı uzatırken eli elime deşiyor ürperiyorum. Ben nasıl bir anda kendimi sokakta bulduysam, bu kadın da kendini burada buldu. Ben dilini konuştuğum, kendi ülkemin bir şehrinde bile duramadım, bu kadın dilini bilmediği bu ülkede istenmediğini bile bile dimdik durmaya çalışıyor.

Kafesin arkası

Saat altı. En son çocuklar uyandı. Otogara yanaşan otobüslerden inen yolcular için hayli ilginç geliyor bu görüntü. Camların ardından kafesteki bir yaratığı izler gibi izliyorlar Suriyeli aileleri. Bir kadın yanıma yanaşıp kim olduklarını soruyor. Suriyeliler diyor. "Niye geldiler, başka ülke mi yok, gitsinler..." cümlelerini ardarda sıralıyor. Hükümetin kışkırtıcı tutumu, Hatay'da yaşananlar ve daha nice bir sürü sebep var bu öfkenin altında. Daha önce Necatibey'de dilenen Suriyeli bir kadını, bir başka kadının "Suriyeli misin sana bir kuruş yok" diye azarlayışı aklıma geliyor. Kadınların kadınlara yönelik bu tutumunu anlamakta güçlük çekiyorum. Hangi kadın şu hale düşmek, her gün horlanmak ister. Demek ki başka bir çareleri yok, bunu anlamamız niye bu kadar zor? İyiler-kötüler, desteklediklerimiz-karşı olduklarımız nasıl isimlendirilirse isimlendirilsin savaşın sadece iki tarafı var. İki taraf arasında milyonlarca kadın ve çocuk yok sayılıyor. Bir kısım erkeğin mahvettiği dünyada eziyeti biz kadınlar çekerken birbirimize de eziyet ediyoruz.

devamı →

Diren Tiflis Caddesi, Diren Afgan Mülteci!

Cemile Gizem Dinçer - Fotoğraf: Bercis Mani

Afgan mülteciler 15 Nisan'dan bu yana Tiflis Caddesinde Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin (BMMYK) önünde, BMMYK'nın iltica başvurularını askıya almasını protesto ediyor, iltica başvurularında eşit ve adil muamele görmek istediklerini söylüyorlar.

Bundan üç, dört ay önce Afgan bir arkadaşım, BMMYK ile görüşmek için Ankara'ya gelmişti. Her ilden bir Afgan temsilcinin katıldığı görüşme sonrasında BMMYK'nın kendilerine en az altı ay dosyalarının askıya alındığını ve bunu bulundukları illerdeki diğer Afgan mültecilere iletmelerini istediklerini söylemişti. Arkadaşım uzun zamandır dosyaları askıya alınmış olan Afgan mültecilerin bu haberi nasıl karşılayacağına dair kaygılıydı. Halihazırda mültecilik mefhumunun kendisi beklemeyi ve belirsizliği beraberinde getirirken, Afgan mültecilerin dosyalarının askıya alınması, onları daha da belirsiz bir sürecin içerisinde bırakmakta-ydı-. Türkiye'de iltica başvurusunda bulunup, üçüncü ülkeye yerleştirilmeyi bekleyen mülteciler için, bu belirsizlik hali ise yıllar ve yıllar sürmekte-ydi-.

Cenevre Sözleşmesine "coğrafi sınırlama" çekincesi koyan Türkiye, ülkeye doğu sınırından giriş yapan mültecilere iltica hakkı tanımıyor. Yani Türkiye'de iltica başvurusu ancak Avrupa'dan gelenler için geçerli. Bu durumda da Türkiye'ye doğu sınırından giriş yapmış olanlar, BMMYK'ya iltica başvurusunda bulunup üçüncü ülkeye yerleştirilmeyi bekliyor. Türkiye'de doğan çocuklar, hayatlarının dört, beş yılını üçüncü ülkeye yerleştirilmek için bekleyerek geçirenler var. Şu an BMMYK önünde eylemde olan Afgan mülteciler içinde beş aydır Türkiye'de olanların yanı sıra, 2008'den beri üçüncü ülkeye yerleştirilmeyi bekleyenler de var. Afgan mülteciler bu bekleyişin ve belirsizliğin son bulması için eylemdeler. Bir sonuç alıncaya kadar da mücadelelerinden dönmeyi düşünmüyorlar. Hemen hemen her uydu kentten gelen kadın, erkek, çocuk mültecinin bir araya geldiği direnişte, seslerini duyurabilmek için ağzını dikerek ölüm orucuna başlayanlar da var.

Dosyalarının askıya alınması yeni gelen Afganların kaydedilmemesi,

kaydedilmişlerin ise işlemlerinin dondurulması anlamına geliyor. Bu da ne kadar süreceği belli olmayan bir bekleme süresini beraberinde getiriyor. Son düzenlemeler ile birlikte hukuki olarak işverenin talebi doğrultusunda çalışma izni alabiliyor olsalar da, pratikte bu oldukça zor bir durum. Mülteci oldukları için evlerin ederinin iki katına kiralınması, çalışma izinleri olmaması sebebiyle emek sömürüsünün katmerlisine maruz kalmaları, Afgan mültecileri ekonomik olarak da bir hayli zor bir duruma sokuyor. Öte yandan, Türkiye'ye göç etmiş ama kaydolmamış Afganlar için çalışma izni almak mümkün olmadığı gibi sağlık güvencesinden de yararlanabilmeleri mümkün değil. Direniş alanında, açlık grevi sırasında fenalaşan ve hastaneye kaldırılan bir Afgan arkadaşı bu yüzden sağlık harcamalarını ve ilk müdahale parasını kendisi ödemek zorunda kaldı.

300- 400 kişi ile başlayan direniş, direnişin 50. gününde (1 Haziran 2014) yaklaşık 200 kişi ile devam etmekte. Her gün BMMYK'nın önünde oturma eylemi yapan Afgan mülteciler, geceleri ise, BMMYK'nın karşısındaki boş arazide kurdukları çadırlarda kalıyorlar. Çadırları defalarca zabıta tarafından toplanan Afgan mülteciler, direnişlerinin 13.gününde polis müdahalesi ile karşıya karşıya kaldılar ve eylemleri sert bir müdahale ile dağıtıldı. Bu müdahale sırasında burnu kırılanlar, omzu çıkanlar oldu. Daha sonra uydu kentlerine götürülmek üzere polis zoruyla BMMYK önünden alınan mülteciler, kendilerini bambaşka illerde buldular.

Öte yandan, Afgan mülteciler için, Ankara'da bulunma halinin kendisi de polis tarafından bir tehdit unsuru olarak kullanılıyor. Mevcut yönetmeliğe göre, mülteciler, iltica başvurularını yaptıktan sonra uydu kentlere yerleştiriliyorlar ve belirlenen uydu kentlerde haftada iki veya üç gün imza atmaları zorunlu koşulluyor. Türkiye tarafından belirlenen

uydu kentlere İstanbul, Ankara gibi büyük kentler dahil değilken, hem iş bulmalarının daha zor olduğu hem de göçmenlere daha "kapalı" olan Nevşehir, Ağrı, Tokat, Yozgat, Konya gibi iller uydu kentler olarak belirlenmiş durumda. Kendileri için belirlenen uydu kentlerde, kendi imkanları ile kiraladıkları evlerde yaşayan mültecilerin, Yabancılar Şube'sine gerekçe sunmadan bulundukları uydu kenti terk etmeleri de yasak. 50 gündür BMMYK önünde eylemde olan Afgan mülteciler, bu düzenlemeler üzerinden eylemlerini sonlandırmadıkları takdirde sınır dışı edilmekle tehdit ediliyor.

Direniş başladıktan sonra iki kere BMMYK ile görüşen Afgan mülteciler, herhangi bir olumlu cevap alamadılar. Fakat iltica sürecince eşit ve adil bir muamele görene kadar da eylemliliklerini bitirmemek konusunda kararlılar. Semt sakini pek çok insanın düşündüğünün aksine, Afgan mülteciler evsiz değiller, direnişlerine, dosyalarını askıya alan BMMYK önünde devam etmek politik bir tavır. Afgan mülteciler "Bir kap yemek" değil, dayanışma bekliyorlar. Yardım değil haklarını geri istiyorlar! İltica etmek insanlık hakkı, haydi dayanışmayı büyütmeye!

1 Dolayısıyla Afganların Türkiye'deki statüsü sığınmacı olarak tanımlanıyor. Buna rağmen, Türkiye'deki Afganların kendilerini mülteci olarak tanımlaması ve insanları yasal olarak kategorize etmekten kaçınmak adına yazının tamamında sığınmacı yerine mülteci demeyi tercih ettim.

Her gün sıfırdan başlanan bir hayat

Üşümüşler, belli. Bir kadın kesesinden çıkan olsa olsa 5 lirayı kocasına uzatıyor. Adam iki çayla geri dönüyor. Çay 1lira 50 kuruş, simit 1 lira 50 kuruş... Battaniyenin üzerinde oturup poşetlerinde ne varsa onunla kahvaltı yapacaklar. Her gün sıfırdan başlanan bir hayat. Ne yiyecekleri, ne içecekleri, nerde kalacakları an be an değişebilir. Başka bir ailenin olduğu tarafa geçiyorum. Bildik markalardan birinin poşeti var babanın elinde, üç çocuğu aç gözlerle babalarını izliyor. Hayırsever birinin yemek vermiş olabileceğini düşünürken yanılıyorum. Adam poşetten çıkardığı tavuk budunu kokluyor ilkin ardından bir diş alıp geri poşetin içine atıyor. Bir insanın bu hale düşmesini, bir çocuğun babasını bu halde görmesini hangi siyasi görüş, düşünce, inanış haklı çıkarabilir ki? Bu hangi siyasi görüş, düşünce, inanışa ben ona inanmamaya karar vererek Ankaray'a doğru gidiyorum.

Kavaklıdere'ye nasıl giderim?

Kavaklıdere'ye nasıl giderim? Sorunun şivesi kanımı ısıtıyor. Yanında eşi yaşlı bir amca bu. Görevliler suratsız. "Geç" diyor sadece. Turnikelerden geçmeyi beceremiyorlar. Yardım ediyorum. Aynı soruyu bu sefer bana soruyor: "Kavaklıdere'ye nasıl giderim." Gelin benimle diyorum. Birlikte Ankaray'a biniyoruz. Oturuyorlar, amca arada arkasına dönüp beni yokluyor. Gülümseyerek merak etmemesi gerektiğini hatırlatıyorum. Adımlarımı adımlarına uydurarak Bulvar'a çıkıyoruz. Yaşlı amca Halfeti'den geldiklerini, vize almak için Fransız konsolosluğuna gideceklerini anlatıyor. Eşini, çocuklarının yanına gönderecek. İkisi Fransa'da, ikisi İsviçre'de. Adlarını sormuyorum ne önemi var, isimsiz milyonlarca insandan sadece ikisi onlar. Çocuklarını sormuyorum ama anlıyorum ki bu yaşlı çiftin çocukları da bizim mülteci ettiklerimiz. Bulvar'da "Biz gideriz artık" diyorlar ama onların koca şehrin kargaşasında savrulmalarına gönlüm elvermiyor. "Ben de o tarafa gidiyorum" diye yalan söylüyorum. İstiyorum ki bu yaşlı kadın bir an önce çocuklarına kavuşsun. İstiyorum ki bu yaşlı çiftte edeceğim yardım bugüne kadar yüz çevirdiğim insanlardan özrüm olsun...

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın!

Ceren Mete & Sevi Gizem Zeybek

Geçtiğimiz aylarda Sincan Çocuk Ceza İnfaz Kurumları'nda yaşanan olaylar ve öncesinde Pozantı, Şakran, Kürkçüler, ve Antalya'da çocuklara yönelik işkenceye varan kötü muamelelerden duyduğumuz rahatsızlık dolayısıyla Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi üzerine bir söyleşi yapmak istedik ve girişim nedir, neyi hedefler, neler yapar gibi sorularımıza yanıt bulabilmek için girişimin bileşenlerinden İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi üyeleri Adnan Vural ve Evin Konuk ile görüştük.

Girişim nedir, neyi amaçlar?

Çocuk cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri bu girişimi doğurdu. Çocukların kapalı alanda tutulmasının dahi olumsuz etkileri var. Bir de buna işkenceler ve hak ihlalleri eklenince, çocuklar için geri dönüşümez tahribatlara yol açıyor. İlk başta 6 örgütlük (İHD, TİHV, ÇHD, ÖZGEDER, Gündem Çocuk, TUHADFE) şu an sayımız 28'e ulaştı. Çocukların cezaevinde bulunmamasını düşünerek böyle bir girişim başlattık.

Girişim ilk ne zaman başladı?

A. V.: 2011 yılında Pozantı'da yaşanan olaylarla birlikte başladı. Bahsettiğimiz bu 6 örgütle yapılan tartışmalar sonucunda 6 ilde; İzmir, Ankara, İstanbul, Diyarbakır, Mersin ve Antalya'da çalışmalar başlatıldı. Antalya'da örgütlenme sıkıntısı yaşadığımız için aktif olarak çalışmıyoruz ama diğer şehirlerde girişim çalışmaları sürüyor.

Girişim kapsamında ne gibi çalışmalar yürütülüyor?

İmza kampanyaları düzenlendi, devam ediyor. 10-11 Mayıs tarihlerinde Mersin'de bir panel düzenlendi. Akademisyenlerin yanı sıra, tutuklu çocukların ailelerinin de katılımıyla, halka açık bir toplantı oldu. Hem biraz daha görünür olmak, hem de meseleyi daha tartışılır hale getirmek amaçlandı. İnsanların çocuk cezaevleri gerçeğiyle yüzleşmesini istiyoruz. Çocuğun içerde yaşadığı şeyler, hukuki durum ne, diğer ülkelerde cezai sistemler, alternatifler, modeller neler; bunları konuştuğumuz bir paneldi. Katılmayanlar için panelin ardından neler konuşulduğunu sosyal medya ve basın aracılığıyla duyurduk.

Bahsettiğiniz işkence, kötü muamele ve hak ihlallerine örnek verebilir misiniz?

Doğrudan müdahale, hücreye kapatma, dayak haricinde de orada yapılan her şey sistematik bir işkence aslında. Örneğin tutuklu çocuklar gazete okuyamıyorlar, ailelerin gönderdiği kitaplar çocuklara verilmiyor. Sağlık haklarından yararlanamıyorlar, mesela dişleri ağrıyor, revire sevk ediliyorlar ama doktor geçiştiriyor, özen göstermiyor. Diyelim ki geçiştirmiyor, hastaneye sevk ediyor, hastaneye götürürlerken askerler çocukların ellerini arkalarından kelepçeleterek ring aracına bindiriyorlar, oysa çocuğun kelepçelenmesi yasak. Aracın içerisinde de gelip giderken sürekli küfür, tartaklama oluyor, belki darp boyutuna varmıyor ama, yol boyunca psikolojik işkenceye maruz kalıyorlar. Uzakdan ifade alınması da bir işkence çeşidi (SEGBİS- Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi de deniyor). Çocuk bir odaya kapatılıyor, odada bir televizyon var mahkemeye bağlı, duruşmaya götürmüyorlar çocuğu, oradaki ekrandan ifadesi alınıyor ama avukatı ve ailesi yanında değil. Haliyle çocuk kendini doğru ifade edemiyor. Kaldı ki çocukların avukatsız ifadelerinin alınması yasak. Ayrıca eğitim haklarından

yoksun kalıyorlar, bu da bir işkence örneği, çünkü çocuklar okullarına devam edemiyorlar, sınavlarına gidip gelseler bile devamsızlıktan kalıyorlar.

Cezaevlerini kampüs haline getirdiler, eğitimevlerini de o kampüsün içine taşıdılar. Sırf eğitimevi var demek için.

Henüz davaları devam eden, haklarında verilmiş bir karar olmayan, yani tutuklu çocukları cezaevlerine koyuyorlar. Belki sonunda beraat edecekler, ama 5-6 ay tutuklu kalıyorlar. Hüküm yediklerinde eğitimevlerine sevk ediliyorlar. Eğitimevlerinin şartları cezaevlerine nazaran biraz daha iyi. Dolayısıyla, tutuklanmış bir çocuk, daha ağır tedbirlere maruz kalıyor. Eğitimevlerinde çocukların sosyal olanakları var, eğitim alabiliyor, çalışabilecekleri atölyeler var. Ancak, çocuk cezai sisteminde acil, ivedi bir yargılama süreci yok, yani uzun süre tutukluluk durumu var. Öyle örnekleri var ki, normalde ceza alsa bu kadar yatmayacak. Tutukluluk sürecinde bir de şu var, çocuğu özgürlüğünden yoksun bırakıyorsunuz. 18 yaşın altında herkes çocuktur. Çocuğu özgürlüğünden muaf edecek her şeyden aslında çocuğun muaf olması gerekiyor. Cezai yöntemlere son çare olarak başvurulması lazım. Şimdiki sistem ise, çocuğun cezası kesinleşmeden gözdağı vermek amaçlı uygulanmaktadır.

E. K.: Bu arada hak ihlali örneği olarak 5 yıl süreli hücre cezasını da eklemekten geçemeyeceğiz.

Alternatif yöntemler olarak neler öneriyorsunuz?

Alternatif olarak özellikle önerdiğimiz bir şey yok, bunu henüz tartışıyoruz. Farklı ülke modellerini inceliyoruz. Özellikle Mersin'deki çalıştayda bu alanda uzman kişilerle konuşuldu ve 18 yaş altı çocuk yargılamasının adalet sistemi dışına çıkarılması, bu bağlamda kapalı kurum önermeksizin alternatif çözüm yolları konusunda çalışmaların derinleştirilmesi kararlaştırıldı.

Çocuk tutukluluğuna son verilmesini istiyoruz, ki buna son verildiğinde cezaevleri de anlamsızlaşacak zaten. Çocuğu sosyal hayattan koparmadan da kazanabilirsiniz. Ama şu anki sistem çocuğun ceza almadan cezalandırıldığı bir sistemdir. Çocuklar tutuksuz yargılanmalıdır, bu bile başlıbaşına çocuk cezaevlerini anlamsız hale getirecektir.

Yeni açılacak olan 15 adet F-tipi cezaevleri hakkında ne düşünüyorsunuz? Girişimin çalışmaları bu süreci nasıl etkilemiş olabilir?

A. V.: Şu an mevcut 9 çocuk cezaevi var. Açılacak olan 15 F-tipi çocuk cezaevi de demek oluyor ki hepimizin kardeşleri, çocukları her an küçük bir nedenden ötürü tutuklanıp cezaevlerine konmak isteniyor. Girişimin bu süreci yavaşlattığını sanmıyorum, kaynak bulsalar başlayacaklar. Bununla ilgili tabii ki görüşmelerimiz, önerdiğimiz şeyler var. Aslında yeni açılacak olan cezaevleri tartışmamızın gündeminde değil, çünkü biz çocuk tutukluluğuna son verilmesini, cezaevlerinin kapatılmasını isterken tekrar yeni açılacak cezaevlerini gündemimize alamayız.

Peki sizce cezai uygulamaların hafifletilmesi, çocukların suça itilmesini artırır mı?

E. K.: Onu biz de tartışıyoruz aslında. Çalışmalar boyunca bu şekilde farklı tepkiler geldi; evet bu çocukları alet edebilirler doğru ama biz savunduğumuzla bunun önünü açmıy olmayız. Bir iş yaparsınız, bunun bazı artıları, eksileri vardır, bir şeye hizmet eder; aynı zamanda bunu kullanan, bundan istifade edenler de çıkar, ama o yaptığınız şeyin kötü olduğunu göstermez, savunduğunuz şeyin haklılığını yitirmesine sebep olmaz.

Bu süreçte siyasi ve adli tutuklu çocukları ayrı değerlendirmek gerekir gibi yaklaşımlar da oldu, ama biz 18 yaşından küçük herkes çocuktur, diyerek ayırım yapmaksızın tüm çocuklar için talebimizi savunuyoruz. Sistemin yarattığı çocuk katillerin

hesabını da sistemden sormamız gerektiğini düşünüyoruz.

Şu an var olan denetleme sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

A. V.: Devlet kontrolünde, önceden belirlenmiş günlerde, önceden belirlenmiş kişilerle görüşmeler yapılıyor ve yansıtılmak istendiği şekilde yansıtılıyor.

Bize getirilen mektuplarda, politik tutuklu çocuklar kendilerinden çok adli tutukluları düşünüyorlar. Çocuğun başından geçen işkenceleri çok iyi biliyoruz, ama çocuk kendi durumunu anlatmak yerine yanibaşındaki adli tutuklu çocuğun durumunu anlatıyor, "abi, (o) çok ağlıyor, çok dövüyorlar" diyor. Politik tutuklu çocuklar kendilerini koruyabiliyor, itiraz edebiliyor. Bunun sonucunda hücre cezası alıyorlar ama adli tutuklularda genelde direnme de yok, onların koğuş abileri, ablaları var; çocuklar en çok onların mağduriyetlerinden şikayetçi.

E. K.: Bu girişim sadece politik çocuklara yönelik değil, tüm çocukları kapsayan bir girişim.

Bu ağılardan çocuk cezaevlerinin kapatılmasını istediğimiz gibi, eğitimevlerinin, bizim de içinde bulunduğumuz bağımsız kuruluşların denetimine açılmasını talep ediyoruz.

A. V.: Çocukların üzerinden ailelere, topluma verilen bir gözdağı var. Mesela eylemlerde anne alınmıyor, annenin kollarından çocuk dövülerek alınıyor. İşte bu şekilde aileye ve topluma gözdağı veriliyor.

E. K.: Bir de içeride bulunan çocukların 80'i tutuklu (suçu kanıtlanmamış, mahkemesi devam eden); yani hükümlü çocukların sayısından çok tutuklular var.

Çocuk adalet sistemini geliştirmeyi tabii ki isteriz. Ancak, şu modeli belirleyin, gibi bir talebimiz yok, şu anda var olan modellerin tartışmasını yapıyoruz. Mesela Almanya modelinde, çocuk, adliyeye sokulmadan, sivil insanlar tarafından ifadesi alınıyor. Çünkü çocuğun otoriteyle karşılaştığında hisleri çok farklı olabiliyor. Bu modeli öneriyoruz demiyorum, ama böyle bir model de var.

A. V.: [Pozantı'da ve diğer cezaevlerinde] Hak ihlallerinde bulunan görevliler, suçları işleyenler adli tıp raporlarına ve her yerde olan kameralara rağmen yargılanmadılar. Bu olayı yaşıyanlar ve göz yumanlar cezasız kaldı. Girişimin üzerinde durduğu bir konu da bu. Pozantı'daki çocuklara borcumuz var. Olaydan sonra çocuklar dağa çıktı, çoğu intihar etmek istedi, yaşamları paramparça oldu.

Ayrıca, Sincan'da iki defa yaşı büyütülerek ağır müebbet yemiş çocuklar da var. Geçmişte de örneklerini gördüğümüz gibi, Türk ceza sistemi, suçluyu cezalandırmaktan öte topluma gözdağı vermek amacıyla kuruluyor.

Mersin'deki panelde konuşulan noktalardan kısaca bahsedebilir misiniz?

E. K.: Panelin ardından Facebook sayfamızdan yayınlanan sonuç bildirgesinden konuşulanlara ulaşabilirsiniz. Ayrıca çocuk yargılamasında "fiil ceza hukuku"ndan "fail ceza hukuku"na geçiş yapılması; yani çocuğun suç işleme nedenleri araştırılarak bu nedenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik bir sisteminin hayata geçirilmesi, çocuk adalet sisteminin yeniden düzenlenmesi; "ödetic" değil "onarıcı" bir adalet anlayışının hakim olması, yasa tarafından suç olarak nitelendirilen davranışların yeniden tanımlanması, bu çalışmalara çocukların bizzat katılımcı olmaları, yeni çocuk cezaevlerinin açılmaması için çalışmalar yürütülmesi, ve çocuk cezaevleri kapatılana kadar bağımsız izleme mekanizmalarının devreye sokulması gerektiği gibi konular detaylı bir şekilde tartışılmalı, üzerinde durulmalı diye düşünüyorum.

Son olarak, girişime destek vermek isteyenler neler yapabilir?

Şimdilik 5 ilde çalışmalar yürütülüyor, onlara destek olabilirler. Facebook, twitter, ve web sayfalarımızdan gelişmeleri takip edebilirler. Oradaki numaralardan iletişime geçebilirler. Ayrıca, yürütülen imza kampanyalarını büyütme için de destek olabilirler.

İşçiler, Soma ve Gençlik

Arif Şentek

Soma'da meydana gelen ve en az 301 maden işçisinin yaşamını yitirdiği olay toplumun her kesiminde yaygın tepkilere neden oldu. Öncelikle insancıl yönü vardı bu tepkilerin. Düzenin soyguncu kâr hırsına kendini kaptırmayan ve yüreğinde insancıl duygular taşıyanların katliam diye nitelenecek bu olaya tepki duymamaları olanaksız.

"Cesetlerin üzerinde siyaset yapmayın" diyenler de vardı. Hatta olay karşısında siyasi tavır alanlar *"nebbaşlık"* (ölü soyuculuğu) ile suçlandı. Kusura bakmasınlar ama Soma kendi siyasetlerinin bir ürünü ve siyaseten tepki gösterilmesini fazlasıyla gerektiriyor.

Soma'ya karşı gösterilen kitlesel tepkilerin yoğunlaştığı önemli bir kesim üniversite gençliğiydi. Tepkiler bazı üniversitelerde boykot, hatta işgale kadar yükseldi. Toplumsal süreçte kitleler, örgütler önemli kavşaklardaki davranışlarıyla sınav verirler. Söylemlerin, ideolojilerin geçerliliği böyle kavşaklarda sınanır. Üniversite gençliği dağınıktır, örgütlenme düzeyi belki yetersizdir ama Soma'da başarılı bir sınav vermiştir.

İşçi sınıfı mücadelesi ile gençliğin siyasal yönelişlerinin kesişmesi, birlikte olması veya aykırı yollara yönelmesi üzerine ayrıntılı görüşler geliştirilebilir. Yakın dönem toplumsal tarihimiz bu açıdan çok öğreticidir.

Toplumsal sol muhalefet içinde gençliğin siyasal hedefleri genel çizgileriyle işçi sınıfı siyasetinin adil, eşitlikçi bir toplum hedefiyle çakışmaktadır. Ama bu ortak hedefe karşın gençlik hareketi ile işçi sınıfı siyaseti arasında bir bütünlüşme kolay gerçekleşmemektedir. İşçi sınıfının siyasal yapılanmaları gençliği kendi örgütlenmeleri içine çekmeye çalışırken, gençlik hareketleri çoğu zaman ele avuca gelmez bir ataklık gösterebilmektedir. Toplumsal muhalefetin başarısı bir ölçüde de ayrı yollardan aynı hedeflere yönelen böylesi hareketlerin ustaca birlikteliğinin sağlanmasına bağlıdır diyebiliriz.

Biraz eskilere gidelim. Ülkemizde yarım yüzyıl öncesi kabanar sol dalganın arifesinde, 1965 Martında Ankara Cebeci'de SBF önünde ellerinde dövizlerle toplanarak Sıhhiye'ye doğru yürüyüşe geçen çok sınırlı sayıda üniversiteli de bir ilki gerçekleştiriyordu. Sanırım bu yürüyüş, bizde gençliğin işçi sınıfı ile paydaşlığını gösteren ilklerden biridir.

Yürüyen gençler Kozlu olaylarını protesto ediyordu. Cumhuriyet tarihinde ilk kez Kozlu'da işçiler askerle karşı karşıya getirilmiş ve 12 Mart günü askerlerin açtığı ateş sonucu iki işçi, Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar ölmüştü. Çatışmalarda 30'dan fazla işçi ve 15 dolayında asker yaralanmıştı.

Maden işçileri günde 18 saati bulan ağır çalışma koşullarına, düşük ücretlere karşı çıkıyordu. O koşullarda yöneticilere dağıtılan "liyakat zammı" bardağı taşıran son damla olmuştu. Önce Gelik'teki ocakta başlayan işi bırakma eylemi daha sonra Karadon ve Kilimli bölgelerine yayılmıştır. İşçiler işbaşı

yapmalarını isteyen Zonguldak valisini kasma, küreklerle kovalamış, çıkan çatışmada arkadaşlarının askerler tarafından öldürülmesi üzerine Kozlu'ya doğru yürüyüşe geçmişlerdir. İşçilerin Zonguldak'a, hatta Ankara'ya yürüyeceği söylenir. 2-3 gün süren bu kitlesel eylem sırasında iktidar çevrelerinde tam bir panik yaşanmıştır. Hatta işçilerin üzerinde jet uçakları alçaktan uçurulmuş, uçaklardan işbaşı yapmalarını isteyen bildiriler atılmıştır.

TÜRK-İŞ Kozlu direnişine karşı çıkmıştır. Onlara göre işçileri kışkırtanlar vardı. Bölgede komünist bildiriler dağıtılmış, hatta bazı işçiler sarhoş edilerek olaylar kışkırtılmıştı. Yürüyüş öncesi yayınladığı bildiride TÜRK-İŞ Ankara'da yapılacak yürüyüşü uygun görmediğini duyurmuştu.

TİP o günün koşulları altında TCK'nın 141 -142. maddelerinin yürürlükte olduğu bir ortamda legal sınırlar içinde kalmaya önem veriyordu. Mehmet Ali Aybar *"her türlü yasadışı hareketin karşısında olduklarını"* açıklar ve *"devletin ölçüyü aşan bir mukabelede bulunduğu"*nu belirtir. TİP'e göre olayların nedeni Anayasanın uygulanmamasıdır. Ankara'da gençlerin düzenlediği protesto yürüyüşü konusunda ise TİP, *"Topyekûn millete mal olan bu üzüntünün şu günlerde devamlı olarak yenilenmesi doğru değildir"* demiştir. Ancak, daha sonra TİP'e katılacak olan Ankara bağımsız senatörü Niyazi Ağırnaslı 17 Mart günü gençlerle birlikte yürümüştür.

Hükümete göre Kozlu'da olayları komünistler kışkırtmıştır. AP ağırlıklı koalisyon hükümetinin Çalışma Bakanı İhsan Çağlayangil Kozlu direnişini küçümseyerek *"amele olayları"* demiştir. Gençlerin buna tepki gösteriyordu. Ankara yürüyüşünde taşınan dövizlerden birinde *"Amele değil işçi"* diye yazıyordu.,

SBF Fikir Kulübü tarafından 17 Mart 1965 günü Ankara'da düzenlenen yürüyüşe 9 kuruluşun katıldığı yazıyor o günün gazete haberlerinde. Sonuçta birkaç bağımsız sendikanın temsilcisi ve 60-70 kadar üniversite öğrencisi katılmıştı yürüyüşe. O tarihte toplum polisi daha kurulmamıştı,

TOMA'lar filan da yoktu. Yürüyüş boyunca gençlere 1. Şubenin sivil polisleri eşlik etti. Sivil olmasına sivillerde ama bazıları takım elbiselerini resmi polis üniforması kumaşından yaptırdıkları için kolaylıkla fark ediliyordu. Zaten o tarihte Ankara'da hemen hemen herkes birbirini tanırdı. Yürüyüş dolayısıyla yayınlanan açıklamada şöyle diyordu gençler:

"İnsanca yaşama hakkı hiçbir kişinin, hiçbir sınıfın tekelinde değildir. Çalışan ve üreten herkes mutlu olma hakkına sahiptir. Türk insanı yoksulluğun ve çaresizliğin bunalımıyla kıvramakta, Türkiye iktisadi ve ahlaki bir buhran içinde bulunmaktadır. Haklarını arayan insanları kurşunlamak hiçbir demokratik düşünceyle bağdaşmaz. İkide bir, birtakım esrarengiz tahrirlerden bahsetmek, olayların temelinde yatan derin gerçekleri kavramamaktır."

Kozlu direnişinin siyasal sonuçları ne olmuştu? Başta Zonguldak olmak üzere İstanbul ve diğer kentlerdeki sendikalar giderek güçlendiler. TİP ilk kez genel seçimlere katıldı ve ülke genelinde oyların %3'ünü alarak meclise 15 milletvekili soktu. İşçi kesiminde ve üniversitelerde sol hareket giderek yükseliyordu. İki yıl sonra 13 Şubat 1967'de DİSK kuruldu. Üniversitelerdeki gençlik örgütlenmeleri güçlendi, daha sonra DEV-GENÇ adını alacak Fikir Kulüpleri Federasyonu kuruldu. Kuşkusuz Kozlu olaylarının dolaylı da olsa bu gelişmelerde katkısı vardır.

Zonguldak özelinde ve seçim sonuçları itibarıyla bakarsak, Zonguldak'ta Demirel liderliğinde kapitalizmin savunuculuğunu yapan Adalet Partisi oylarını artırdı. 1961 seçimlerinde Adalet Partisinin Zonguldak'ta % 55 olan oy oranı 1965 Ekiminde % 65'e yükseldi. Ülke genelinde de durum farklı değildi ve AP oylarını %34'den %52'ye çıkarmıştı. Seçim sonuçları tek başına siyasal gelişmeleri açıklamaya yetmez diyebiliriz ama sonuçta, en azından darbe olmadığı sürece iktidar böyle belirleniyor.

Kozlu olaylarından sonra ilerleyen yıllarda gençlik hareketi ve işçi sınıfı hareketi ayrı düzlemlerde, birbiriyle pek kesişmeden gelişti. DİSK'te örgütlenen işçiler 1970 yılında 15-16 Haziran günleri İstanbul'da gerçekleştirdikleri kitlesel direnişle nasıl bir güç olduklarını gösterdiler. O tarihe kadar işçi sınıfının nesnel gücü konusunda gerçekçi, somut değerlendirmelerden uzak kalan gençlik için de 15-16 Haziran önemli bir olaydır. Ancak böyle bir durum da iki potansiyelin belirli bir güncel siyaset üzerinde bulaşabilmelerini sağlayamamıştır.

Elbette gençler 15-16 Haziran'dan uzak kalmadılar. Örneğin Ankara'da 18 Haziran günü bir destek yürüyüşü düzenlendi. Ankara'da bulunan bütün farklı sol siyaset erbabının katıldığı ve Meclise gitmeyi hedefleyen bu yürüyüş nasıl olduysa ciddi kuramsal bir yanılgı ile küçük esnafın, zanaatkarların bulunduğu Sanayi Çarşısına yöneldi ve toplum polisi tarafından daha başlamadan bastırıldı. Gençlik ve Ankara siyaset tarihinin önemli bir olayıdır bu Sanayi Çarşısı bozgunu ve ayrıca üzerinde ayrıntılı durulmalıdır.

Soma'dan sonra toplumsal muhalefetin, kitlesel direnişlerin nasıl bir gelişme göstereceğini birlikte izleyeceğiz. Ama hemen söyleyelim, eğer önümüzdeki ilk seçimlerden bugünün iktidarı Soma'da oylarını artırarak çıkarsa hiç şaşırmanın. Köklü değişimler hemen olmuyor. Sabırla ve ınatla direnişe devam. Başka seçenek yok.

Soma Faciası

Mehmet Can Çağlayan

Profesyonel STK yöneticisi olmama rağmen Soma'da yaşanan felaket sonrasında ilk günden itibaren, amatör gönüllü duyarlılığıyla bir şeyler yapmak için Soma'da bulunmak istiyordum. Ne denli zor bir işin içine girdiğimin farkındaydım. Felaketin yaşandığı yerde madencilerin iş koşullarını raporlamak için cenazesi olan her eve girip acıları taze olan insanlarla o travma halinde de olsa birtakım sorularla mülakat yapıp gerçekleri raporlamak gerekiyordu. Fakat hiç hesap etmediğimiz ve edemeyeceğimiz değişkenler vardı ve bunlar biraz sonra anlatacağım soluksuz bir koşuşturmanın içine sürükledi bizi.

Ankara'da Soma'ya gitmek için plan yaparken İstanbul'dan kalabalık bir ekiple Soma'ya gidileceğini haber aldım ve soluğu İstanbul'da aldım. Yola çıkmak için protokolün Soma'dan ayrılmasını bekledik. Protokolün olduğu her yerde soluşan o suni hava yüzünden asıl atmosferi ve yaşanan vahameti anlamanın mümkün olamayacağını biliyorduk. Bir yandan da hızlı hareket etmemiz gerekiyordu. Çünkü Soma madeninde yaşanan felaketin sadece öncesini değil aynı zamanda felaket sonrası arama-kurtarma faaliyetlerini ve krizin yaşandığı yerde devletin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirip-getirmediğini de raporlamamız gerekiyordu.

Psikolog, mühendis, iş güvenliği uzmanı, avukat, sosyolog, gazeteci, yazar ve akademisyen aktivistlerin bulunduğu yaklaşık 50 kişilik bir grupla 15 Mayıs'ta yola çıktık. 16 Mayıs sabahı Soma'ya vardığımızda koordinasyonu ve yol haritamızı gözden geçirmek için bir çay bahçesinde toplandık. Maden ve çevresinde yapılacak incelemeler; STKlar, siyasi ve idari yöneticiler ve madenci ve madenci yakınlarıyla yapılacak görüşmeler için üç farklı gruba ayrıldık ve felaketin yaşandığı madene doğru yola çıktık.

Madene yaklaşık 15 km kalmışken sağlı sollu kalabalık bir trafik vardı. Yol, madene yaklaşık 8 km kala polis ve jandarma tarafından kesilmişti. Jandarma ancak madenci yakınlarının, sahada çalışan görevlilerin ve basın kartı olanların içeri girebileceğini söyledi. Biz ise neden burada olduğumuzu izah etmeye çalışıyorduk. Ancak MAZLUMDER'in raporlama-gözlem heyeti olmamız yetmiyordu. Çünkü Balıkesir Valisi'nin (Bölge valisi) yazılı olmasa bile kesin emri vardı. Oysa taraftar grupları, bürokratlar, siyasiler ve daha nice sivil araç geçebiliyordu. Biz özellikle içeriye alınmayan tek grup olmayabilirdik ancak bağımsız bir STK'nın içeriye alınmamasının bir izahı ve yasal dayanağı yoktu.

Bir yandan geri dönmemizi isteyen kolluk kuvvetlerine direnç gösterirken diğer yandan bu sorunu nasıl halledebileceğimizi düşünüyorduk. Oturma eylemi gibi basit pasif eylemlere girişerek kararlılığımızı göstermeyi düşündük ancak daha fazla zaman kaybetmemek ve asıl işimizi yapmamızın önüne engel olmasın diye bütün olumsuzlukları alttan alıp yoğun telefon görüşmeleriyle sorunu halletmeye çalıştık. Zaman geçiyordu ve hiçbir gelişme olmuyordu. Daha sonra sosyal medyada bir 'tag' (#mazlumdersonmayalınmıyor) oluşturup bu durumu protesto ettik. Saatler geçiyordu ve hepberaber giremeyeceğimizi anlayınca basın kartı olanları ve heyetimizden bazı mühendis arkadaşlarımızı bir şekilde içeriye sokabildik. Yoğun telefon görüşmelerimizden ve sosyal medyadaki baskılarımızdan sonra 10 kişilik ekibimizin maden alanına geçişi için izin aldık ve arama noktasından geçirdik. Bazı arkadaşlarımız ise madenci yakınlarının olduğu araçlara binerek kaçak yollardan geçti. Geriye kalan ekibimizi toparlayıp tekrar iş bölümü ve koordinasyonu sağlamamız gerekiyordu. Kaybettiğimiz onca zamandan sonra Soma ilçe merkezine geri dönüyorduk.

Soma'da adı konulmamış bir 'olağanüstü hal' vardı ve bütün ağırlığıyla kendini gösteriyordu.

Madenden Soma ilçe merkezine döndüğümüzde polis bir sefer de ilçe merkezine girişleri kapatmıştı. Tekrar bir müzakere ve ikna çabaları başladı. Aracımızın yabancı plakalı(34) olması yeterliydi. Soma dışından gelen her kişiye potansiyel suçlu muamelesi yapılıyordu ve kendinizi izah etmemiz de yetmiyordu. Çünkü önceki gün Başbakan'a karşı yapılan protestoların ardından 'gerekli hassasiyet' gösteriliyordu. Soma'da adı konulmamış bir 'olağanüstü hal' vardı ve bütün ağırlığıyla kendini gösteriyordu.

Soma madenlerinde hayatını kaybeden madencilerin ailelerine ulaşmak için merkez ilçede muhtarlar aracılığıyla bazı evleri ziyaret ettik ancak ortada ciddi bir sorun vardı çünkü ulaştığımız aileler pek konuşmuyor / konuşamıyordu. Hepsi kısa yoldan bize kapıyı gösteriyorlardı. Bu sorun ziyaret ettiğimiz evlerin 'salt taziye evi' olmasından kaynaklı değil gibiydi. Zira aileler üzerinde farklı bir baskı vardı ve bunu anlamlandırmak kolay değildi. Kısa zamanda bu insanlara samimiyetimizi gösterip onlarla konuşmamız gerekiyordu ve 'çekindikleri' her neyse onları bu korkularından uzak tutmalıydık. Farklı yollar denemeye karar verdik.

"Siz Gezici misiniz?"

Hiç planlı olmayan şekilde ve hiç kimseden önceden adres almadan, kahvehanelere oturan insanlarla konuştuk; emekli, esnaf, çocuk kimi bulduysak mülakatlar yaptık. Sürekli neden burada olduğumuzu uzun uzun izah etmek zorundaydık. Çünkü şüpheyle bakıyorlardı bize. Birçok defa 'Siz Gezici misiniz? Nereden geldiniz? Sizi kim gönderdi? Nereden buradasınız?' sorularına muhatap oluyorduk ve 'eğer eylem için geldiyseniz, ne olur gidin buradan' gibi ünlem dolu cümlelere maruz kalıyorduk. Zor da olsa anlamak mümkündü Soma insanını. Çünkü belki de hayatlarında ilk defa TOMA, bibergazi, uzun namlulu silahlar ve yüzlerce askeri üniforma görüyorlardı ve bu psikoloji gayriihtiyari 'vatan savunması' yapma ihtiyacı hissettiriyordu belki de...

Kurumsal bir kimliğimizin olması Soma merkez için bir avantaj sağladı bize çünkü MAZLUMDER anlam dünyalarında 'dindar-muhafazakar' bir karşılığa denk düşüyordu ve bu sayede onlarla daha rahat iletişim kurma imkanımız oluyordu. Ağırdan dillerindeki prangaları çözüyorduk ve bazı siyasilerin ağzında adeta doğal afetmiş gibi anlatılan Soma faciasının bahsedildiği gibi beklenmedik bir durumda yaşanmış bir felaket olmadığı yönünde kanaatlerimiz güçleniyordu.

Bizim grup o gece Kırkağaç'ta kaldık. Ertesi sabah Soma ilçe merkezine yaklaşık 10 km uzaklıkta benzin istasyonu girişinde arama noktasına takıldık. Polislere sil baştan niyetimizi izah ediyorduk ki, yabancı plakalı her aracın durdurup geri gönderildiğini, Soma ilçe otobüslerinin durdurulup Somalı olmayan yolcuların indirildiğini ve dışarıdan gelenlerin geldikleri yerlere yine kendi imkanlarıyla geri gönderildiklerini gördük.

'MAZLUMDER heyeti de olsa almayacaksınız!'

Aynı saatlerde ilk gece konakladığımız pansiyonun işletmecisinden telefon aldık. Bizden kaporamızı geri almamızı istedi. Çünkü polis dışarıdan gelen hiç kimseyi pansiyonda barındırmamasını söylemişti. MAZLUMDER'den olmamız da hiçbirşeyi değiştirmiyordu çünkü polis 'MAZLUMDER heyeti de olsa almayacaksınız!' demişti! Pansiyon sorunumuzu uzun görüşmelerden sonra zor da olsa halletmiştik. Uzun telefon trafiğinden sonra tekrar sosyal medya üzerinden 'tag'(#somadaohal) oluşturup yaşadıklarımızı paylaşıyorduk ancak sonuç alamayacağımızı anlayınca Kırkağaç ve çevresinde araştırmalarımızı sürdürmeye karar verdik ve tekrar işbölümü ve tekrar koordinasyon sağlamaya çalıştık. Neyseki Soma'da kalan raportör aktivist arkadaşlarımız hala vardı ve onlar çalışmalarını orada sürdürmeye devam ettiler.

"Sopaları hazırlamış, kahve önünde bekliyorduk!"

Kırkağaç ilçe merkezinde koordinasyon için işbölümü yaparken meraklı gözlerin üzerimizde olduğunu fark ettik ve içlerini rahatlatmak için yüksek sesle kahvehane

işletmecisiyle niyetimizi anlattık, bu sayede bizden şüphe etmek yerine yardım etmeyi kabullenebilirlerdi. Aramızda bir arkadaşımızın aslen Kırkağaçlı olması ve kahvehane sahibiyle akraba çıkması muhabbetimizi seyrini değiştirdi. Kahvehane işletmecisiyle yaptığımız muhabbetten sonra bir grup kahvehaneye girdi ve bizden özür dileyerek 'kusurumuza bakmayın sizin eylem için geldiğinizi sandık ve sopaları hazırlamış, kahve önünde bekliyorduk' demeleriyle nasıl bir işin içinde olduğumuzu tekrar anladık.

Sabah tekrar Soma'ya doğru yol aldık yine aynı noktada durdurulduk. Bu aksiliği hesap ederek Kınık'a gitmeyi düşünmüştük ancak bu sefer çevre yolunu kullanmamıza da müsaade etmiyordu kolluk kuvvetleri. İki gündür yaşadığımız aksilikler üzerine bir de kimliklerimizi tek tek toplayıp sicil taraması yapıyorlardı! Polisi ikna etmek için uğraştık ancak bir polisin '5 gündür uykusuzum, üstüme gelme istersen' cümlesi ile geri adım attık. Artık o saatten sonra bir hak örgütü adına çalışmanın bu şartlar altında hiçbir karşılığı yoktu. O polise 'seyahat etme özgürlüğü' gibi 'kof' haklardan, yasal ve anayasal haklardan bahsedemedik!

Raporlama için gereken bütün hassasiyeti gösteriyorduk ve ne olursa olsun iyi bir netice alarak ayrılmak istiyorduk. Uzun uğraşlardan sonra çevre yolunu kullanmamıza izin çıktı ancak bir şartla; polis eskortuyla Soma çıkışına kadar gitmek durumundaydık.

'Alevilerle görüşmeseniz daha iyi olur. Onlar çok siyasi konuşuyorlar!'

Soma çıkışında bir grupla birleştikten sonra Kınık ve çevre köylerine dağıldık. Kınık merkezde önceden haber aldığımıza göre hayatını kaybeden onlarca madenci vardı. Ancak önceden kontak kurduğumuz imam Kınık'ta sadece iki cenazenin olduğunu söyleyince şaşırдық. Beklediğimiz cevap laf arasında geldi; 'alevilerle görüşmeseniz daha iyi olur çünkü çok siyasi konuşuyorlar'. Bu söz üzerine yönlendirildiğimiz ailelerle görüştükten sonra bize refakat eden insanları bir şekilde atlatıp, ilk bulduğumuz kahvehaneye, esnafa, şahsa adres sorduk. Evet sadece yolumuzun üzerinde 6-7 civarında evde cenaze vardı ve maalesef çoğu da 'siyasi konuşan Alevilerdendi'. Bu vahim durum karşısında sarsılmıştık. Nasıl olur da cenaze evleri arasında ayırım yapılırdı?

3. günün sonuna Soma'da kalan ekiple akşam yemeği yedikten sonra Soma'dan ayrılacaktık. Kınık dönüşündeki arama noktasında polisler 'akşam yemeğinden hemen sonra Soma'dan ayrılacağımızın sözünü verdik' ve polis eşliğinde Soma Öğretmenevine geldik. Öğretmen evinin etrafı polislerle çevriliydi ve dışarı çıkışımız yasaktı. Sadece bütün bir ekip olarak ve sadece Soma'dan ayrılmak için çıkabilirdik!

İnsanlardan daha acılarını yaşayamadan, 'vatan savunması' yapmaları beklenmişti.

Soma'da yaşananların bir devletin 'denetim eksikliği' ayıbından çok daha öte tablo ortaya koyduğunu gördük. Soma halkının travmasını çabucak atması için gereken psikolojik ve fiziksel imkanlar sunulması gerekirken tam aksine ancak savaş hallerinde uygulanacak akıldışı uygulamalarla bu travma derinleştiriliyordu. İnsanlardan daha acılarını yaşayamadan Soma dışından gelen insanlara karşı deyim yerindeyse 'vatan savunması' yapmaları beklenmişti.

MAZLUMDER Soma raporu en kısa zamanda çıkacak diye umut ediyorum. Siz bu yazıyı okurken belki de raporumuz yayımlanmış olur. Ziyaret ettiğim üç gün için ortaya koyduğum bu tablo çok karanlık olduğunun farkındayım, Soma'dan aldığım son haberler birçok şeyin değişmekte olduğu yönünde. Bu yazının bir an önce güncelliğini tamamen yitirmesini diliyorum.

Soma Katliamı Ardından Akademiden Anlamalı Özeleştiri

Ders İktisat, Konumuz İnsanlık

Soma'da en az 301 işçinin yaşamına malolan katliamın ardından herkes Enerji Bakanından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından istifa etmelerini, sendikacılardan özeleştiri yapmalarını beklerken en sıkı özeleştiri bir iktisat hocasından geldi. Maltepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü öğretim üyesi Yard. Doç Dr. Çiğdem Boz'dan. Çiğdem Boz Hukuk Fakültesi öğrencileri için verdiği iktisat dersinin final sınavına “bu alışık olduğunuz sınavlardan olmayacak” diye başlayan ve “İktisadi adam” (homo economicus) ölümcül bir kaza atlattıktan sonra sedyeyi kirletmemek için “çizmeme çıkarayım mı” der mi? Ya da diyebilen insanları çoğaltmak için nasıl bir ekonomik sistem önerirsiniz?” diye biten uzun bir soru sordu. Soru bir öğrencisi tarafından sosyal medyaya taşınınca bir anda medyanın tümünde Soma gündemi arasına girdi. Haydar Baş'ın milli ekonomi hareketinden marksist sola kadar herkes özeleştiriye bir yerinden sahip çıktı. Bazısı bunu fırsat bilip kendi özeleştirisini verirken kimi de kendisine haklılık payı çıkardı soru metninden. Maltepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Aytekin Berkman'ın Çiğdem Hocaya özel teşekkürünü de not etmeden geçmeyelim.

Ama aslında Çiğdem hoca, öğrencilerine sorduğu final sorusu ile Soma madenindeki kömür yangını gibi içten içe büyüyen toplumsal çürümenin tek bir sorumlusu olmadığını, herkesin payına düşen özeleştiriye yapmasının anlamı ve önemi üzerine düşündürdü hepimizi. En az 301 kişi öldü. Siyasilerden henüz istifa eden yok. İstifa eden bir kamu çalışanı da olmadı. Bu açıdan baktığımızda özeleştiri kurumunda durum pek umut verici değil. Ama kesin olan bir şey var ki Çiğdem hocanın öğrencileri, alabilecekleri en iyi dersi bir öğrencisinin sınav kağıdına da yazdığı gibi dersin sonunda, final sınavında aldılar.

Çiğdem Hoca bu “etik eylemi” ile Soma katliamında adı geçen siyasilerin özeleştiri içermeyen, hesap vermeyen her türlü siyasi söylemini herkesin gözü önünde anlamsız kıldı, çöpe attı.

Medyada farklı boyutları ile yer alan “soru”dan sonra olanbiten içinde bizi en çok meraklandıran bir diğer konu ise öğrencilerinin bu soruya verdikleri cevaplardı. Solfasol olarak o cevaplara ulaştık ve isimlerini vermeden bazı öğrencilerin cevap kağıtlarından alıntılar paylaşmak istedik. Kimi hocasına teşekkür edip, alışıldık olmayan sınavın heyecanı ve aynı samimiyetle sayfalarca içini dökmüş. Kimi biraz daha ileri gidip soruyu da kendince düzelterip kendi sorusunu sorup kendi cevabını vermiş, kimi şiir yazmış. Ama ortaya çıkan etkiye ve gördüğü ilgiye bakılırsa akademiden beklenmeyen bu çok güzel harekete herkesin çok ihtiyacı varmış. / Solfasol

İşte size bazı örnekler:

Maltepe Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
İktisat Dersi Final Sınavı

Sizleri baştan uyarmak isterim ki bu alışık olduğunuz sınavlardan biri olmayacak. Ve bahse girerim ki bu okuyacağınız dünyanın en uzun final sorusu olacak. O nedenle sizlerden biraz sabır biraz da hassasiyet talep ediyorum. Zira bu sınav aynı zamanda, bir iktisatçı olarak yaptığım ilk günah çıkarma olacak...

Günah listem uzun;

İktisat biliminin ortaya çıkması için “homo economicus”un (çıkarlarını kollayan adam) sahneye çıkmasını beklediğini söylerken, bunun iyi bir şey anlamına geldiğini ima etmiş olma ihtimalim için,

Daha ilk günden sizlere iksisadın tanıtımını yaparken “sınırsız ihtiyaçlar”, “sınırlı kaynaklar”dan dem vurarak, ihtiyaçların değil, isteklerin sınırsız olduğu kısmını yeteri kadar altını çizemediğim için, (örnek; telefon ihtiyacı mı Iphone 5 isteği mi),

Üreticilerin amacının kar maksimizasyonu olduğunu, bunu da anck fiyat artışı ya da

CEVAPLARDAN ALINTILAR:

• Tek dedikleri “iş kazası” ve her işçinin başına gelebilir çünkü köle olmasa bu insanlar rahat yaşayamayız. Ve paralar döktüğümüz İphonelar arabalar alınamaz. Niye? Sistem böyle... Asıl köle vicdanını kaybetmiş piyasa sisteminin kölesi olmuş “İktisadi insan”lar. Ben de bu yüzden piyasa ekonomisinin kölesi olduğum için kendimden utaniyorum ve insanlık adına özür dilerim. Ama artık anlıyorum vicdanlı olabiliriz. Sistemin kölesi olmak zorunda değiliz. Daha çok paylaşabiliriz. Maddi manevi paylaşarak bu sınıf ortadan kaldıracabiliriz. Gerekli olan tek şey: VICDAN!

• “Sınavdan ziyade yazdıklarımız bir tek sizin değil bizim de günah çıkartmamız galiba. Çünkü hepimiz zamanla birer “çıkarlarını kollayan adam” haline gelmekteyiz.”

• “Sabahtan beri körükörüne ezber yapıp sağa sola yazılan notların hiçbir önemi kalmadı. Bu sınava giren herkese önce insan sonra öğrenci olmaları gerektiğini anlattınız.”

• “Bu durumun ortaya çıkmasında elbette toplumun da bir etkisi vardır. O madenci, hastanede hemşire, sokakta vatandaş, kamu dairelerinde memur tarafından yeterince azarlandığı için kendisini toplumun en alt sınıfında görmektedir. Yardımın artacağını düşünerek “aşağıda mühendisler de var” diyen işçi örneğindeki gibi...”

• “Bunu ancak ezilmiş, sömürülmüş, sindirilmiş bir işçi çocuğu sorar. Bunu diyebilen insanları çoğaltmak için kapitalist ekonomik sistem en uygundur; zenginleri daha zenginleştiren, fakirleri daha fakirleştiren bir sistem...”

• “Sonuç olarak hepimiz bu insanlık derisinden kaldık. Bedenleri kömür tozu kaplı, kapleri ise apaydınlık, sıcacık kardeşlerimizi ise maksimize edilmiş fayda, toplum refahı, özelleştirme gibi kavramların altında kaybettik.”

maaliyet düşüşüyle olabileceğini söyleyerek kardan daha önemli şeyler olduğunu belirtmediğim için, (maliyetleri düşürmek adına maden ocağında, yüzlerce ocak söndürüldü zira),

Tüketicilerin amacının fayda maksimizasyonu olduğunu söyleyip, hayatta kendi çıkarından başka bir şey düşünmeyen bencil bir insan tipi çierek, arkadaşlarını kurtarmak için duman dolu madene kendini atan insan olasılığını atladığım için,

Azalan marjinal fayda kuramından yola çıkarak, kıt olanın değerli, bol olanın değersiz olacağını söyleyip, emek arz eğrisini acımayızca sağa kaydırarak bu nun reel ücretleri düşürdüğünü gösterken, reel ücretin cebindeki parayla alacağı ekmeek sayısı anlamına geldiğini atladığım için, (günlük 30 ekmeçlik reel ücret için yerin dibine girmenin açıklaması emek arzının artması zira)

İktisat politikalarının en önemli amaçlarından birisinin üretimi (GSYİH'yi) artırmak olduğunu söyleyip, yaşam kalitesini artırmayan iktisadi büyümenin bir anlamı olmadığını yeterince vurgulamadığım için, (daha fazla kömür çıkarabilemek için o kadar ömrün gitmesi gerekmiyordu zira)

Eldeki girdilerin maksimum verimi almaya çalışmanın etkinlik olduğunu söyleyip, etik olmayan bir etkinliğin anlamsız olduğunu yeterince belirtmediğim için,

Tam rekabet piyasasının toplumsal refahı maksimize edeceğini söyleyip, devletin daha iyi bir patron olabileceği durumları daha net belirtmediğim için, (madenlerin özel sektöre geçmesiyle birlikte iş kazaları artmıştır zira)

Ders kitaplarında anlatılanlarla gerçek hayat arasındaki farkı yeterince anlatamamış olma ihtimalim için,

Beni bağışlayın...

Final sorunuz ise şu: “İktisadi adam” (homo economicus) ölümcül bir kaza atlattıktan sonra sedyeyi kirletmemek için “çizmeme çıkarayım mı” der mi?

Ya da bunu diyebilen insanları çoğaltmak için nasıl bir ekonomik sistem önerirsiniz? Başarılar

Yard. Doç Dr. Çiğdem Boz

Yine bir kömür / kütürdedi sobada

kayıp bir madencinin / kalbi rastgeldi / atıverdi sıcak odada / (S.Akın)

Aydın Bodur

Telefonlar çalıyor, herkesin içi sıkılıyor... Can sıkıntısı tavan yapıyor, her telefonda bir yakınma var, her telefonda suçlama... Öfkenin adresi belli. “Katil” diyor biri, “hem de Seri Katil”.

Haksızlık mı yapıyoruz diye bir kuşku kırıntısı var gibi içimde; gazeteye eğiliyorum, demecini okuyorum, zerre kadar kuşku kalmıyor... Öfkeleniyorum. Biraz da ağlamaklı bir öfke. Bol bol da aciz kalmanın o kahreden sıkıntısı içimde. Hani boğulur gibi. Boğulur gibi evet evet... Yangında ölenlerin artan karbondioksitle boğulduğuna dair okuduklarım geliyor aklıma!

Televizyondan duymuş, gazetelerden okumuşsunuzdur!?*#

“... Kömür ocaklarında bu olanları, lütfen buralarda bu olaylar hiç olmaz diye yorumlamayalım. Bunlar olağan şeylerdir. Literatürde iş kazası denilen bir olay vardır. Bunun yapısında **fıtratında** bunlar var. Hiç kaza olmayacak diye bir şey yok...”

...

...

İngiltere’de 1862’de madende göçük 204 kişi ölmüş. 1866’da 361 kişi ölmüş 1894’de patlama 290 kişi ölmüş.

Fransa’ya geliyorum 1906 dünya tarihinin en ölümlü ikinci kazası:1099. Daha yakın dönemlere geleyim diyorum, Japonya 1914’de: 687. Bakın Amerika. Teknolojisiyle her şeyiyle. 1907’de 361...”

Üniversitelerden Bilim İnsanları haykırıyor: ölümlü kazalar kader değildir, önlem alınırsa azaltılır. Türkiye yıllardır İLO’nun sözleşmelerini imzalamıyor. İLO sözleşmelerinde maden işletme kuralları için de alınacak önlemler belirtilmiş... Kazanın yaşandığı maden, Türkiye’deki kurallara göre denetimden geçmiş!? Enerji Bakanı daha 1-2 ay önce, kasım kasım kasılarak güvenlik açısından örnek maden olarak gösteriyor, burayı... Çok değil 2 hafta önce, meclisteki muhalefet partileri, topladığı bilgilerle, taşeronlaştırma nedeniyle Soma’da artan iş kazalarına dikkat çekiyor ve araştırma komisyonu kurulmasını istiyor. AKP’lilerin cevabı hazır: “hayır”. İş’in sağlığı ile güvenliğini, İşçi’nin sağlığı ve güvenliğinden daha çok önemseyen kanununu çıkartan da aynı vekiller değil miydi?

İLO’nun önlemlerini uygulamayan 2-3 ülkeden biri de Türkiye. Madenlerde artık zorunlu hale getirilmiş olan alternatif kaçış yolları yok, alternatif kaçış odaları yok hiçbir madende. Hedef maliyetleri azaltmak, işçinin değil, işin sağlığını önlemek. Güvenlik olmazsa ölüm bu işin yapısında da, fıtratında olur tabi... Başbakanın maden kazalarına dair dünyadan verdiği bütün örnekler, vahşi

ilkel kapitalizm dönemine ait. Dünyada artık bu kadar ölümlü kaza, 1940’lardan sonra (neden 1940-50’lerden sonra sendikal ve sosyal haklarda adam akıllı iyileşme olmuş sormak lazım sosyalizm düşmanlarına da), 2-3 ülkeden başka yerde yok. O 2-3 ülkeden biri de Türkiye. İşletmenin ilk haklarını alan Park Holding’in patronu bile (kirli geçmişine rağmen), 140\$’lık kömür çıkartma maliyetlerinin 40\$’ların altına inemeyeceğini söyleyerek işletme hakkını bırakıyor...

Günümüz rakamlarıyla 100 kişi çalıştırılan bir madeni düşünürsek, Türkiye’de 1 milyon ton kömür çıkarılırken, 7.5 işçi ölüyor... ABD’de 1 trilyon ton kömür çıkartılırken 2 işçi ölüyor. Yani, madenlerimizde ABD’den 360 kat fazla işçi ölüyor.

Bir madende maliyet nasıl azaltılır, karlılık nasıl yükseltilir (bu arada yeni patronun yöneticileri ve ailelerinin bireyleri AKP ile sağlam ilişkileri sahip olduğu söyleniyor, zaten Türkiye’de sermaye biriktirmek için her zaman iktidardan nemalanmak gerekmiyor muydu?)... Tekrar elimdeki gazeteye göz atıyorum: Soma Holding’in iş bilir patronu, (çok değil 3-5 yıl önce) çıkardıkları kömürün tonunu 140\$’dan 23\$’a indirmekle övünüyor... Evet ya, fıtratında var cinayetler, katliamlar. .. Fıtratında var, hele bir de hala vahşi kapitalizmi savunuyorsan...

Türkiye’deki Sol Hareketler İçin Bir Soyağacı Denemesi

Ülkemizde sol hareket için «bölünerek çoğalıyor» görüşü yaygın olarak kabul görür. Herkes gibi biz de bu görüşü paylaşmamıza karşın, bu deneme sırasında ortaya çıkan tabloya şaşırmadık desek yalan olur. Danıştıklarımız arasında hala bu hareketin içinde olan arkadaşlarımız bile, ilk kez karşılaştıkları isimler karşısında şaşkınlıklarını gizleyemediler.

Adını hiç duymadıklarımız, kısa adını sıkça duyduğumuz ama açık adına hiç rastlamadığımız, bildiğimiz ancak diğer organizasyonlarla ilişkisini kestiremediğimiz oluşumlar, bizi bu denemeye heveslendirdi. Bugüne kadar yazılmış çizilmiş pek çok yayından yardım aldık.

Kuşkusuz bu soyağacının eksikliği, gediği, yanlışlığı bulunuyor. Adı üzerinde bizimkisi merakımızı gidermek yaptığımız bir “deneme”. Bununla birlikte öneri ve eleştirilerinizi merakla beklediğimizi söylemeliyiz. Öncelikle bu “deneme”mizi internet sayfamıza aktarıp, bize ulaşacak bu yönlü mesajları değerlendirmeye olarak “deneme”mize yansıtmayı düşünüyoruz. Bakalım nasıl bir şey çıkacak ortaya...

Bu çalışmaya emeği geçen Salih Aktaş, Aydın Bodur, Arif Şentek, Akın Atauz, Erhan Muratoğlu, Can Mengilibörü, Özlem Mengilibörü’ye çok teşekkür ederiz./ Solfasol

İştirakçi Hüseyin Hilmi

Hamparsam Muradyan

Abdülbaki
Kemal Öğütçü

Ethem Nejat

Vartken Serenkulian

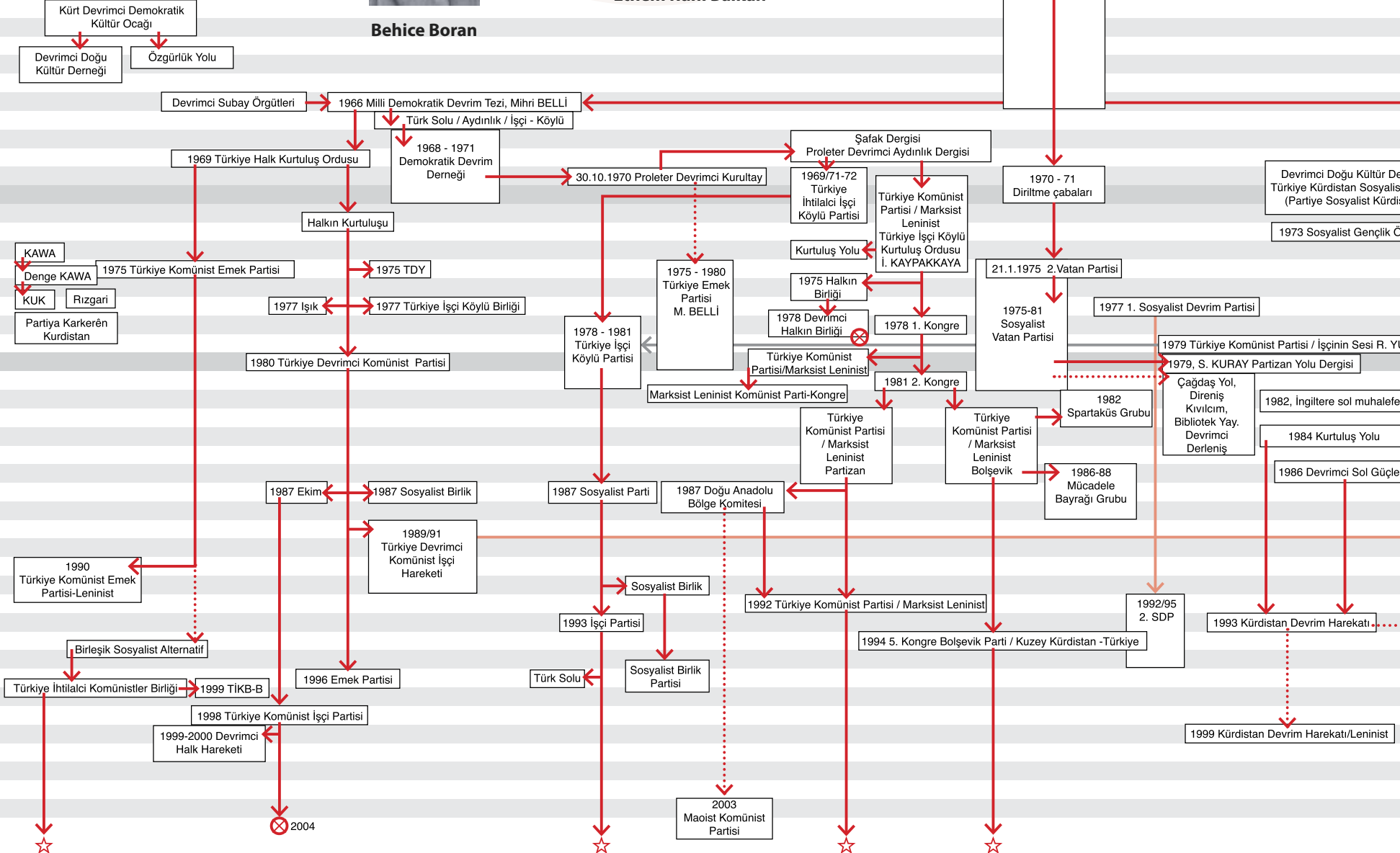
Krikor Zohrab

Behice Boran

Ethem Ruhi Balkan

Eketler için bir Soyağacı Denemesi

Taşnaksutün Ermeni Devrimci Federasyonu Meclisi Mebusandaki Mebusları
Vartkes Serengülyan, Krikor Zohrap, Hamparsun Muradyan sürgünde öldüler.

Hınçak Cemiyeti

Dergisi

1909 - 1911 Osmanlı Demokrat Fırkası

Eylül 1910 - 1913 İstanbul Osmanlı Sosyalist Fırkası, H. HİLMİ

et ve İtilaf Fırkası

çimsiz komünist gruplar

FA SUPHI

Eylül 1920 Bakü 1. Umumi Türk Komünistleri Kongresi

22 Eylül 1919 - 20 Türkiye İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkası
E. NEJAT Ş. HÜSNÜ

1919 - 1922 Türkiye Sosyalist Fırkası

1919 Müstakil Sosyalist Fırka

1920, İstanbul Amele Fırkası

1920 - 1921 Yeşil Ordu Cemiyeti

Türkiye Komünist Partisi
Gn Bşk. M. SUPHI, Gn Sek. E. NEJAT

1921-1925
Aydınlık Gazetesi

12.8.1924 İstanbul Amele Teali Cemiyeti

KAZIM TAHSİN

Cumhuriyet Halk Partisi

1930 Ahali Cumhuriyet Fırkası, A. KEMALİ

1932 - 1935 Kadro Hareketi
Ş. SÜREYYA AYDEMİR

Pertev Naili Boratav

Adımlar Dergisi: Mayıs 1943 - Nisan 1944 N. AĞIRNASLI, Behice BORAN
Görüşler Dergisi: 1.12.1945 Zekeriya SERTEL
Hür Dergisi: 1.12.1947 M. Ali AYBAR
Hür Gençlik Dergisi: 1946 - 1950 Z. ÖZGENÇ, Nihat SARGIN
Yurt ve Dünya Dergisi: 1.1.1941 Behice BORAN, P.N. BORATAV
Zincirli Hürriyet Dergisi: 5.4.1947 M. Ali Aybar
Yüksel Tahsil Gençlik Derneği: 2.7.1946 - 1952

1946 - 1948
1. Türkiye Sosyalist Partisi
E.A. MÜSTECAPLIOĞLU

1946 Çiftçi ve Köylü Partisi, Bursa

1948 - 1951
2. Türkiye Sosyalist Partisi

Ocak 1960 - 12.9.1962 3. Türkiye Sosyalist Partisi

13.2.1961 - 1971 Türkiye İşçi Partisi

Bağımsız çevreler

1968 Kız Yayınları (Troçkist yayınlar)

1969 M. ALİ AYBAR

1974 Türkiye Komünist Partisi/ Reorganizasyon

1974 Türkiye Sosyalist İşçi Partisi

1975 2. Türkiye İşçi Partisi

1975 Sosyalist Parti

10 Eylül Yolu

Sosyalist İktidar

T. Kurtuluş

Devrim

1984 Genç Partizan

1986 Gelenek

1987-91 Türkiye Birleşik Komünist Partisi

Sosyalist Birlik

1991 Sosyalist Birlik Partisi

1992 Sosyalist Türkiye Partisi

1993 Sosyalist İşçi Partisi

Sosyalist Politika

2001 Türkiye Komünist Partisi

Sosyalist Politika

2002 Ekmek ve Gül Platformu Sosyalist Emek Hareketi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2002 Ekmek ve Gül Platformu Sosyalist Emek Hareketi

2002 Ekmek ve Gül Platformu Sosyalist Emek Hareketi

2002 Ekmek ve Gül Platformu Sosyalist Emek Hareketi

2002 Ekmek ve Gül Platformu Sosyalist Emek Hareketi

Şefik Hüsnü Değner

M. Ali Aybar

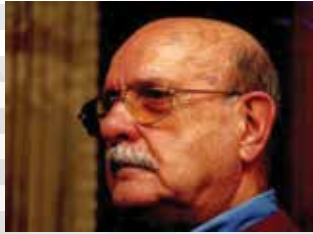
Zekeriya Sertel

Asad Adil Müstecaplıoğlu

Ş. Süreyya Aydemir

Nihat Sargın

Mustafa Suphi

Hikmet Kıvılcımlı

1965 Fikir Kulüpleri Federasyonu

1969 Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu 4. Kongre DEV-GENÇ

Devrimci Yol Dergisi

DEV-GENÇ

Kurtuluş Dergi / Gazete

1979 Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephe/ Türkiye Kızıl Muhafızlar Ordusu

1982 Ana Gerilla Birliği

1983 Türkiye Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü

SWP

Sosyalist İşçi Partisi/ Dergisi

Partileşme tartışmaları

1993 B. YAĞAN

1994 Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi

1996 ÖDP

1997 Devrimci Sosyalist İşçi Partisi

Sosyalist Eylem Platformu: Kurtuluş Grubu Devrimci Marksist Kolektif Sosyalizm Grubu

2002 Sosyalist Demokrasi Partisi Akın BİRDAL

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

2003 Emekçi Hareket Partisi

Yatağan İşçileri Hâlâ Ankara'da...

Ropörtaj ve Fotoğraflar: Birgül Ulutaş, Fahri Aksırt

Ankara Özelleştirme Dairesi Başkanlığı karşısında Kurtuluş Parkı'nda özelleştirme karşıtı direnişlerini sürdüren Yatağan işçileri ile rapor olarak ya da yıllık izinlerini değerlendirerek geldikleri Ankara'da görüştük. Görüşmemiz, Solfasol'un bir önceki sayısında tam metin olarak yayınlanmamıştı. Muğla direnişlerinin 214. ve Ankara direnişlerinin 8. gününde görüştüğümüz işçiler adına 30 yıllık enerji işçisi ve sendika yönetim kurulu üyesi Kemal Özcan'ın yaptığı değerlendirme ve yorumlar, 13 Mayıs tarihinde yaşanan Maden faciasına da ışık tutacak boyutta. Yaptığımız konuşmada öne çıkan başlıklar şöyle:

“Yatağan Olarak Üçüncü Defadır Özelleştirmeye Savaşıyoruz”

Özelleştirme karşıtı eylemlerinin 25 yıllık bir süreci kapsadığını vurgulayan Özcan, Enerji santrallerinin ve madenlerin özelleştirilmesiyle ilgili Özal döneminde yapılan kanun değişikliğinin ardından, çalıştıkları santrallerin 1997 ve 2001 yıllarında olmak üzere iki defa satıldığını, her iki satışın da barikat ve mücadelelerle püskürtüldüğünü söyledi. Özcan, Yatağan işçilerinin 25 yıllık geleneğinde, alıcı firmaların işyerlerine girmelerinin ihtimal dâhilinde olmadığını ifade etti. Ankara'da müdahalelere rağmen direnişlerini sürdürdüklerini belirten Özcan, tüm emek dostlarını ve kitle örgütlerini kendileriyle dayanışmaya çağırdı.

“Teklif Veren Altı Firma Var”

Özcan, Termik Santral ve madenlerin satılması halinde işçileriyle birlikte firmaya devredileceğini; böyle bir

durumda 4857 Sayılı İş Kanunu'na tabi olan işçilerin 'ben kamu işçisiyim, başka bir devlet kurumuna geçmek istiyorum' deme haklarının bulunmadığını söyledi. Ancak 6 ay içinde firma işten atarsa 4/C'ye geçme haklarının doğacağını ama bunun da kölelikten başka bir şey olmayacağını söyledi. “Enerji ve maden bir kamu hizmeti olarak kalmalıdır” diyen Özcan, Yeniköy ve Kemerköy için teklif veren firmaların kiminin yabancı sermaye destekli olduğunu; kiminin de seçim öncesi tapelerden tanıdığımız firmalar olduğunu ama küreselleşen kapitalizm karşısında asıl meselenin firmaların niteliği değil; özelleştirmeler, kaynakların parsel parsel satılması olduğunu söyledi. Bu satışları yapabilmek için iktidarın da tüm önlemlerini aldığını belirten Özcan; Özelleştirme İdaresi'ne bilgi almak için girmek istediklerinde, çok sert toma ve biber gazlı müdahalelerle karşılaştıklarını, yağmurdan korunmak için parkta branda sermelerinin bile polis tacizleriyle karşılandığını, sivil polislerle çevrelendiklerini ve yalnızlaştırılmak istediklerini belirtti. Teklif veren 6 firma olduğunu, 6 firmanın da birbirinden farkı olmadığını söyleyen Özcan, “Özelleştirmelerle yapılan vatana ihanettir, direnişimiz haklı ve meşrudur” dedi.

“1 Mayıs'ın Öznesi, Greif İşçileri İle Birlikte Yatağan İşçileri Olmalıdır”

Türkiye'nin her yerinde irili ufaklı direnişler olduğunu belirten Özcan, “Denizli'de Zorlu Holding Taç Tekstil fabrikasında sırf sendikalı oldukları için işten atılanlar var, hala direniyorlar. Denizli Deba Tekstil'de işten atılanlar 22-23 aydır direniyorlar. Greif ona keza. Kazova işyerini işgal, üretim araçlarına el koyma ve kendileri için üretim yapma anlamında Türkiye işçi sınıfının ilk deneyimidir. Türkiye'nin her yerinde var olan direnişler birleştirilmeli ve 1 Mayıs'ın da öznesi Yatağan direnişi ve Greif direnişi olmalı, yani biz öne çıkarılmayız bana göre. Bizim direnişimiz diğer direnişlere de ivme kazandırdı. Zonguldak Çatalağzı'nda cumartesi günü bir miting düzenliyorlar, biz de oraya bir katılım sağlayacağız. Onların da pazartesi günü ihale için son teklif verme günü, yani teklif veren firmalar belli olacak. Buradaki hareket, her yere yansıyor. Biraz önce Zonguldak TTK'dan bir grup arkadaş vardı, onlarla birlikte üniversitenin kampüsüne gittik, oradaki öğrenci arkadaşlara 8 gündür burada olduğumuzu söyleyip bizlere destek vermelerini istedik. Evvelki gün de ODTÜ'ye gitmiştik. Parklarda akşamları toplanan gruplar var mahallelerde, oralara gideceğiz, kendimizi anlatacağız, burada olduğumuzu söyleyeceğiz. Güç toplamaya çalışıyoruz. Buraya hapsolmadık aslında, boş durmuyoruz.” dedi.

“Türkiye'de Enerji Politikası Yok”

Türkiye'de enerji politikası falan olmadığını, yalnızca satmaya ve dışarıdan satın almaya dönük girişimler olduğunu belirten Özcan, şunları söyledi: “Enerjinin %60'ını dışarıdan ithal ediyoruz. %40'ı yerli kaynaklardan, onları da özel sektöre peşkeş çekiyoruz. Yani Türkiye'nin enerji politikası yok; tamamen özelleştirme ve dışarıdan

alma üzerine kurulmuş. Doğalgaz üreten ülkelerde bile bizim kadar doğalgaz harcayan ülke yok. Doğalgazdan elektrik üretiyoruz 20 cent'e. Termik santralde elektrik 3 cent. Aradaki farkı düşünabiliyor musunuz? Yani doğalgazla üretilen elektrik enerjisi, abonenin parasından daha fazla, devlet aradaki farkı kendisi subvanse ediyor. Bursa'da, Hamitabat'ta, Aliağa'da doğalgazla çalışan elektrik santralleri var.”

“Özelleştirmeden Sonra Yatağan'da Bir Çevre Katliamı Yaşanacaktır”

Özcan, Yatağan'da özelleştirmenin arka planında büyük bir ekolojik sorunun yattığını şu cümlelerle açıkladı: “Enerji üretilirken çevre de zarar görüyor. Çevreye zarar vermeden enerji üretmek gerekiyor. Bizim mesela Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy Termik Santrallerinde geçtiğimiz 10 yıla kadar filtreleme sistemleri yoktu, sülfirik asit yağmurlarına maruz kalıyordu doğa, tarım, hayvanlar ve insanlar. Kanseri vakalarının en yüksek olduğu bölgelerden biridir Yatağan. O yüzden filtreler takıldı, tabii maliyetli şey bunlar, şu anda çevrenin en temiz havasını biz soluyoruz. Ancak bu filtreleme sistemleri de insan sağlığından çok firmaların çıkarları gereği oluşturuldu. Hatta özel sektöre şöyle bir imtiyaz tanındı orda, 2022 yılına kadar o filtreleri çalıştırma zorunlulukları yok. Geçtiğimiz mart ayında yapılan kanun değişikliğine göre 2022 yılına kadar termik santrallerin verdiği zararlar nedeniyle firmalara ceza kesilemeyecek. Çünkü baca gazını temizlemek, orada üretilen enerjinin %15'ini harcamak demektir. Ayrıca hammadde, personel

giderleri ve bakım masrafları nedeniyle hava gazı temizleme ünitesinin fazlaca masrafı var. Bir santrali satabilmek için firmaya iki şeyden birini muhakkak vermek zorundasınız. Ya enerji alım garantisi vereceksiniz firmaya, ya da bütün engelleri kaldıracaksınız. Bizim Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy'de yalnızca çevre engeli vardı. Çevre engelini kaldırdılar, özelleştirmenin önü de açıldı.”

DİRENİŞTE KADIN OLMAK

Yatağan işçilerinin Ankara direnişinin 8. Gününde az sayıda da olsa kadın direnişçiye rastladık. Bunlar

arasında kendisi Yatağan işçisi olanların yanı sıra eşine, oğluna destek vermek için gelenler de vardı. Direnişçi kadınlardan Nazan Hanım, işçi pozisyonunda kadın sayısının çok az olduğunu; kendi kurumunda Yatağan ve Milas'la birlikte toplam 11 kadın işçinin çalıştığını; bunlar içinde hasta olanlar ve doğum yapanlar, bebeği olanlar olduğu için Ankara'ya gelemeyenler olduğunu açıkladı ve *"kadın işçiler destek vermiyormuş gibi algılanmasını istemem"* dedi. Direniş ve toplantılarda kadınların bulunmasına özellikle dikkat ettiklerini, çünkü bu sayede dışarıdan görenlerin daha çok ilgi gösterdiklerini belirtti. Bu merkezde Muğla'daki imza kampanyasında 40.000 civarında imza topladıklarını, sadece kendisinin yaklaşık 5000 kişiyle birebir görüştüğünü ifade etti.

"Benim Buraya Gelmem Lütuf Değil!"

Nazan Hanım'ın gözlemlerinden işyerinde, direnişte, kamuda ve özel sektörde kadın olmanın ne ifade ettiğini anlamaya çalıştık. Bu konuda ilk yakını, Yatağan'dan kalkıp Ankara'ya direnmeye gelen bir kadın imgesinin kendisine dair algıya yönelen bir serzenişti. Nazan hanım, kendisine Ankara'da sorulan bir soruyu çok yadırgamıştı ve bu soruyu bir kez de kadının direnmesine karşı toplumsal yargımızı eleştirmek için yanıtladı:

"Şöyle... Bir tane üniversiteli öğrenci geldi. İletişim Fakültesindenmiş. Konuştuk biraz sohbet ettik. Dedi ki: Abla dedi, eşiniz sizi nasıl bırakmış? Niye ki dedim, eşim beni çalıştırırken iyi, o zaman beni oturtsun. Bana göre öyle, buraya gelirken ben izin bile almam ondan. Ha, öyle bir tercihi varsa giderdi, bir ev hanımıyla evlenirdi. Sonuçta bu da benim işim. Ben işyerimde de erkeklerle çalışıyorum. Bunu farklı görmüyorum. Bazı kafalar farklı görüyor..." "...Bir bayan, üniversite öğrencisi, pırıl pırıl bir genç kız, iletişimde, güzel bir üniversitede okuyan... Bunu düşünebiliyorsa... Artık onu siz düşünün. Ben buraya gelmekle lütufta

bulunmuyorum. Ben aynı maaşı alıyorsam, yeri geldiğinde haksızlık yapılıyor, bayan erkek falan diyorsam; bugün de burada olmalıyım."

Direnışte İşçi Eşleri Yok!

Nazan hanım'ın "direnışteki kadın" algısı hakkında, erkek işçi arkadaşlarına ve onların çalışmayan eşlerine de bir çift sözü vardı.

"...Mesela biz dün şöyle bişey yaşadık. Biz Yatağan'da büyük bir gösteri yaptık. Ciddi anlamda AKP'ye falan yürüdük. Yani kendi çapımızda büyük bi gösteri. Bizim arkadaşlardan bir tanesinin eşi de yine o da bir işçi bayan. Biz bayanları öne aldılar. Ben döndüm, arkadaşla söyledim: 'Eşin nerde?' dedim. 'Abla' dedi 'arkada'. Dedim ki, 'gelsin öne biz bayanların yanına gelsin!'. 'Yok ya abla' dedi, 'gerek yok, şimdi erkeklerin içine çok girmesin', dedi. Yani ben de 'şu dakkaya kadar kendimi bayan gibi görmüyordum

ama bana bayan olduğumu hissettirdin, dedim. Ne demek ya... (çalışmayan bayan arkadaşlara) gittim dedim ki: Benim tamam maaş yarıya düşecek, işyerimden memnun olmayacağım. Ha çok önemli değil, biz zaten çift maaşız. Peki siz, dedim yarın kocanız dedim, o şekil yarım geldiği zaman, evde tartışma çıktığı zaman yarın, sizi etkileyecek. Allah aşkına çıkın şu evlerinizden."

"...Mesela şey oldu... Biz Yatağan'da ilk çıktığımız zaman bayanlar, eşler yani çok görünmediler. Ve Yatağan halkı şunu dedi, siz dedi sitede oturuyorsunuz, önce kendi bayanlarınızı çıkartın. Bayanlar gelmişti, Yatağan'ın bayanları. Bir baktık, işçi eşleri yok! Sizin dediler, eşleriniz yok, e o zaman bizim ne işimiz var! E haklı... Yani ben kendi adıma bundan rahatsızım."

İşyerinde Kadın Olmak!

İşyerinde kadın olmanın güçlükleri, özel sektörde kadın olmanın güçlükleri, hepimizin malumu... Özelleştirme gerçekleşirse kadın işçilerin çalışma koşullarının da giderek zorlaşacağını düşünerek, Nazan hanıma bunu sormak istedik. Acaba bir kadın işçi olarak özelleşme sonrasındaki koşulları için ne düşünüyordu? Nazan hanımın bu soruya cevabı, kadın işçi olmayı aşan, kadın erkek bütün işçi sınıfını kucaklayan biğr yanıtı.

"Bir dönem KPSS ile işe alındık. Ben o döneme kadar özel kurumda çalışmışım. Zaten özel sektör başlı başına bir sıkıntı. Artı bir de bayan olduğunuz zaman bi kere patronun gözünde bayan çalıştırmak sıkıntı, iş arkadaşınızın gözünde bayanla çalışmak sıkıntı. Özelleştirildiği zaman bize bir seçenek sunuyor. Ben 39 yaşımdayım... Bi kere özel sektör 30 yaşın üstünü kafadan yaşlı kabul edecek. Özel sektör de bizi istemez emin olun. Bizlere yetiştirtir elemanı, önümüze 4/C'yi getirir. 4/C'yi kamuoyu da çok bilmiyor. Mesela 4/C ile boşanan, yuvası dağılan... Şu anda 2000 civarında olan maaşımız 1200'e düşecek ve 11 ay. 11 ay, müdürün iki dudağının arasındasın. Hiçbir güvence yok, Bakanlar kurulu ve müdürün onayıyla her yıl yenileniyor. 4/C kanayan bir yara."

"Özelleştirme Erkeğin Karısını Boşama Davası Gibidir!"

Özelleştirme sonrası için görüşlerini aktarırken işçinin özelleştirmeye karşı direnişini, kadının erkeğe karşı direnişiyile özdeş gören ilginç bir değerlendirme yaptı.

"Sıkıntı şurada... Diğer kuruma gittiğiniz zaman öyle bir algı oluşturuluyor ki, KİT'ler

yatıyor. KİT'ler yatmıyor, (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nı göstererek) şurası yatıyor. Biz saat altı buçuk yedide işbaşındayız. KİT'ler yatmış olsa, yılda 250 milyon dolar kar sağlamayız. Öyle bir algı oluşturacak ki satılsın. Özelleştirme erkeğin karısını boşama davası gibidir. Kadın iş yapmıyor, kendine bakmıyor, yatıyor... Önce öyle bir algı oluşturacaksınız ki sonra da boynuzlıyacaksın kadını, boşayacaksınız! Hükümetinki de aynı mantık."

"Erkekler Aslında Hepsine Yetemedikleri İçin Kiskanıyorlar!"

Son olarak direnişte kadının yeri olmadığını düşünen anlayışa da oldukça net bir cevabı vardı Nazan Hanımın:

"Bakıyolar, ya sizin ne işiniz var allahaşkına diyorlar. Ben feminist değilim bu arada, onu da söyleyeyim... Ben çalışma hayatında da olurum, ben sosyal hayatta da olurum, ben direnişte de olurum, ben mutfakta da olurum, ben evimde de olurum... Erkekler aslında hepsine yetemedikleri için kiskanıyorlar."

Not: Bu yazının küçük bir bölümü Mayıs 2014 sayımızda yayımlanmıştır. / Solfasol.

Berlin'de Gezi Ruhunu Anlatan Gazeteci Ebru Taşdemir ile Söyleşi

Şehnaz Azcan, Berlin

Biz 'dışardakiler'in saatlerce facebook'tan twitter'dan takip ederek hissetmeye çalıştığı Gezi Direnişi'nin üzerinden 1 yıl geçmesine rağmen, yurttaki dinginlikten uzak hava bizim de burada hala takipte hala teyakkuz halinde tutuyor. Hele ki giden canlar, yaralanan gençler, inanmakta zorlandığımız olaylar da eklenince.

Türkiye ile eşzamanlı Avrupa şehirlerinde de protesto ve destek gösterileri yapıldığını biliyorsunuzdur. Belki haberdar olmadığınız, bu 1 yıl içinde yaşananları anlatan Almanca kitaplar yazıldığı. Her birini anmak isterim; Deniz Yücel'den "Überall ist Taksim-Her Yer Taksim", Tayfun Guttstadt'tan "Çapulcu", Binooki Yayınevi'nden "Gezi Anthologie-Gezi Antolojisi", Martin Niessen'den "Die Tage von Gezi, Ein Roman-Gezi Günleri, Bir Roman", içlerinde Claudia Roth'un da yer aldığı 6 yazarın kaleme aldığı bir ebook "Gezi Bleibt-Gezi Kalıyor". Bu çalışmalardan biri de arkadaşlarım Ebru Taşdemir ve Canset İçpınar tarafından kaleme alınan "Ein Türkischer Sommer in Berlin-Berlin'de Bir Türk Yazı". Solfasol'un bu sayısındaki yazım için Ebru ile bir sohbete oturduk. Gezi sürecinde sabahlara kadar 'neler oluyor, bu ne şiddet' diyerek çırpındığımız dertlenmelerimizi, Game of Thrones seyretmeyen Ebru'nun 'Winter is coming Tayyip ne demek' sorusu benzeri Gezi mizahı ile dallanıp budaklanan online yazışmalarımızı, yüreğimizde sizlerle yanyana direndiğimiz geçen Haziran'ı andık.

Şehnaz Azcan - Ebru, Almanya'da yaşayan ve çalışan bir birey olarak kendini tanıtmayı istesem; yani burada büyümek, eğitim almak, burada yaşamak seni nasıl şekillendirdi diye sorsam...neler anlattırırın?

Ebru Taşdemir - İşçi çocuğu, burada doğmuş büyümüş,

eğitim almış ve burada çalışma hayatına başlamış bir gazeteci, aktivist ve iki çocuk annesi olmakla birlikte; her zaman iki ülke arasında gidip gelen, bazen bir tarafa daha çok eğilen, bazen de öbür taraftaki gelişmelere ağırlık veren bir insan. Sonuçta Almanya'da gurbetçi ya da göçmen değil, Türk gelenekleriyle yetişmiş fakat bir yerden sonra mantıksız olduğu zaman da bunları sorgulayan bir Almanyalı oluvermişim. Almanyalı lafını seviyorum bu arada.

ŞB - Peki geçen sene Gezi başladığında neler hissettin? Gezi bir süreçse, sen sürece ne zaman dahil oldun? Tarafın neydi?

ET - Tarafım Roboski'den beri belliydi. Ardından da Reyhanlı'da medyaya yayın yasağı gelince iyice sinirlenmeye başladım. Gezi'yi ilk başta ekşisözlük'ten takip ettim. Henüz twitter'de ne yapılır, ne edilir bilmiyordum. Bir arkadaşımınla hatta facebook'tan yazıştık "Tuhaf şeyler oluyor İstanbul'da" dediğimi hatırlıyorum. Bir iki gün sonra yine unutulacak bir protesto zannettik. Ardından 31 Mayıs geldi ve artık tamamen kaptırdığımı hatırlıyorum...saatlerce bilgisayar karşısındaydım, ki sevmem.

ŞB - Gezi'ye Avrupa'nın çoğu şehirden hemen destek geldi, yürüyüşler protestolar yapıldı. Sanırım Canset ve seni kitap yazmaya kadar götürecek deneyimleriniz de böyle başladı. Berlin'de neler oldu kısaca özetlemen istesem?

ET - İlginç olan, hemen 31 Mayıs gecesi de burada bir grup İstanbullu öğrenci bir yürüyüş düzenledi...bu yürüyüşler o haftasonu da devam etti, katılımı Berlin

için oldukça fazlaydı. Hiçbiri 3.500- 5.000 kişinin altına düşmedi. Türklerin yoğun yaşadığı Küçük İstanbul dediğimiz Kreuzberg'de Kottbuser Tor Meydanı'nda bir destek çadırı kuruldu ve destek piknikleri, destek eğlenceleri düzenlendi. En büyük yürüyüş sanırım Gezi Parkı boşaltıldıktan sonra gerçekleşti; polis bildirimine göre 10.000'den fazla, kendi verilerine göre 20.000 insan yürümüşü. Yeryüzü sofraları vs. burada pek tutmadı. Şehir alanını zaten kendimize açtığımızdan Berlin'de,

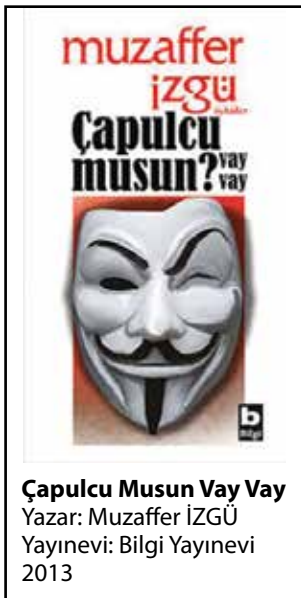
Gezi Kitaplığı

Tuğba Dirican

Birinci yıl dönümünde, bu görkemli direnişin ardında neler bıraktığını kitapçı raflarından bakalım dedik. Gezi Parkı Direnişi, yakın tarihimizde hakettiği yeri şimdiden almış gözüküyor. Bir yılda 34 kitap. Kuşkusuz gözümüzden kaçanlar olabilir. Kusurağımız olduysa affola.

Bağzı Şeylere Öyküler
Editör: Kadir Yüksel
Yayınevi: Aylak Adam
2013

Çapulcu Musun Vay Vay
Yazar: Muzaffer İZGÜ
Yayınevi: Bilgi Yayınevi
2013

Diren Aklım
Yazar:Burak ELDEM
Yayınevi: Sayfa 6
2013

Sahipsiz İskele
Yazar Adı: Yusuf GÜRER
Yayınevi: Düzyazı yayınevi
2013

Gezi Parkı Direnişi
Yazar Adı: Mustafa K. ERDEMOL
Yayınevi: Yazılama
2013

Gezi Direnişi
Yazar: Aykut KÜÇÜKKAYA, Emre KONGAR
Yayınevi: Cumhuriyet Kitapları
2013

"Gezi" Günlükleri
Yazar Adı: Gamze ERBİL
Yayınevi: Yazılama
2013

Diren Gezi
Yazar Adı: Zeki ÖZKORKMAZ
Yayınevi: Cumartezleri Yayınevi
2013

Bu Daha Başlangıç
Yazar Adı: Yalçın ÇAKIR
Yayınevi: Kırmızı Kedi
2013

Çapulcunun Gezi Rehberi
Yazar Adı: Eylem AYDIN
Yayınevi: Hemen Kitap
2013

Bir Çapulcunun Hatıra Defteri
Yazar Adı: Erol HIZARCI
Yayınevi: Destek yayınları
2013

Gezi Ruh- Bir isyanın Halesi
Yazar: Orhan AKINHAY
Yayınevi: Agora kitaplığı
2013

Gezinin Güzel İnsanları
Yazar: Ayşe ARMAN
Yayınevi: Doğan Kitap
2013

Gezi Parkı Çocukları
Yazar: Hekim Taner ÖZEK
Yayınevi: Ütopya Yayınları
2013

İşgal Et
Yazar Adı: Michael TAUSSİĞ, W.J.T. MITCHELL, Bernard E. HARCOUT
Yayınevi: Kolektif Kitap
2013

Kent Hakkı'ndan İsyan
Yazar: E. Ahmet TONAK
Yayınevi: Agora Kitaplığı
2013

yazın devamlı piknik halindeyiz, sokaklardayız. Gezi'nin en harlı zamanlarında toplantılarla, sanatsal aksiyonlarla ve para toplayarak solcu bir gazetede tam sayfa bir ilan yayınlatarak destek mesajları verildi. Ama Temmuz ortası biraz dinmeye başladı; tatile gidenler, yaz vs. etkisini gösterdi. Bir daha da bu kadar büyük bir katılım gerçekleşmedi zaten, ufak çapta gösteriler olsa bile.

ŞB - O sıralarda Alman kamuoyu ve politikacılarından da yorumlar geliyordu...senin gözlemlerin neler, Avrupa'da siyasete ve protesto kültürüne bakışı da bu noktada karşılaştırmayı bekleyerek soruyorum; Gezi nasıl karşılandı, nasıl algılandı sence burada?

ET - İlk başlarda pek bir yere koyamadılar, hatta Arap Baharı ile kıyaslayan, Suriye'deki gibi iç savaşa geçen haberleri gördüm. En seviyesiz haberi de BILD gazetesi yaptı, direnişçi güzeller diye İstanbul kızlarının fotoğraflarını bastığını hatırlıyorum. Alman medyası da burada kısmen sınıfta kaldı, hala Anadolu Ajansı'nın ve TRT'nin saygın ve güvenilir olduğunu düşünenler çoktu çünkü. Ardından ilginç bir şey oldu: Çok sayıda Türkiye kökenli gazeteci arkadaşım Gezi'ye gidip haber yaptılar. Bir nebze daha doğru ve derinlikli haber yapabildiler. Çünkü genelde orada bulunan yabancı basın temsilcisi muhabirler de Türkçe bilmiyorlar. Politikacılardan genelde Gezi'yi destekleyen açıklamalar geldi. Hükümeti destekleyen var mıydı?? Bilmiyorum...Almanya'da AKP lobisine çalışan Türk kökenli politikacıları saymazsak tabii.

ŞB - Ve sizin için yani sen ve Canset İcınar için, kitap yazma fikrinin doğduğu ana gidersek; neler hatırlıyorsun? Bir de, kitap ikinizin o günlere dair yaşadıkları ve Berlin'deki eylemlerde yer alan aktivistlerin bir güncesi adeta; kitap sizin yaşadıklarınızın bir belgesi olması için mi yazıldı yoksa yaşamayan ve haberdar olmayanlara bir rehber olmasını mı düşündünüz...hedef okuyucu kitleniz kimler diyebilirsin?

ET - Canset'le Ece Temelkuran'ın Berlin'deki okuma akşamındaydık. Kreuzberg'de her yıl bir gece boyunca okuma etkinlikleri olur, her yerden yazarlar gelir. O akşamı hatırladığımda, neredeye 30 derece sıcakta, küçük bir

kütüphanede sıkış tıkiş bir insan kalabalığı vardı. 150 kişi yazarın tanıtmak istediği kitabı değil, Gezi'yi konuşmak istedi. Ne kadar etkilendiğimizi, her şeyin değişeceğini, oradaki ve Berlin'dekilerle gurur duyduğumu hatırlıyorum. Ben de tam başka bir kitap yazmakla meşguldüm. Arkadaşım ve meslektaşım Canset'e dert yandım, başka bir şey düşünemediğimi, tamamen Gezi üzerine kafa yordüğümü anlattım. Kitap yaz dedi, şakayla karışık. Anca beraber yazarsak dedim. O akşam doğdu o fikir. Ama hala olsun mu olmasın mı diye tereddüt ediydik...Ve sadece Berlin'de kendimizin ve çevremizin değişimiyle ilgili bir kitap olmasına karar verdik. Aslında çok özel bir zamandı, o anı saklamak için yazdık. Hedef kitlesi de bizim gibi iki ülkeye ilgi duyanlar. Alman ya da Türk olmak zorunda değil ama.

ŞB - Kitap Nisan'da çıktı. Okuma akşamları yaptınız, neler yaşadınız? Nasıl tepkiler aldınız? Beklediğin değişim yaşanmış mı, değişimi hissedebiliyor musun bu geçen 1 yılın sonunda?

ET - İyi tepkiler aldık, henüz değişim için çok erken, aynı Türkiye'deki gibi. Şimdiye dek memnunuz, ilgi gördü kitap; bizim hikayemizi kapsıyor çünkü, bunun için okuma etkinliklerine gelen herkes kendi hikayesini de katıyor söyleşi bölümünde...bazen de burada da aktif olmanın yollarını arıyoruz. Büyük bağlamda göçmen aktivist gruplarda bir değişim yaşandı mı, ona bakmak lazım. Daha çok insan politize oldu mu, derneklerarası çalışmalara bakmak lazım. Henüz bu konuda tam bir bilgim yok. Aradan bir yıl geçti fakat neler neler oldu! Bazen buradan baktığımızda Türkiye'de insanların gündeme nasıl yetiştiklerini merak ediyoruz ve şaşıyoruz. Çok kötü şeyler oldu, çok iyi şeyler de. Ama kutuplaşma burada da hissediliyor. Bir kemikleşme var, o kesin; aynı Türkiye'deki gibi.

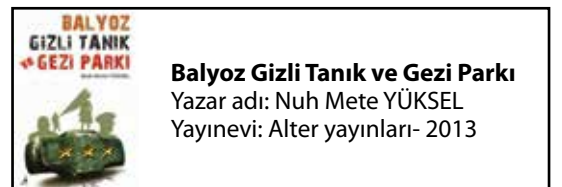
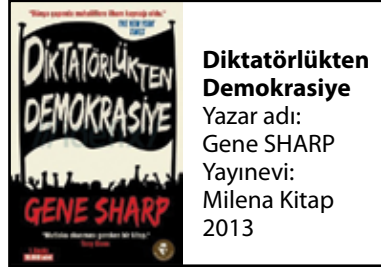
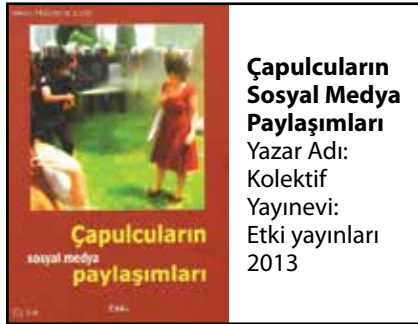
ŞB - Peki bir gazeteci olarak, Türkiye Almanya ilişkilerini nasıl görüyorsun? Erdoğan Gezi'den bu yana kendi kitlesini oluşturarak toplumu ayrıştırdı senin de dediğin gibi. Özellikle Almanya'da benzer bir kitleyi keskin bir şekilde ortaya çıkarmak için beraber çalıştığı politikacı ve akademisyen profesyonellerden oluşan bir lobisi de var.

Burada kamplaştırılan sorgulamayan, fanatik destekçilerle Almanya'da ne yapmak istiyor? Göçmen kökenli Türk toplumu etkileniyor mu bu propagandalardan ve gergin ilişkilerden?

ET - Etkileniyor tabii ki. Burada daha etkin, daha çok güç odaklı bir büyük abi projesi inşa etmeye çalışıyorlar. Buradaki çoğu insan da buna meyilli. Alman politikacılar, bu ülkenin göçmen ülkesi olduğuna bir türlü karar veremediğinden, 2014'de hala vatandaşlık konusunda çift mi tek mi diye saçma sapan bir pasaport tartışması var mesela. Ve daha da fazla alanı kapsayan göçmen kökenlilerin sorunları; eğitim sorunundan tut, aile ve kadın problemlerimize. Türk hükümetleri yıllardır hap şeklinde yardımlar, katkılar sunuyorlar; hepsi görünürde! Buradaki insanı tanımadan yapılan yüzeysel çalışmalar. Türkiye ve Almanya ilişkileri gergin olabilir ama hiç bir zaman kopmaz bence. Ancak daha kötüsü; son yaşananlar gösteriyor ki, nefret söylemine bu gidişle burada da alışmamız lazım. Mesela ben Soma faciasından sonra, orda söylenen bir beddua cümlesine yazısında yer veren ve faciayı yaşayanların ettikleri bu söz editörleri tarafından başlığa çekilen Spiegel muhabiri arkadaşımın yüzüne bakamıyorum. Bana daha bir ay önce Türk dilinin güzelliğinden bahsetti, şimdi tamamen çirkin taraflarını tanıdı ve hatta İstanbul'u terk etmeye mecbur kalmasına kadar gitti bu süreç. Bu muhabir UETD, yani buradaki AKP lobiciliğini üstlenen derneğin düzenlediği Köln mitinginde yuhalandı. Çoğumuzun ağızımıza zor alacağımız küfürlerle karşılaşması beni tekrar bir düşündürdü. Nefret ve İslam ne kadar birleşebilir bilmiyorum, ama "dış mihrak"lara karşı verilen bir savaş var, halbuki kendimiz de dış mihrak ülkesinde yaşıyoruz.

ŞB - Gezi'yi yazarak belgeleyenlerden oldunuz; sen ve Canset'in bu direnişte, direniş antolojisinde bir yeri var. Son sözünü şöyle isteyeyim senden; ilerde burda büyüyen çocuklarımıza okumaları için kitabını verirken hangi cümleyle yapacaksın bunu?

ET - "Hatırlıyor musunuz, "Her yer Taksim, her yer direniş" diyorduk ya o günlerde, işte bunun hikayesi bu. Almanca hem de, kolay okursunuz."

Ankara'nın Eymir'i

Yazı ve Fotoğraflar: Güliz Karaarslan ODTÜ Eğitim Fakültesi

Sene 1930'lar, yazar Nahid Sırrı Örik o yıllarda farkında olmadan Eymir ve Mogan göllerine yaptığı keşif gezisini şöyle anlatıyor:

Ayrancı bağlarını geçince patikayı izleyip, göllere kadar Dikmen bağlarının önünden geçip giden bir otomobil yolu varmış. (Bugünkü Konya yolu). Fakat 2 arkadaş daha kestirme bir yol biliyorlardı. Daha Dikmen'e çıkmadan Ayrancı bağlarının yanından vadi içinden geçip giden bir patika yol. İki vadi arasından düzlüğe vardık. Bu düzlük bitince birden iki gölün ikisini de gördük (Eymir ve Mogan Gölleri). Eymir çıplak dağların ortasında bir göl. Etrafındaki dağlar o kadar çıplak ki akisleri sarı, hatta beyazımtırak. Ne bir köy, ne bir ev, ne bir ağaç, yer yer sazlıklar, kirli suya girmiş mandalar.

Eymir'in bir zamanlar ki yalnızlığını böyle anlatıyor yazar. Eymir ODTÜ arazisine tahsis edildikten sonra rektör Kemal Kurdaş önderliğinde Eymir'in çıplak tepelerinden bir orman yaratıldı. Ağaçlandırma kampanyaları her sene devam etti. Artık bahar geldi mi ODTÜ'lülerin adresi Eymir'di. O yıllarda göl şenlikleri düzenlenir, hatta şenliklere gitmek için meclisin karşısından kalkan ODTÜ servislerine binilirdi. Eymir göl şenlikleri öğrencilerin iple çektiği günlerdi. O günlerde Eymir'de balık

avlama yarışmaları, kürek yarışları, hatta yüzme yarışları bile düzenlenirdi. Gölün düzeni ise bir öğrenci topluluğu tarafından sağlanırdı. Eymir'de insan ve doğanın uyum içinde yaşadığı barışçıl bir ortam vardı. Bu barışçıl ortamın simgesi ise 1963 yılında yapılmış barış çeşmesidir. Göl kenarından kayıkçının karşısından ormana doğru biraz ilerleyince karşınıza çıkar. Şu sıralar suyu akmasa da ağaçların arasında insana huzur veren bir yapısı vardır.

Şimdilerde Eymir'e kalkan otobüsler yok. Ara sıra ağaç dikme şenliklerinde ODTÜ'lüler bir araya gelip Eymir'e gidiyorlar. Eymir ODTÜ'nün koruması altında olduğu için şanslı sayılır. Ancak yine de Eymir'in sadece ODTÜ'nün değil Ankara'nın Eymir'i olduğunu ve tüm Ankaralıların Eymir'e sahip çıkması gerektiğini yeniden hatırlatmak gerekiyor. Bir yerde ne kadar çok zaman geçirirsek, oraya olan bağlılığımız artar ve orayı korumak için elimizden geleni yaparız. Tıpkı ODTÜ'lülerin ODTÜ'ye, Eymir'e sahip çıkması gibi. Ankaralılar Eymir'i yakından tanımalı, göldeki sakarmekeleri, angıtları, martıları görmeli onlarla selamlaşmalı, Ankara çiğdemini ilk açtığı zamanı yakalamalı, barış çeşmesinin yanına gidip Eymir'in ilk zamanlarını hayal etmeli, etrafından bir orman yaratan insanları düşünmeli, onlara minnet duymalı. Kısacası Eymir'i yaşamalı. Onun sürdürülebilirliği için emek vermeli. Ankaralıların elinde kalan nadir doğal alanlardan birini korumak, onu çocuklarımıza, torunlarımıza tertemiz bırakmak için elimizden geleni yapmalıyız.

Ünlü doğa filozofu Aldo Leopold Bir Kum Yöresi Almanağı kitabında şöyle der:

Karayolları Müdürlüğü yazın silfiyumların (bir çiçek türü) açma zamanında üç ay boyunca 100.000 aracın bu istikametten geçtiğini söylüyor. Bu araçların içinde en az 100.000 kişi tarih denen dersi almıştır. Belki en az 25.000'i bitki bilimi denen dersi okumuştur. Ama içlerinden 10 kişi bile silfiyumu gördüğünden şüpheliyim ve bunlardan bir kişi bile onun yok oluşunu farketmeyecek!

Arabalarla her gün yanından geçip gittiğimiz doğanın hazinelerini hiç bir zaman farkedemeyiz. Bir gün o hazineler yok olur gider, ruhumuz bile duymaz. İşte Eymir'in doğal ekosistemini kaybetmek istemiyorsak onu yakından tanımalı, tanıtmalıyız. Eymir hepimizin geleceği. Ankara'nın Eymir'i grubu da tam da bu niyetlerle yola çıkmıştır. Ankara'nın Eymir'i grubunu facebook ve twitter adreslerinden takip ederek yakında Eymirde düzenleyeceğimiz etkinlikler hakkında bilgi alabilirsiniz.

Facebook ve Twitter adresleri: Ankara'nın Eymir'i

Kaynak:
Eymir Gölü'nden Hatıralar : <http://www.odtumd.org.tr/bellek/dizi/golbayrami.pps>

Aldo Leopold, Bir Kum Yöresi Almanağı, Hacettepe Yayınlar, 2013

Kafanızı Kaldırın!

Amatör Astronom - Özgür Cengiz
ozguncengiz2008@hotmail.com - www.astronomigunlugu.blogspot.com

HAZİRAN AYI GÖZLEM TAVSİYELERİ:

Yaklaşımlar: Haziran ayının yaklaşımları ayın 1'inde başlıyor. İlk olarak güneş batarken Jüpiter-Merkür ve Ay'ı yakın konumda göreceğiz. Ardından 7 Haziran'da ise Ay ve Mars yakın konuma gelecek. 10 Haziranda ise Satürn - Ay yaklaşmasına tanıklık edeceğiz.

Gezegenler: Merkür, haziran ayı boyunca güneş battıktan hemen sonra izlenebilir. Venüs, sabah yıldızı olarak Koç takımyıldızında sadece sabahları gözlenebilecek. Kızıl gezegen Mars ve halkalı Satürn tüm ay boyunca gözlem imkanı verirken, Jüpiter, Uranüs ve Neptün bu ay gittikçe kısalan gözlem süreleri tanıyorlar bize...

Gün Dönümü: 21 Haziran'da en uzun gün, en kısa gece yaşanacak.

AMATÖR ASTRONOMUN GALAKSİ REHBERİ -11

Okuyuculardan ve blog takipçilerinden en çok gelen soruların teleskop almak isteyenlerden olduğunu gördüğümünden, bu ve önümüzdeki birkaç ay teleskoplar ve astrofotoğrafçılık ile ilgili bilgi vermek istedim.

Teleskop Nedir? sorusuna birçok insan, uzaktaki cisimleri büyüterek görmemizi sağlayan düzenek diye cevap vermekte. Öncelikle bu hatayı düzeltelim. Teleskop, uzakta net göremediğimiz cisimleri öncelikle net göstermek, ikincil olarak da büyütmemizi sağlayan optik aksam topluluğudur. Şöyle düşünebilirsiniz:

Sonsuz ışık kaynağımız güneş başta olmak üzere her yanımızdan ışık fotonları katrilyonlarca

Şekil 1 : Astronom'un birincil ekipmanı...

yağmur tanesi gibi üzerimize yağar. Bunları rahatlıkla izleyebiliyoruz. Ancak, çok uzaklardan yola çıkan ışık ışınlarının engin uzayda dört bir yana dağılmasından ötürü pek azı gözümüze gelecek kadar şanslıdır. İşte teleskop, bu az ışığı biriktirmek ve yoğunlaştırmak için işe yarar. Bu nedenle ne kadar büyük teleskop, o kadar yüksek netlik ve görüş demektir.

Sevgili bir dostumun verdiği güzel bir örnekle biraz daha açıklamaya çalışayım. Yıldızların, gezegenlerin ve nebuların uzaydan gelen ışıklarını bir yağmur gibi düşünün. Bunun altına bir bardak ve bir kova koyduğumuzu farzedelim. Hangisi daha çok su toplar? Elbette kova... İşte bu yüzden teleskopların "aperture" dediğimiz ışığı alan ağır açıklıkları büyüdükçe, daha uzaktaki cisimleri görme şansımız da orantılı şekilde artar.

Temel olarak ışığı toplamanın 2 yolu vardır. Ya mercek kullanırsınız ya da ayna. Bu nedenle teleskoplar esas olarak mercekli (**refraktif**) ve aynalı (**reflektif**) olmak üzere ikiye ayrılabilir. Bir üçüncü cins ise bu ikisinin karışımından ortaya çıkan **katadioptrik** teleskoplardır. Bu teleskoplar hem ayna hem de mercek kullanırlar

Şekil 2 : Teleskobun çalışma mantığı (@Erkan Tozluyurt Blog)

ancak fiyatları yüksektir. Ayrıca sadece görünen ışığı değil diğer ısımaları da **görebilen radyo teleskoplar** da vardır.

Teleskoplar oküler ve objektif denilen iki iç içe tüpten oluşur. Objektif'in amacı ışığı toplamak, okülerin ışığı ise toplanan ışığı büyüttür. Objektif çapı ne kadar büyük olursa, görüş kalitesi de o oranda artar. Örneğin 50 mm çaplı bir teleskop, 5 mm çaplı göz bebeğine göre 100 kat fazla ışık toplar. Oküler dediğimiz göz merceği kısmı ise bu toplanan görüntüyü belli oranlarda büyütür gözümüze iletir.

Matematiksel olarak büyütmenin limiti yoktur. Ancak her büyütme netlikten fedakarlık etmek demektir. Büyütme gücü Objektifin odak uzaklığının, okülerin odak uzaklığına bölümüyle bulunur. Örn. 200 mm çaplı bir objektifiniz var ve odak uzaklığı 2000 mm. Göz merceğinizin odak uzaklığı ise 5 mm. Büyütme gücü = 2000/5=400 olacaktır. Her ne kadar büyütmenin teoride sınırı yoksa da, verimli bir büyütme sınırı vardır. Üreticiler teleskop kitapçıklarında bu sınırı belirtirler.

Bu odak uzaklıkları oranı teleskobun çözünürlüğünü de belirler. Öyle ki, yüksek büyütme isterseniz, gökyüzünde baktığınız

görüş alanı daralır. Her teleskobun kendine has bir maksimum çözünürlüğü vardır ve bu çözünürlük yay dakikası veya saniyesi şeklinde ifade edilir.

Dünyanın en büyük teleskopları, gözlem şartlarının en iyi olduğu yerlerde bulunur. Hawaii'de Mauna Kea Gözlem evindeki her biri 10 metre çapındaki aynasıyla KEK teleskobu dünyanın en büyük optik teleskobudur ve her bir ayna ağırlığı 300 tondur. Bunu, Şili'deki Atacama çölünde bulunan VLT (Her biri 8.2 metre çaplı 4 teleskop), Rusya'daki Arkhyz teleskobu (6 metre çaplı), Kaliforniya'daki Palomar teleskobu (5.1 metre çaplı) takip eder. Son haberlere göre Mauna Kea gözlem evine 30 metre ayna çaplı bir teleskop yapılacağı söyleniyor.

Önümüzdeki ay Mercekli teleskopları daha yakından inceleyeceğiz.

Şekil 3: "Thirty Meter Telescope (TMT) – 30 Metre Teleskobu" adı verilen ve isminden de anlaşılacağı üzere 30 metre uzunluğundaki bu yapı Dünya'nın en büyük optik teleskobu olacak.

Herkese açık ve temiz gökyüzü dileklerimizle...

Barcelona Yazıları II

Murat Sevinç

İki meydan...

İki büyük, tarihi meydan. Tarihçeleri internette var, o kısmı boş veriyorum.

Biri İspanya, diğeri Katalonya. İsimleri ile konumları, büyüklükleri, açıldıkları yollar, bir araya getirdikleri, gezinen insanların halleri, çeşmeleri, döşeme taşları, her şeyleri birbirinden farklı. Farklar, adlarının gereğiymiş gibi görünüyorlar. Değiştirsенiz, ikisine de yakışmayacak yeni isimleri. Hak etmişler sanki o şekilde adlandırılmayı. Olumlu ve olumsuz biçimde. Büyük olandan başlayalım.

Ağır başlı, kibirli, mesafeli olandan.

Plaça Espanya. Havaalanı otobüslerinin ana duraklarından biri burada. Barcelona'da gördüğüm en büyük meydan. Yaşadığım yere iki yüz metre uzaklıkta olduğu için sık karşılaşıyoruz. İrili ufaklı altı ana caddeyle birleşiyor. Her biri, şehrin diğer meydanlarına açılan ya da o meydanlara açılan caddeleri kesen, üç dört kilometre uzunluğunda yollar. Hepsı ağaçlıklı ama bunlardan biri yani ucu önce Barcelona Üniversitesi'ne -ki Üniversite Meydanı olarak adlandırılıyor- ardından kısa bir yürüyüşle Katalonya'ya varan, bizim Kumrular Sokağı'nın çok benzeri bir cadde. İki yanında çınar ağaçları. Çok geniş. Tam ortasında yayalar ve bisikletliler için bir yol. Ayrıca araç yollarının yanında da yine geniş kaldırımlar. Hemen her caddede olduğu gibi, yürüyüş kısmı araç yolundan daha geniş. Kaldırımlar ferah ve böylesine güzel olunca, insanlar da yürüyor haliyle... Şu ana dek, 'kaldırım değil konut istiyoruz, kahrolsun geniş kaldırımlar, bizim Ankaralı'lardan ne eksikimiz var?' diyerek nümayiş yapan bir Katalan gruba rastlamadım. İşte Kumrular'a benzeyen bu güzelim caddenin de açıldığı yer aynı meydan. Benim için biraz da bu nedenle anlamlı sanırım. Yani kendisi görkemli olduğu için değil de, Kumrular'ın Barça versiyonunun kendisine açılmasına izin verdiği için...

Meydanın tam ortasında koca bir kavşak var. Trafiğin yoğun olduğu. Bir ucunda karakol, bir ucunda büyük ve meşhur bir otel, bir ucunda Arena adında ve Arena'yı andırır mimarisıyla (ki gerçekten aranamış eskiden) alışveriş merkezi. Asıl önemli kısmı, iki devasa ve kırmızı briketli kulenin arasından başlayan geniş mi geniş yol. İki kenarında fiskiyeleri ve banklarıyla. Bu yolun sonu, onlarca basamaklı merdivenleri çıkıp nihai olarak varacağınız çok görkemli bir yapıya çıkıyor. Yaklaşık yüz yıl önce hali vakti yerinde bir burjuvanın inşa ettirdiği ve bugün Ulusal Müze olarak hizmet veren bina. Aşağıdan bakıldığında tüm bu merdivenler ve yapı görünür, olanca görkemiyle. Yukarıdan bakıldığında görünen, şehir. Ama her yerini görebildiğiniz bir açı değil bu. Her bir basamağında turistler oturmuş durumda. Merdivenlerden indiğinizde, meydanın tam orta yerinde devasa bir çeşme/havuz ki haftanın üç günü buradaki

su ve müzik gösterisi en şamatalı turistik faaliyet. Güzel gerçekten ama sonuçta o kadar seyirciyi neden hak ettiğini anlamış değilim. Muhtemelen bütün rehber kitaplarında "kaçırmayın" yazdığı içindir. Akşam dokuz gibi başlıyor bu gösteri ve yaklaşık iki saat sürüyor. O saatteki kalabalığı anlatması hakikaten çok güç. İki kırmızı

görüyorsunuz, bir özelliği yok. Ancak ortalarda bir kaç basamakta oturup yani o görkemin zirvesine tenezzül etmeyip arada bir yerlerde dinlenir, şehre bakarsanız; bu kez ağaçların arasından şehrin vaatlerini fark ediyorsunuz. Her şeyini görmenize izin vermiyor. Yalnızca göz kırıyor. İşte o basamaklar pek güzel; itirazım yok. Bir de tabii, sigara içmek kaydıyla. İçmeyen boşu boşuna bakmış olur, tadı çıkmaz. Ama 'dumanın' en yakıştığı yeri sonra anlatacağım, şimdi değil.

Adlarını hak etmişlerdi ya... İşte bu meydanın adı İspanya. Devlet'in ta kendisi; görkemi, organizasyon yeteneği, polisi, şusu busu. Biraz soğuk yüzü ama biraz da konforu. İşi biten hiç kimse kalmıyor meydanda. Devlete işi düşenler gibi. Havuz gösterisi yoksa o akşam, bomboş, bana kalırsa hak ettiği de bu; tüm güzelliğine ve sadeliğine karşın. Eh, güzelliğin on par etmez, şu bendeki aşk olmasa...

Ama Katalonya Meydanı öyle değil. O da adını hak ediyor. Hem de nasıl. Adı için kanını dökmüş, haliyle tadını çıkarıyor. Çatır çatır... Çok da yakışıyor.

Bir sonraki yazıda...

Not: Bu yazının birinci bölümü Nisan 2014 sayımızda yayımlanmıştır. / Solfasol

kulenin başından, Müze'nin önüne dek insan seli. Orta yerde bir de küçük büfe var. Meşrubat, bira vs. satıyor. Her yerde karşınıza çıkan metal sandalyeler ve banklar sayesinde konfor da sunuyor insana. Yaşlılar pencere kenarında oturup sokağı seyretmeyi sever ya; onun gibi, bir köşeye kaykılıp gelen geçene bakmak, yalnızlığın sıkıntısını gidermek için ideal bir yer. Eylül sonunda Katalan festivallerinden biri (en büyüğü) burada da yapılıyor ve yüz binlerce insan geliyor. Tabii deliye her gün festival! Her Allah'ın günü şehrin bir caddesinde şenlik var. En matrağı Gracia mahallesindeydi. Merkeze yakın meşhur mahallelerden biri Gracia. Mahallenin her bir sokağı, mahalli örgütleyiciler tarafından süsleniyor ve bir iki akşam muhtelif konserlere de misafirlik ediyor. Sokakların gökyüzüne bakan kısmı, duvarları, köşeleri, her bir noktasında bir başka yaratıcı çalışma. Çok şenlikli. Sonunda da birinci (en süslüsü!) seçiliyor. Tabii kalabalığı tahmin edersiniz. Neyse, buranın şenliği anlatmakla bitmez. Geçenlerde bir mağaza vitrininde t-shirt gördüm. Önündeki baskıda, gözlüklü ve elinde içkiyle bir kurbağa şezlonga uzanmış keyif çatıyordu. Altında da şöyle yazıyordu: "kriz mi, boş versene..." Buradaki ruh halini özetliyor olabilir. Ya da belki de turistlere caka satmanın bir yoludur, bilemiyorum. Ama bildiğim, şu ana dek hiç kimsenin bana, 'milli gelirinizdeki artışınıza ve üç çocuk siyasetine çok imreniyoruz, keşke Tayyip bizde...' gibi bir ifade sarf etmediği. Sokak şenliklerini geçelim.

İşte İspanya meydanı böyle bir yer. Söyleyebileceğim, belirgin bir görkem. Bu kadar. Merdivenleri çok güzel. Çok. En üst basamağı değil ama. Oradan şehri

Ankara'da Haziran Sergileri

Özgür Ceren Can
ozgurcerencan@gazetesolfasol.com

Serdar Kaynak

Salt Ulus Gülsün Karamustafa / Vadedilmiş Bir Sergi 22 Nisan - 21 Haziran

Adını, Gülsün Karamustafa'nın "Vaad Edilmiş Resimler" (1998-2004) serisinden alan "Vadedilmiş Bir Sergi", Karamustafa'nın iki farklı sanatsal varoluş biçiminin; yerel sanat izleyicisi düşünülerek yapılmış resimleri ile daha deneysel bir yönde ilerleyen sanat pratiğinin buluşma noktasının altını çiziyor. SALT Ulus için yeniden düzenlenen sergi, sanatçının 70'lerin sonundan günümüze dek üretmeye devam ettiği resim, kolaj, enstalasyon ve video işlerini içeriyor. Karamustafa'nın göç, yerellik, kimlik, kültürel farklılık ve toplumsal cinsiyet gibi konuları tekrar tekrar, farklı açılardan ve çeşitli mecralar üzerinden ele alması, 40 yılı aşkın sanatsal pratiğinin döngüsel özelliğine işaret ediyor. "Vadedilmiş Bir Sergi"nin yapısını, sanatçının pratiğindeki bu sarmal hareket oluşturuyor.

Cer Modern Erwin Olaf / Anlatılmayanın Güncesi 29 Nisan - 15 Temmuz

Erwin Olaf'ın sanatı, kolay belgeliği reddeden gözden kaçan ve örtülü söylenmemişler üzerine kurulu. Olaf, sanatçı kimliğini ve markalaşan imzasını son derece stilize ve kurnaz bir şekilde görüntülerken; sosyal konuları, tabuları ve burjuva klişeleri ele alıyor. Keskin estetik sezgisiyle Olaf, izleyiciyi bilinçle tasarlanmış ve gizlenmiş tematik alanının içine davet ediyor; oysa sonunda, onun sıra dışı tarzının dramatik görsel ve duygusal etkisini teslim etmeyi asla kaçırıyor. Olaf'ı bir yöntemle belirlediği konularını görsellik ve ışık tasarımıyla mükemmel bir kompozisyon içinde kurarak çağdaş yaşamın özünü yakalıyor. CerModern, sanatçının son iki yılda ürettiği iki serisini Ankara'lı sanatseverlerle buluşturuyor. Berlin ve The Keyhole serilerini içerecek olan seçki, Olaf'ın kuramsal çizgisini sosyo-politik bir manevraya dönüştürüyor.

Picasso: Doğduğu Evden Seramikler ve Gravürler 6 Mayıs - 20 Temmuz

Pablo Picasso'nun görme biçimlerine damgasını vuran ve üslupsal geçiş örneklerini sunan "Doğduğu Evden Gravürler ve Seramikler"

isimli sergisi; sanatçının doğduğu evden, Málaga'daki Museo Casa Holding ana Natal Koleksiyonu'ndan seçilen gravür, seramik ve kişisel eşyalarından oluşuyor.

Küratörlüğünü Mario Virgilio M. Arroyo tarafından yapılan ve Picasso Vakfı ve Picasso Evi Müzesi işbirliğinde yapılan; sanatçının çocukluk döneminden patik, gömlek gibi kişisel eşyalarının da yer aldığı sergi Picasso'nun sanatçı kimliğinden önce Malagalı sıradan bir çocuk olduğunun vurgusu öne çıkarılıyor. Sergi'de Picasso'nun Málaga'daki evinden seçilen 56 gravür ve 8 seramik eserden oluşan çocukluk dönemine ait özel eşyaları da yer alıyor. Picasso Vakfı, Picasso Evi Müzesi Koleksiyonu'ndan derlenen gravürler, sanatçının klasisizm, kübizm ve gerçeküstücülüğü birleştirdiği ve dönüştürdüğü yarım asırlık ışıltılı yaratım serüveninde, 1923 ve 1969 yılları arasında kullandığı kalıpları, tekniği ve tarzı panoramik bir bütünlük içinde sunuyor.

Kav Sanat Galerisi / Kav Genç Sanat 3. Karma Sergi 4 Haziran - 24 Ağustos

KAV Sanat Galerisi sezonun son sergisini izleyicilerin beğenisine sunuyor. "KAV 3. Karma Sergisi" KAV Sanat Galerisi ve KAV Genç Sanat'tın açılışlarından bu yana sanatseverlerle buluşan ve Türkiye'nin önde gelen usta ve genç sanatçılarını bir araya getiriyor. Sergide Adnan Turani, Altan Çelem, Aslı Kutluay, Aydın Ayan, Cihat Aral, Çiğdem Buçak Telli, Devrim Erbil, Gülten İmamoğlu, İbrahim Balaban, Nur Özalp, Orhan Umut, Saim Erken, Tansel Türkoğlu, Tunç Tanışık, Utku Varlık, Alper Aydın, Banış Can Aksakal, Burcu Ayan Ergen, Ceyda Güler, Deniz Onur Erman, Derya Özparlak, Didem Durukan, Ercan Sert, Evren Karayel Gökkaya, Evrim Özeskici, Ezgi Özkılıç, Gülistan Karagüzel, Gülliz Baydemir, Hasan Şahbaz, Kadriye Kantık, Kudret Türküm, Mustafa Karasu, Müge Ceyhan, Nadide Acar Karaca, Neslihan Kıyar, Neslihan Öztürk, Oğuz Kaleli, Olgu Sümengen Berker, Perihan Şan Aslan, Pınar Baklan Önal, Ramazan Can, Sema Maşkıllı, Serdar Kaynak, Süleyman Çağlayan, Şenol Bora, Tansu Akmansoy, Tarık Töre Elgay, Yiğit Altıparmakogulları, Yiğit Can Alper, Zeynep Özdemir olmak üzere 50 sanatçı yer alıyor. "KAV 3. Karma Sergisi" 120'yi aşkın tuval üzerine akrilik ve yağlıboya, gravür, metal ve mermer heykeller, seramik ve cam eserlerden oluşuyor.

Festivale "Askıda Bilet" Damga Vurdu

17.Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali kapsamında bu sene ilk kez başlatılan, ASKIDA BİLET uygulaması yoğun ilgi gördü 8-15 Mayıs tarihlerinde gerçekleşen festivalin gündüz seanslarının hepsi askıya çıktı.

Festivalin, ilk üç gününü, Türkan Şoray, Hülya Koçyiğit ve Türk Eğitim Derneği, askıya çıkartarak, katılımcıları Kızılırmak sinemasında misafir ederken, geri kalan günleri de Emek Elektrik Endüstrisi ve VAEST firması askıya çıkarttı.

Birbirinden güzel filmlerde gündüz seanslarını ücretsiz izleme imkanına kavuşan festival katılımcıları uygulamadan çok memnundu. Uygulamanın gelecek yıllara da yansımaları isteyen katılımcılar, "her sene olduğu gibi bu sene de kaliteli filmleri izleme imkanına kavuşuyoruz. Gündüz seanslarının ücretsiz olması, festivale ayrı bir güzellik kattı" sözleriyle memnuniyetlerini dile getirdi.

Salt Ulus'un Avlusunda Açık Hava Sineması

Gülsün Karamustafa'nın SALT Ulus'taki sergisi *Vadedilmiş Bir Sergi* kapsamında düzenlenen "Yersiz Yurtsuz" adlı gösterim programında, göç, kimlik, kültürel farklılık ve arabesk kültür gibi temaların işlendiği dört Türk filmi yer alıyor. "Yersiz Yurtsuz" gösterimleri, 29 Mayıs'tan 19 Haziran'a Perşembe akşamları SALT Ulus'un avlusunda.

SALT Ulus'ta Açık Hava Sineması: Yersiz Yurtsuz 29 Mayıs-19 Haziran SALT Ulus, Ankara

Vadedilmiş Bir Sergi'nin paralel etkinliği olan program kapsamında, Gülsün Karamustafa'nın işlerinde sıklıkla ele aldığı *hareketlilik* (göç, zorunlu göç, yerinden edilme, kaçma, yer değiştirme), kimlik, kültürel farklılık ve arabesk kültür gibi temaları işleyen dört Türk filmi gösterilecek.

Gurbet Kuşları, daha iyi bir yaşam için Kahramanmaraş'tan İstanbul'a göçen bir ailenin büyük şehirdeki yaşam mücadelesini konu alır. Eski bir otobüsle Türkiye'den Stockholm'e kaçak işçi olarak götürülen bir grup insana odaklanan **Otobüs**, şaşkınlık ve çaresizliklerle dolu bir yol ve göç hikâyesidir. **Almanya Acı Vatan**, Almanya'da işçi olarak çalışan Güldane ile formalite icabı evlendiği Mahmut'un Berlin'deki zorlu hayatlarını anlatır. 1970'li yılların

İstanbul'unda, Dolapdere'nin arka sokaklarından Kolera Sokağı'nda geçen **Ağır Roman** ise, Metin Kaşan'ın aynı adlı romanından uyarlanmıştır.

Gösterimler ücretsizdir.

Vadedilmiş Bir Sergi, 21 Haziran'a kadar SALT Ulus'ta görülebilir.

SALT Ulus
kurucu Garanti Bankası
Atatürk Bulvarı 12 - Ulus 06250 Ankara Türkiye -
T +90 312 324 30 24

"Otobüs" filminden bir sahne.

Yeni-İnsan ve Kadim-Doğa Akropolis

Reşit İmrahor

Gazetemizin emektarlarından, kültür/sanat editörümüz Özgür Ceren Can, nihayet bizim işlerden vakit bulup kendine bir sergi yapabildi. Biz pek lafını etmesek de aslında bir seramik sanatçısı Özgür Ceren Can. Ne ara vakit buldu bilemiyoruz (demekki yeterince yüklenmiyoruz..), çok güzel işler çıkarmış ortaya. Editörümüzün, bize rağmen bu başarısı karşısında biz de kayıtsız kalamadık. Fakat bu güzelim ropörtaj fırsatını da heba edemezdik. Bu işi hakkıyla yapabilecek tek bir kişi vardı aklımıza gelen: Şiyrir yazarı şair, hikayesi olan muharrir Reşit İmrahor. Köşe bucak aradık, nihayet Reşit Bey'in izini bulduk. Fakat ikna etmek kolay olmadı ama hatırlı tanışılarımızı araya koyduk (ricacımızın Reşit Bey'in ev sahibi olması sanıyoruz bir hayli etkili oldu). Nihayet razı oldu ancak tek bir ricası vardı: "Reca ederim gaste göndermeyin, popüler şeylerin dikkatimi dağıtmasına müsaade etmemeye çalışıyorum. Müstakbel eserim üzerinde çalışıyorum, kendisi japon kabuki tiyatrosu hakkında dilekçe formunda yazılmış ilk eser olma özelliği taşıyor..." Kolayca farkedildiği gibi röportaj konumuzdan ziyade yeni eserinden sözlemeye can atıyordu. Yeni eserine sonraki sayılarımızda yer verme sözünü alınca hemen söyleşiye geçti. Vakti pek yok ve telaş çok gözüküyordu.../ Solfasol

Sual: Ceren kuzum, bilsen bilsen sen bilirsin: Nedir bu insan evladının çamur çanak merakı ki 10 bin sene mukaddem çanak çömlekli noolilitikten beri bir turlu vazgeçemediği?

Özgür Ceren Can: Kültürü insanın doğaya alternatif olarak yarattığı maddi manevi değerler bütünü olarak düşündüğümüzde seramik, yani toprağın pişirilmesi insanoğlunun en eski müdahale alanlarından biri. Basit günlük kullanım eşyalarından, törensel objelere dek uzanan çok geniş bir yelpazede seramiğin kullanıldığını görüyoruz. Bir medeniyetin yaşam biçimini ve gelişmişlik düzeyini seramiklerinden okuyabiliyoruz. Mesela Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde Çatakhöyük'te bulunmuş Neolitik dönem, pişmiş toprak ocak için kap altlığı ve üzerinde küçük bir güveç vardır. Bu obje tek başına beni oldukça etkiliyor. Düşünsene insan "insan" oluyor, yerleşiyor ve bir yaşam biçimi yaratıyor. Ürünü ve zamanı arttıkça da bu seramikleri bezemeye, kendini ifade ettiği sembolik bir dili oluşturmaya başlıyor. Çatalhöyük kadim bir yerleşim merkezi olarak başlı başına heyecan verici zaten; "Akropolis" sergisi henüz proje aşamasındayken yalnız seramikleri ile değil kent planıyla ilgili olarak da sürekli takılıp kaldığım bir yer.

Sual: Hadi bunu annadık, peki ya sana bu seramiği yaptıran ızdırabın nedir?

Ö.C.C.: Kendimi gerçekleştirmek! Bu kadar basit... Alet kullanınca, hatta bazen yaratınca, toprağa şekil verince, onu pişirince, havanda "sır" dövüp, pişmiş toprağı sırlayınca, tekrar pişirince ve bütün bu yaratım/üretim/inşa sürecinin sonunda insanlığı idrak ediyorum Reşit Amcam.

Sual: Bu sergi için yaptıklarını nasıl beğendin de sergilemeye karar verdin? Bir de serginin adını nereden buldun? Akropolis'in "yüksek kent" manasına gelmesinden hareketle eserlerini varillerin üzerine dizmene pek şaşırmadım, ne yalan söyleyeyim.

Ö.C.C.: Sen beğenmedin mi yoksa işlerimi? Öyleyse çok şaşırmam çünkü ben de öyle aman aman beğenmiyorum. Ama seviyorum onları. Sergilemek de benim için paylaşmak demek. Daha fazlası değil. Serginin adını arkadaşım Senem Çağla Bilgin ile birlikte bir akşam kahve içerken bulduk. Akropolisler Antik Yunan kentlerinin en yüksek kesimde yer alan özel bölgeler. Erken dönemlerde kentin ana arterleri buralarda yer alırken M.Ö. 5. yüzyılda Akropolisler tamamen tapınaklara ayrılmış, içinde yaşanmayan kutsal, kıymetli bir alan haline gelmişler. Benim inşa ettiğim kentin de içinde yaşanmıyor, aynı zamanda ayrıksı ve kıymetli...

Sual: Sergideki işlerde seramik dışında malzeme olarak metal de var. Metal dediysem inşaat çivisiyle mi! Bunları seramikle harmanlamak nasıl bir ihtiyacı karşıladı?

Ö.C.C.: Çivi de insanın doğaya bir başka enteresan müdahalesi benim için. Basit ama konstrüktif vurgusu çok kuvvetli. Bir de tam istediğim noktalarda forma dinamizm katıyor. Evet, çivi yapılarının dinamizm ihtiyacını karşıladı

diyebilirim. Normalde sabitleyen bir araç olmasına karşın benim için hareket olanağı sağlıyor.

Sual: Toprağa şekil vermek, onu başka malzemelerle birlikte bir şey'e dönüştürmek o kadar kolay olmasa gerek, bi dünya malzeme bilgisi ister tahminim. Hangi kil olacak, neyle karıştırıcan ki çatlamasın, şeklini nasıl tutturan, ne kadar sıcakta ne kadar pişirecen? Bu kadar teknik bilgiyi kıskanan diğer sanat erbapları seramik sanatkarlarına bir çanak-çömlek ustası muamelesi yapıyorlar mı?

Ö.C.C.: Yapıyorlar. Ancak aslında bu kökeni çok eskiye dayanan ve el işçiliğinin, emeğin ikincil olduğuna dair bir algı. Dünya tarihinde uzunca bir süre şair heykeltıraştan daha üstün görülüyor. Elbette bugün gelişmiş toplumlarda bu ötekileştirmeler çoktan rafa kalktı. Ancak bizde hala devam ediyor. Seramik ülkemizdeki pek çok sanat kompetanına göre tekniğe, zamana bağımlı olduğu ve içerdiği fikir kadar nesnesi de baskın olduğu için "güncel" değil, hatta demode. Gerçi ben bu burun kıvrımları pek umursamıyorum. Ayrıca bence zanaatkârlık da muhteşem bir şey! Marangoz ya da cam ustası olacağımı bilsem bir hayat daha yaşamak isterim.

Sual: Bi dünya havalı galeri vardı şekerim ne diye bi inşaat şantiyesine niyetlendin?

Ö.C.C.: Aslında Brewer'da inşaat neredeyse bitmek üzere. Dolayısıyla seramik sergilemek için gerekli korunaklı alanı sağladı bana. Bazı havalı galerilere başvuru yaptığım oldu, ancak kabul edilmedi. Bazılarını da baştan ben eldim mekân olanaklarını beğenmediğim için. Brewer tam isabet! Apartman dairesinden, dükkândan bozma galeri mekânları beni boğuyor. Biraz daha yüksek tavan, daha çok mimari tasarım ve serbesti istiyorum. Sergileme sırasında işler, teşhir düzeni, mekân, hatta ses ve koku gibi unsurlar ortak bir dil konuşmalı bence. Seçilen mekân ve galeri yönetimi esnek ve açık fikirli olmalı. Ayrıca bu havalı galeride sergi açma işleri biraz doğru kişilerle bağlantı halinde olmakla ilgili. Sonra fazla "business" mantığı var, afili sözleşmeler falan imzalanıyor. Bir kere ben "sanat kariyeri" denilen şeye pek inanmıyorum. Havalı bir galeriye adımımı atmam demiyorum ama öyle bir galeride sergi açmak için de yanıp tutuşmuyorum.

Sual: Sergiyi gezerken bir grup talebenin -zannederim müspet ilimlerden biyoloji tahsil ediyorlar- muhabbetine kulak misafiri oldum. Ne deseler beğenirsin, senin seramikleri moleküllere, efendime söyleyeyim, tek hücreli

mahlûkata benzetiyorlarmış! Dur şunları bir paylayayım derken ben, seğirtip gidiverdiler! Ertesinde aldı beni bir düşünce... Sen ne dersin?

Ö.C.C.: Talebeler haklı galiba. Daha önce açtığım Şehr-i Mahlûkat seramik sergisinin mahlûkatları Akropolis'e sızmış olabilir. Ve tabii seramiklerimde organik dokuların oldukça öne çıktığı bir gerçek. Muğla'da açtığım sergiyi gezen yedi sekiz yaşlarında bir çocuk notunda çanağımın içindeki "şeyler"i gerçek sandığını yazmıştı. Bir de teşekkür etmiş. Çok tatlıydı.

Sual: Bunca seramik için hatırı sayılır bir para harcamış olmalısın, bu ise hevesli sponsor vardır kesin, seninkiler hangileriydi bu sergide? Bir de bunca masrafla ve daha çok emekle yaptıklarını satın alan oluyor mu? Neyle geçiniyorsun?

Ö.C.C.: Sponsorum ailemin ben sıkıştıkça ceplerini karıştıran pamuk elleri. Bu işlere hatırı sayılır paralar harcanıyor, evet. Beni ağırlıklı olarak eşim Murat Erişti destekliyor hem maddi hem de manevi olarak. Ben de seramik dersi veriyorum. Sanat yatırımları sorunlu bir alan... Sergi masrafları için bir içki firması sponsor olabilirdi ancak artık yasalar ve yönetmelikler buna engel oluyor. Satış oluyor elbette. Ancak sanatsal etkinliğin kesintisiz sürdürülebilirliği için sanatçılar daha örgütlü bir biçimde bir araya gelip maddi problemleri için çözüm arayışına girmeli diye düşünüyorum. Sanatçı için satış odaklı bir geçim formülü ile bir yere varılamaz.

Reşit Bey! Daha demin buradaydın!

Özgür Ceren Can

1980 yılında Ankara'da doğan Özgür Ceren Can, 2003 yılında Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü'nden mezun oldu. Yurt içinde kişisel sergiler açtı, pek çok karma sergiye katıldı.

"Akropolis" seramik sergisi, Galerim Sanat Galerisi'nin ev sahipliğinde, 23 Mayıs- 1 Haziran tarihleri arasında izleyiciyle buluştu.

Fotoğraf: Şefik Bayram

Sinemanın Büyüsü 25. Kez Şehre Geliyor Ankara Uluslararası Film Festivali

Tanju Gündüzalp

Ve geldik Haziran'a... Ankara'nın festival zamanının finalini, Ankara Uluslararası Film Festivali ile yapıyoruz. Festival bu yıl tam tamına 25. yaşını kutluyor. Dile kolay, çeyrek asırlık bir çınar festivalimiz. Festival bu yıl, 5 – 15 Haziran tarihleri arasında yapılacak.

Bu yılki festivalde, Türkiye Sineması'nın 100. yılı olması sebebiyle, Ankara'nın sokakları, meydanları, parkları, sinemamızın görselleriyle donatılacak.

Festival gösterimleri, Kızılay Büyülü Fener Sineması ile Alman Kültür Merkezi'nde yapılacak.

Festival, 25. yılında temasını "Bellek/sizleşme" olarak belirledi. Geçmiş günümüze taşımak ve yeniden anlamlandırmak olarak düşünülen bellek vurgusu, festivalin genel çizgisini de ortaya koyuyor.

Festival Onur Ödülleri,

"Aziz Nesin Emek Ödülü", 1963 yılında "Susuz Yaz" filmiyle başlayan kariyeri ve sinemamıza yapmış olduğu katkılarla Hülya Koçyiğit'e verildi.

"Kitle İletişimi Ödülü" ise Sevdâ–Cenap And Müzik Vakfı'na verilmesi kararlaştırıldı.

"Sanat Çınarı Ödülü" ise ünlü balerin Meriç Sümen'in oldu.

Ödüller, festivalin açılış gecesi olan 5 Haziran'da sahiplerine sunulacak.

Ulusal Film Yarışması,

Bu yıl Festivalin en ilgi çekici bölümü Ulusal Film Yarışması. Jüriliğini, yönetmen Tayfun Pirselimoglu, oyuncu Belçim Bilgin, oyuncu Mert Fırat, öğretim üyesi Dr. Ali Karadoğan ve Yunanlı görüntü yönetmeni Andreas Sinanos'tan oluşuyor.

35 film arasından seçilen 10 film şöyle: Kusursuzlar, Cennetten Kovulmak, Mavi Dalga, Bi Küçük Eylül Meselesi, Şarkı Söyleyen Kadınlar, Bir Varmış Bir Yokmuş, Daire: Yönetmen, Gözümün Nuru, Özür Dilerim, Üç Yol.

Kısa Film ve Belgesel,

"Kısa Film" yarışmasında, "Kurmaca", "Deneyisel" ve "Canlandırma" dallarında 57 film yarışacak. "Belgesel" dalında ise 11 eser yarışacak.

Tanıklıklar

Festival, sinemacıları toplumun belleğine kayıt tutan tanıklar olarak kabul ederek, bu yılki etkinlikler kapsamında **'direniş ve toplumsal hareket'** konularına değinen belgesel filmleri "Tanıklıklar" bölümünde izleyici ile buluşturuyor. Ayrıca "Tanıklıklar" bölümünde filmleri gösterilecek yönetmenler bir söyleşi ile de bir araya geliyor.

Dünyadan Kısalar

Bu bölümde Almanya'dan, İngiltere'den, İran'dan ve Türkiye'den 6 kısa film yer alacak.

Romanya Belgeselleri

Festivalin uluslararası bölümünde de yükselen Romanya ve Polonya Sineması'nın kısımlarını izleyebileceğiz. Ayrıca, Romanyalı ve Türkiyeli belgeselciler ile konuk farklı ülkelerden belgeselcilerin bir araya geleceği **Uluslararası Belgesel Forumu** da bir başka etkinlik.

Türkiye'de Video Sanatının 40 Yılından 40 Video

Nil Yalter'in, Paris'te "La femme sans Mete" (Başsız Kadın) videosunu yapmasından bu yana Türkiye'de 40. yılındaki bu sanatı, Festival 22 sanatçının 40 video çalışmasıyla kutlayacak.

Video Sergisi: "Gökyüzüne Bakmak"

"Looking at the Big Sky (Gökyüzüne Bakmak)" başlığı altında, 14 genç Alman video sanatçısının 14 videosu festival boyunca izlenebilecek.

1. Dünya Savaşı'nın 100. Yılı

Festivalde bu yıl, 1. Dünya Savaşı'nın 100. yılı nedeniyle savaş üzerine klasik olmuş 5 filmden oluşan bir seçkide izleyeceğiz.

Orson Welles'in İzinde

Ortak belleğimiz çerçevesinde William Shakespeare'in 450. yaş günü, Orson Welles gibi sinema tarihinin en önemli yönetmenlerinden birinin "Othello" filmiyle kutlanacak. Sinema tarihinde önemli bir yeri olan "Othello" filminin onarılmış kopyasını ilk kez izleyeceğiz.

Güney'den

Portekiz, İspanya, Brezilya ve Meksika sinemalarından örneklerin yer aldığı bölüm izleyiciyle buluşacak.

Usta İşi

Festivalin "Usta İşi" adlı bölümünde dünyaca ünlü yönetmenlerin

filmlerinden bir seçki yer alacak.

Sinemanın Yeni Yıldızı: Romen Sineması

Son yıllarda büyük çıkış gösteren komşu ülke Romen Sineması ise festival programında kısa filmleri yanında uzun metrajlı yapımlarıyla da yer alacak.

Avustralya Genç Sineması

Dünyanın yine son dönemde yıldızı parlayan sinemalarından Avustralya Genç Sineması'nın seçkin örnekleri de izleyiciyle buluşacak.

Çocukların Festivali

Festival'in çocuklara özel bölümünde üç film gösterilecek. Almanya'dan yönetmen Byambasuren Davaa'nın "Sarı Köpeğin Yuvası" (Die Höhle des gelben Hundes) filmi... Yönetmen Albert Lamorisse'nin filmi "Kırmızı Balon" (Le Ballon Rouge)... Lamorisse'nin 1953 yılında Cannes Film Festivali'nde En İyi Kısa Film ödülü almış "Beyaz Yele" (Crim Blanc) filmi de çocukların izleyebileceği diğer yapımlar... Bu bölümde ayrıca Mihriban Sezen'in futbol üzerine kısa belgeseli "Şampiyon Olmasak da" gösterilecek.

Festivalde çocuklar için bir de kukla yapım atölyesi yer alacak.

FestiLab Bölümü

Festival etkinlikleri içinde Polonyalı uzun film ve belgesel yönetmeni Bartosz Konopka'nın bir workshop'ı da yer alıyor. Polonyalı ressam ve ünlü animasyon yaratıcısı Mariusz Wilczyński, Avusturyalı yönetmen Mekelle Mils ve yine Avustralyalı yönetmen Abhishek Shukla'nın katılacağı üç ayrı atölye çalışması da festivalde yer alacak.

Askıda Bilet

Festivalde ayrıca, Türk Eğitim Derneği'nin katkılarıyla "askıda sinema bileti" uygulaması da yer alacak.

Festivalde Dünya Sinemasından gösterilecek filmler de şöyle:

Andrzej Wajda'nın yeni filmi "Walesa"... Kanadalı ödüllü genç yönetmen Xavier Dolan'ın 2013 tarihli filmi "Tom at the Farm"... İngiliz yönetmen David Mackenzie'nin BAFTA ödüllü, sert bir hapishane öyküsü olarak yola çıkan filmi "Starred Up"... Terry Gilliam'ın fantastik türdeki eseri "Brazil"... 12 ödüllü Romanya yapımı animasyon belgesel "Crulic The Path to Beyond"... İspanyol sinemasından Paolo Berger'in, 2012'nin en iyi filmleri arasında değerlendirilebilecek, siyah beyaz ve diyalogsuz çekilen, Pamuk Prenses öyküsüne cesur bir yorum olarak nitelenen filmi "Blancanieves"... Fransız yönetmen Jean-Pierre Jeunet'in, "The Young and Prodigious T.S. Spivet"... Suudi bir kadın tarafından gizlice çekilen ve ülkenin uzun metrajlı ilk filmi olan, 17 ödül almış, 2012 tarihli "Wadжда"... Feminist yönetmen Margarethe von Trotta'nın yönetmenliğini yaptığı "Hannah Arendt"... İngiliz yönetmen Richard Attenborough'un I. Dünya Savaşı üzerine müzikal bir yergi olarak tanımlanabilecek filmi "Ne Kadar Sevimli Şu Savaş"... Usta yönetmen Edgar Reitz'in çok konuşulan televizyon üçlemesi "Heimat"ı bu sefer sinemaya uyarlamasıyla ortaya çıkan 225 dakikalık "Evden Eve – Bir Hayalin Kronolojisi"... Sinema tarihinin en önemli figürlerinden biri olan Orson Welles'in, Shakespeare'nin ünlü oyunu Othello'yu sinemaya taşıdığı "Othello'nun Trajedisi: Venedik Bataklığı", temizlenen kopyası ile Shakespeare'in 450. doğum yılında ilk kez festivalde gösterilecek... "Gün Doğmadan" ve "Gün Batmadan" gibi filmleriyle ülkemizde tanınan Richard Linklater'ın aralıklarla 12 yıl boyunca çekimlerine devam ettiği "Boyhood"... Fransız Yeni Dalga yönetmenlerinden Jean Luc Godard, onun çağdaşı İngiliz yönetmen Peter Greenaway ve Portekiz sinemasının tanınan yönetmenlerinden Edgar Pêra'nın birer bölümünü çektiği "3x3D", 3D teknolojisi ile çekilmiş üç farklı bir bölümden oluşuyor. Film Ankara'da ilk kez izleyici ile buluşacak... Norveç'in genç sinema kuşağından Eski Vogt'un 2014 tarihli filmi "Körük"... Romanya'nın 1965 yılından beri filmleriyle birçok dönemini anlatan yönetmen Lucian Pintilie'nin filmi "Bir İşkencecinin İkindisi"... "Girls" dizisiyle tanınan Adam Driver ve son yıllarda yıldızı parlayan Mia Wasikowska'nın başrollerini oynadığı "Tracks"... Yeni kuşak Polonya sinemasının dikkat çeken yönetmenlerinden Pawel Pawlikowski'nin 16 ödül alan son filmi "Ida"...

AEFF'14: Hep Birlikte Film İzledik...

Tanju Gündüzalp

Sesli betimleme, işaret dili, ayrıntılı altyazı uygulamalarıyla, görme ve işitme engelli bireylerin de erişimine uygun ilk film festivali **Ankara Engelsiz Film Festivali**, Türkiye ve dünya sinemasında geçtiğimiz yılın öne çıkan filmleriyle 20-25 Mayıs 2014 tarihleri arasında ikinci kez karşımızdaydı.

"Bu şehirde birlikte yaşadığımız her insanın, eğitim, ulaşım gibi hizmetlerden eşit ölçüde yararlanması, kültürel olanakların da engelli bireyler gözetilerek sunulması" gerektiğini düşünenlerin, bunu bize de yaşattıkları ve öğrettikleri bir festival oldu AEFF'14. "Engelleri sebebiyle gündelik hayata dahil olamayan, iş bulmakta, bir yerden başka bir yere ulaşmakta, eğitim almakta zorluklar yaşayan görme, işitme engelli bireylerin bütün bu olanaklara sahip olması için farkındalığın artması gerektiğini" düşünerek yola çıkan ekibe hepimiz ne kadar teşekkür etsek az.

Gerekli düzenlemeler yapıldığında ve bizlerin farkındalık yoksunluğumuz giderildiğinde, engelli bireylerimizin birikimlerini toplumu zenginleştirecek yaratımlara dönüştürebileceklerini yaşadık AEFF'14'te.

Nedir 'Engelsiz Sinema' diye bakarsak:

Görme engelli bireyler için, filmdeki diyaloglar dışında; olayın geçtiği mekân, zaman, karakterler, sessiz gelişen olaylar ve dikkat çeken görsel öğelerin betimlenerek anlatıldığı sesli betimleme tekniği ile filmdeki nesneler ve olaylar sözcüklerle görünür kılınır, böylece görmeyen bir kişinin o an filmde ne olduğunu anlaması sağlanır.

İşitme engelli bireyler için, filmin sağ alt köşesinde bir işaret dili çevirmeni filmdeki diyalogların işaret dili tercümesini yapar, eş zamanlı olarak bu diyalog ve sahnedeki diğer sesler ayrıntılı altyazı ile seyirciye sunulur. Böylece filmdeki ses ve diyalogları işitemeyen seyircilerin filmi takip edebilmesi mümkün olur.

...ve Ödüller Sahiplerini Buldu

Geçen sene ilk kez gerçekleştirilen ve görme ve işitme engeli olan seyircilerin bir film yarışması takip etme şansı buldukları Engelsiz Yarışma'da bu yıl, Türkiye sinemasının son dönemdeki en iyi beş filmi Seyirci Özel Ödülü, En İyi Film, En İyi Yönetmen ve En İyi Senaryo ödülleri için yarıştı.

Engelsiz Yarışmada, Alphan Eşeli'nin Eve Dönüş Sarıkamış 1915 (2013), Melik Saraçoğlu ve Hakkı Kurtuluş'un Gözümün Nuru (2013), Ramin Matin'in Kusursuzlar (2013), Onur Ünlü'nün Sen Aydınlatırsın Geceyi (2013) ve Reha Erdem'in Şarkı Söyleyen Kadınlar (2013) adlı filmleri yer aldı.

Ayrıca filmlerinin yönetmen ve oyuncular, gösterimler sonrası, işaret dili çevirmeni eşliğinde yapılan söyleşilerle Festival takipçilerinin sorularını yanıtladılar.

Engelsiz Yarışma'da Melik Saraçoğlu ve Hakkı Kurtuluş'un yönettikleri Gözümün Nuru 'En İyi Film' ödülünü, Onur Ünlü Sen Aydınlatırsın Geceyi filmiyle 'En İyi Yönetmen' ve 'En İyi Senaryo' ödülleri, izleyici oylarıyla da Sen Aydınlatırsın Geceyi filmi 'Seyirci Özel Ödülü'nü aldı.

25. ANKARA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALI

25th ANKARA INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

05-15 HAZİRAN 2014

DÜNYA KİTLE İLETİŞİMİ ARAŞTIRMA VAKFI

ANKARA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALI

ANA SPONSOR

HALKBANK

Öğren Türkiye'nin Bankası

Festival Bölümleri

- Ulusal Uzun, Kısa ve Belgesel Film Yarışmaları
- I.Dünya Savaşının 100. Yılı
- Türkiye Sineması'nın 100. Yılı
- Sinemanın Yeni Yıldızı / Romanya Sineması
- Orson Welles'in İzinde / ABD Bağımsız Sineması
- Avustralya / Genç Sinema
- Polonyadan Kısa ve Canlandırmalar
- Uluslararası Yönetmenlerle Atölye Çalışmaları
- Çocukların Festivali
- Dünya ve Türkiye Sineması'ndan en yeni filmler
- Türkiye'de Video Sanatı'nın 40 Yılından 40 Video
- 2014 Cannes Film Festivali'nden Sürpriz Film

Gösterim Yerleri

Goethe Institut Ankara
0 312 419 52 83

Büyülü Fener Kızılay
0 312 425 01 00

/ankarainternationalfilmfestival

/AnkaraUFF

www.filmfestankara.org.tr

TED'den biletler askıda

Paraf kredi kartı ile

bir bilet alana bir bilet hediye!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

T.C. BAŞBAKANLIK TANITMA FONU

EURIMAGES

ÇANKAYA REZİDİYERİ

STRÖER KENTVİZYON

GOETHE INSTITUT

büyülü fener

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak No:44/4
06680 Kavaklıdere / ANKARA
Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik için
www.gazetesolfasol.com
abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26
0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi
Alper Şen
Tel: 0 537 683 94 70

Basım Yeri
Tarcan Matbaacılık Yayıncılık Sanayi
Zübeyde Hanım Mahallesi
Samyeli Sokak No.15
İskitler Altındağ/Ankara
Tel: (0312) 384 34 35 - 36
Fax: (0312) 384 34 37
tarcanmatbaasi@hotmail.com

Basım Tarihi
30.05.2014
ISSN: 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
4.000 Adet Basılmıştır

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Haziran 2014

38. Sayı

Ayda Bir Yayımlanır.

Editörler

Mehmet Onur Yılmaz,

Murat Dirican, Tanju Gündüzalp

Gönüllü Alan Editörleri:

Haber: Aydın Bodur, Efecan Tan,

Özge Altınyayla

Kültür-Sanat: Sibel Durak,

Özgür Ceren Can

Spor: Kübra Ceviz

Web Sayfası: Can Mengilibörü, Onur Mat

Yayına Hazırlayanlar

A. Şebnem Soysal, Akın Atauz,

Aktan Acar, Arif Şentek, Aydan Çelik,

Aydan Özki, Ayhan Çelik,

Besim C. Zırh, Birol Özdemir,

Cemre Kutluay, Dijle Kılınç, Doğan Mirza,

Ebru Baysal, Emine Onaran İncirlioğlu,

Emrah Kırmısoy, Engin Aygün, Enver

Arcak, Erhan Muratoğlu,

Eren Aksoyoğlu, Ezgi Koman,

Fahri Aksırt, Gözdem Üner Tubay,

Gülistan Aydoğdu, Hülya Demirdirek,

M. İhsan Doğan, Mehmet Öz,

Mert Seymen Renkmen, Nermin Atıkan,

Nur Yılmazlar, Özge Akkoyunlu,

Özlem Mengilibörü, Özsel Bebeli,

Selcan Kula, Selda Bancı, Selda Tuncer,

Sine Çelik, Sümeyra Ertürk,

Tuğba Dirican, Umut Güner,

Umut Koşan, Vedat Gün, Zeynep Alica,

Zeynep Ö. Yılmaz

Katkı Verenler

A. Akın Akyol, Ahmet Çiçici, Ahmet Say,

Alper Fidaner, Alper Şen, Aydan Balamir,

Ayşegül Çelik, Barış Karacasu,

Berivan Eliş, Birgül Ulutaş,

Burcu Balıktaş, Burcu Öztürk,

Bülent Atamer, Canberk Güner,

Celal Musaoğlu, Cemile Gizem Dinçer,

Ceren Ergenç, Ceyhan Temürçü,

Demet Gülçiçek, Deniz Enli,

Dilem Koçak, Eloise Dhuy,

Emre B. Altınok, Erhan Akça, Ezgi Tuncel,

Faruk Şahin, Ferdan Ergüt, Fethi Yıldırım,

Funda Şenol Canteke, Gamze Güzen,

Gizem Güner, Gökçen Taner,

Gökçer Tahincioğlu, Gülüz Karaarslan,

Kemal Özdi, Mahir Ünsal Eriş,

M. Ali Çetinkaya, M. Atakan Foça,

Mehmet Can Çağlayan, Melike Kuş,

Meriç Aytekin, Mert Anıl Eren,

Mithat Sancar, Murat Meriç,

Murat Sevinç, Murat Tangal,

Necati Koçak, Nefin Pera,

Nihal Poyraz Temürçü, Olcay Koşan,

Olgu Yiğit, Ozan Küçükusta,

Özge Çağlar, Özgür Cengiz,

Özgür Yalçın, Özhan Değirmencioğlu,

Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat,

Ruşen Ö. Özcan, S. Erdem Türközü,

Sebatı Ladikli, Selçuk Atalay,

Sema Alpan Atamer, Serdar Gülsöken,

Sevinç Başköy, Sinan Yusufoglu,

Şehnaz Azcan, Şilan Keskin,

T. Tolga Özçelik, Ufuk Altınay,

Yaşar Seyman

Teşekkürler

Bilge Emiroğlu,

Yrd. Doç. Dr. Çiğdem Boz,

Çocuk Cezaevleri Kapatılın Girişimi,

Yatağan İşçileri

Logo Tasarım

Aydan Çelik

Grafik Tasarım

Aktan Acar, Çağrı Ürünay, Ezgi Koman,

Gülru Höyük, Volkan Uysal

Solfasol 1 Mayıs'ta 3. Yaşını Kutladı!

Biz, büyük bir hevesle ve büyük bir heyecanla, Solfasol'ü çıkartan, Ankara'nın bağımsız ve eleştirel bir gazetesi olması için gayret gösteren, bir grup amatörüz. Künyemizi biliyorsunuz.

Solfasol'ün yayınlanması ve sürdürülebilirliği bizim için, belki sizler için de, çok önemli. Ancak, o kadar bıçak sırtı bir mali çizgi üzerinde yürüyoruz ki, her sayı, bir mucize gerçekleşir gibi yayınlanabiliyor. Solfasol'ü para kazanmak amacıyla yayınlamadığımız, sanırız herkes tarafından biliniyor. Fiyat politikamızı, mali düzenimizi buna göre kuruyoruz. Reklam almamaya özen gösteriyoruz. Sponsorumuz yok. Sadece, bu gazete için olağanüstü emek harcayan bir grup insan var. Tek gelir kaynağımız, abonelerimiz ve gazete satışının dönüşleri...

Bu gazeteyi isterseniz satın almadan ve para vermeden de okuyabilirsiniz. Buna açık olmayı çok önemsiyoruz. Ancak, olanak bulabildiğiniz kadar, gazeteyi satın almanız veya abone olmanızın, bizim için yaşamsal önemi var. Solfasol yaşasın istiyoruz...

Solfasol'a abone olmak için: abone@gazetesolfasol.com

Erhan Muratoğlu

“Eylemin İyimserliği, Zihnin Kötümserliğinden İyidir.”

Maurice Harald Zindler
<http://www.sanatblog.com/cesitliligin-ahengine-renkli-iyimser/#.U4URqtgWxt4.facebook>

Fransız sanatçı Mademoiselle Maurice, Japonya'da yaygın olarak bilinen 1000 origami turna efsanesinden yola çıkarak, yüzlerce origamiden oluşan renkli yerleştirmeler hazırlamış. Paris ve Hong Kong'da sergilediği çalışmalar, gökkuşağı renkleriyle esnek ancak uyumlu bir düzen hayal ederken, sokaktan geçenlere de iyimserlik aşıyor.

Japon kültüründe turnaların bin yıl yaşadığına yönelik eski inanç, kağıttan bin adet turna yapan kişinin, daha sonra turna tarafından bir dilek hakkı ile ödüllendirileceği efsanesini doğurmuş. Bazı inançlara göre bir dilek hakkı yerine, sonsuz şans getiriyormuş bin origami turna yapmak. İkinci Dünya Savaşı'nda Hiroşima'ya atılan atom bombası nedeniyle kanser olan on iki yaşındaki Sakado Sasaki ise, 1000 origami turna efsanesini duyduktan sonra iyileşmeyi dileyerek kağıttan turna yapmaya başlamış. Bir rivayete göre 644 origami yapabilmış ölmeden önce, diğerine göre ise bin turnayı tamamlamış, ancak dileğinin gerçekleşmediğini gördükten sonra ölmüş.

Sakado'nun acı hikâyesi zaman içinde yayılmış ve Japonya'nın her köşesinden, çocuklar onun anısına origami turnalar yapıp Hiroşima'ya göndermeye

başlamış. Sadako Sasaki'nin zaman içinde bir barış sembolü haline gelmesiyle, onun adına bir anıt dikilerek altına “Bu bizim dünyada barış sağlanması için haykırışımız, duamızdır”, yazılmış. Sadako'ya güç veren origami turnalar, günümüzde de Japonların iyi dileklerini göstermek için birbirlerine almayı en çok tercih ettiği hediyeler arasındaymış.

Fransız sanatçı Mademoiselle Maurice de Sadako'nun

hikâyesinden etkilenecek, dünyanın her köşesindeki şiddet kurbanları adına bu renkli yerleştirmeleri hazırlamış. Böylesi karanlık ve zor bir konuyu neden gökkuşağı renklerinden oluşan geometrik, ancak uçucu desenlerle ele aldığı sorusunu ise, Maurice Harald Zindler'den yaptığı bir alıntıyla açıklıyor: “Eylemin iyimserliği, zihnin kötümserliğinden iyidir.”

Mayıs 2012'de Paris'te sergilediği çalışmaları

